

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DOTYCZĄCA
ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA
TARNOWSKIE GÓRY –
DLA DZIELNIC PÓŁNOCNYCH – OPATOWICE, RYBNA,
STRZYBNICA, PNIOWIEC, SOWICE, CZĘŚĆ LASOWIC NA PÓŁNOC
OD ULICY CZĘSTOCHOWSKIEJ I TERENÓW LEŚNYCH**

Tarnowskie Góry czerwiec/lipiec 2011

SPIS TREŚCI

1. CHARAKTERYSTYKA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	5
1.1 Podstawa prawna opracowania	5
1.2 Cel opracowania	6
1.3. Przedmiot i zakres zmiany studium przedmiot i zakres zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.....	7
1.4 Metody sporządzania opracowania.....	11
2. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA OBJĘTEGO PROJEKTOWANYM DOKUMENTEM (OKREŚLENIA, ANALIZY I OCENY).....	12
2.1 Istniejący stan środowiska.....	12
2.1.1 Lokalizacja.....	12
2.1.2 Położenie geograficzne	13
2.1.3 Warunki klimatyczne topoklimatyczne.....	13
2.1.4 Ukształtowanie terenu	16
2.1.5 Geologia.....	17
2.1.6 Surowce mineralne	21
2.1.7 Hydrografia terenu	22
2.1.8 Warunki hydrogeologiczne	24
2.1.9 Warunki glebowo – rolnicze	25
2.1.10 Warunki przyrodniczo-krajobrazowe	27
2.1.11 Dziedzictwo kulturowe	32
2.1.12 Ocena potencjalnych zmian w środowisku w przypadku braku realizacji ustaleń zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tarnowskie Góry	34
2.2 Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	36
2.2.1 Zagrożenie jakości powietrza atmosferycznego	36
2.2.1.1 Ocena skutków ustaleń studium	36
2.2.1.2 Rozwiązania alternatywne, eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości.....	42
2.2.2 Zagrożenia środowiska emisją hałasu	43

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DOTYCZĄCA ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA DZIELNIC PÓŁNOCNYCH MIASTA TARNOWSKIE GÓRY – OPATOWICE, RYBNA, STRZYBNICA, PNIEWIEC, SOWICE, CZĘŚĆ LASOWIC NA PÓŁNOC OD ULICY CZĘSTOCHOWSKIEJ I TERENÓW LEŚNYCH

2.2.2.1 Ocena skutków ustaleń studium	44
2.2.2.2 Rozwiązania alternatywne, eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości.....	47
2.2.3 Zagrożenie środowiska wibracjami	48
2.2.4 Zagrożenie środowiska emisją niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego.....	48
2.2.5 Zagrożenie powierzchni ziemi i pokrywy glebowej.....	49
2.2.5.1 Ocena skutków ustaleń studium	49
2.2.5.2 Rozwiązania alternatywne, eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości.....	51
2.2.6 Emisja odpadów	52
2.2.6.1 Ocena skutków ustaleń studium	53
2.2.6.2 Rozwiązania alternatywne, eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości.....	54
2.2.7 Emisja ścieków	55
2.2.7.1 Ocena skutków ustaleń studium	55
2.2.7.2 Rozwiązania alternatywne, eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości.....	56
2.2.8 Zagrożenie kopalin	58
2.2.9 Zagrożenia wód powierzchniowych	58
2.2.9.1 Ocena skutków ustaleń studium	58
2.2.9.2 Rozwiązania alternatywne, eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości.....	60
2.2.10 Zagrożenia wód podziemnych	62
2.2.10.1 Ocena skutków ustaleń studium	62
2.2.10.2 Rozwiązania alternatywne, eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości.....	65
2.2.11 Zagrożenia topoklimatu	66
2.2.11.1 Ocena skutków ustaleń studium	66
2.2.11.2 Rozwiązania alternatywne, eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości.....	67

2.2.12 Zagrożenie przyrody i krajobrazu	69
2.2.12.1 Ocena skutków ustaleń studium	69
2.2.12.2 Rozwiązania alternatywne, eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości.....	73
2.2.13 Zagrożenia obszaru NATURA 2000	75
2.2.13.1 Ocena skutków ustaleń studium	76
2.2.13.2 Rozwiązania alternatywne, eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości.....	80
2.2.14 Zagrożenia dziedzictwa kulturowego.....	81
2.2.15 Zagrożenie środowiska w sytuacji wystąpienia niebezpiecznych awarii.....	81
2.3 Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu.....	83
2.4 Cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu.....	85
3. OCENA MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO USTALEŃ ZMIANY STUDIUM.....	90
4. METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA TARNOWSKIE GÓRY	91
5. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	92
Źródła informacji	96
Załączniki	97

1 CHARAKTERYSTYKA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

1.1 Prawna opracowania

Opracowanie to powstało w związku z 51 art. Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, z dnia 3 października 2008 r. (Dz. U. 08 Nr 199, poz. 1227).

Niniejsze opracowanie uwzględnia regulacje wynikające z następujących ustaw wraz z rozporządzeniami wykonawczymi do nich:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r o ochronie przyrody.
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r o lasach.
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r o ochronie gruntów rolnych i leśnych.
- Ustawa z dnia 1 marca 1994 r „Prawo geologiczne i górnicze”.
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r „Prawo wodne”.
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r o odpadach.
- Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r o ochronie zwierząt.
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.
- Ustawa z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym.
- Ustawa z dnia 21 marca 1985 r o drogach publicznych.

1.2 Cel opracowania

Celem prognozy jest analiza środowiska i identyfikacja zagrożeń oraz potencjalnych konfliktów (przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko), wskazanie zmian w środowisku mogących zajść podczas realizacji zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tarnowskie Góry oraz sformułowanie alternatywnych rozwiązań.

Sporządzony dokument spełnia wymogi zawarte w 51 art. oraz art. 52 ust. 1 i 2, ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, z dnia 3 października 2008 r. (Dz. U. 08 Nr 199, poz. 1227) dotyczące warunków, jakim powinna odpowiadać prognoza oddziaływania na środowisko studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

1. Prognoza zawiera:

- informacje o głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- informacje o transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- informacje o metodach analizy skutków realizacji ustaleń projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzenia,
- streszczenie w języku niespecjalistycznym.

2. Prognoza określa, analizuje i ocenia:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu,

oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,

- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko,

3. Prognoza przedstawia:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu,
- biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie

4. Prognoza uwzględnia informacje z wszystkich dostępnych materiałów dotyczących miasta Tarnowskie Góry oraz zawiera informacje o rodzajach dokumentów wykorzystanych przy jej sporządzaniu (patrz źródła informacji).

1.3 Przedmiot i zakres zmiany studium przedmiot i zakres zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Niniejszy rozdział wypełnia wymogi zawarte w art. 51, ust.2, pkt1, litera a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 08 Nr 199, poz. 1227).

Celem studium jest określenie polityki przestrzennej gminy w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego. Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tarnowskie Góry – dla dzielnic północnych – Opatowice, Rybna, Strzybnica, Pniowiec, Sowice, część Lasowic na północ od ulicy Częstochowskiej i terenów leśnych, zawiera:

1. część określającą uwarunkowania wynikające z:
 - z dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu,

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DOTYCZĄCA ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA DZIELNIC PÓŁNOCNYCH MIASTA TARNOWSKIE GÓRY – OPATOWICE, RYBNA, STRZYBNICA, PNIOWIEC, SOWICE, CZĘŚĆ LASOWIC NA PÓŁNOC OD ULICY CZĘSTOCHOWSKIEJ I TERENÓW LEŚNYCH

- ze stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony,
 - ze stanu środowiska,
 - ze stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków,
 - z warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia,
 - z zagrożenia bezpieczeństwa ludzi i ich mienia,
 - z potrzeb i możliwości rozwoju gminy,
 - ze stanu prawnego gruntów (ochrona własności),
 - z występowania naturalnych zagrożeń geologicznych,
 - z występowania udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód oraz terenów górniczych,
 - ze stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej,
2. część z ustaleniami określającymi kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy:
- kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy,
 - kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy,
 - obszary oraz zasady ochrony środowiska,
 - obszary oraz zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
 - kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej
 - obszary inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym,
 - obszary inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z planem województwa oraz w programach rządowych,
 - obszary narażone na powódzie,
 - obszary i obiekty filara ochronnego,
 - obszary przekształceń lub rekultywacji,
 - granice obszarów zamkniętych,
 - inne uwarunkowania problemowe.

Ustalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dzielnic północnych miasta Tarnowskie Góry, wskazują kierunki zagospodarowania oraz użytkowania terenu:

- zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna (od 1SRIV-MWI do 4SRIV-MW, od 1SRIV-MWII do 3SRIV-MWII, 1PIVMWII, 1SOIV-MWII, 2SOIV-MWII, 1RBIV-MWIII, 1SRIV-MWIII, 2SRIVMWIII, 1SOIV-MWIII, 2SOIV-MWIII, 1SIV-MWIII, 1SOIV-MWIV, 1RBIV-MWIV) - zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna osiedlowa oraz zabudowa wielorodzinna rozproszona,
- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna (1OIV-MNI, od 1RBIV-MNI do 23RBIV-MNI, od 1SRIV-MNI do 24SRIV-MNI, od 1PIV-MNI do 35PIV-MNI, od 1SOIV-MNI do 19SOIV-MNI, od 1OIV-MNII do 6OIV-MNII, od 1RBIV-MNII do 9RBIV-MNII, od 1PIV-MNII do 6PIV-MNII, 1SRIV-MNII, 2SRIV-MNII, od 1SRIV-MNIII do 14SRIV-MNIII) – zwarta i rozproszona,
- zabudowa mieszkaniowo – usługowa (od 1OIV-MNUI do 9OIV-MNUI, od 1RBIV-MNUI do 15RBIV-MNUI, od 1SRIV-MNUI do 24SRIV-MNUI, od 1PIV-MNUI do 9PIV-MNUI, od 1SOIV-MNUI do 13SOIV-MNUI, od 1LIV-MNUI do 8LIV-MNUI, od 1OIV-MNUII do 3OIV-MNUII, 1RBIV-MNUII, 2RBIV-MNUII, od 1SRIV-MNUII do 4SRIV-MNUII, od 1PIV-MNUII do 7PIV-MNUII),
- zabudowy rekreacji indywidualnej (1PIV-MRI),
- tereny zabudowy usługowej z podstawowym przeznaczeniem pod usługi publiczne i komercyjne (od 1OIV-UPUKI do 6OIV-UPUKI, od 1RBIV-UPUKI do 5RBIV-UPUKI, od 1SRIV-UPUKI do 13SRIV-UPUKI, 1PIV-UPUKI, od 1SOIV-UPUKI do 3SOIV-UPUKI, od 1SIV-UPUKI do 3SIV-UPUKI),
- zabudowa usługowa (1OIV-UKI, od 1RBIV-UKI do 5RBIV-UK, od 1SRIV-UKI do 3SRIV-UKI, od 1PIV-UKI do 3PIV-UKI, od 1SOIV-UKI do 5SOIV-UKI) – tereny zabudowy usługowej z podstawowym przeznaczeniem pod usługi komercyjne,
- zabudowa usługowa (1OIV-UPI, 2OIV-UPI, 1RBIV-UPI od 1SRIV-UPI do 7SRIV-UPI, od 1PIV-UPI, do 3PIV-UPI, od 1SOIV-UPI, do 3SOIV-UPI, 1SIV-UPI, 2SV-UPI, 1RBIV-UPII) - tereny zabudowy usługowej z podstawowym przeznaczeniem pod obiekty użyteczności publicznej,
- tereny ładowiska (1LIV-ULI),

- tereny zabudowy usługowej z przeznaczeniem podstawowym pod obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² (1OIV-UCI, 1SIV-UCI, 1SIV-UCII, 1RBIV-UCII),
- tereny obsługi komunikacji samochodowej (1RBIV-KSI, od 1SRIV-KSI do 3SRIV-KSI, 1LIV-KSI),
- tereny garaży i parkingów (od 1SRIV-GPI do 4SRIV-GPI, od 1SOIV-GPI do 3SOIV-GPI, 1LIV-GPI, 1SIV-GPI, 2SIV-GPI, 1RBIV-GPI),
- tereny sportu i rekreacji (1OIV-USI, 1PIV-USI, 2PIV-USI, 1LIV-USI, 2LIV-USI, 1RBIV-USII),
- tereny usług innych – wojskowe – (od 1LIV-UWI do 5LIV-UWI),
- tereny zabudowy produkcyjnej, produkcyjno – usługowej, składów i magazynów (1RBIV-PUI od 1SRIV-PUI do 3SRIV-PUI, od 1SOIV-PUI do 4SOIV-PUI, 1PIV-PUI, od 1LIV-PUI do 6LIV-PUI, 1RBIV-PUII, 1SRIV-PUII, 1SOIV-PUII, od 1SRIV-PUII do 6SRIV-PUII),
- tereny gospodarki rolnej i ogrodniczej (1OIV-RUI, od 1RBIV-RUI, do 3RBIV-RUI, od 1PIV-RUI do 8PIV-RUI, od 1SOIV-RUI, do 4SOIV-RUI),
- tereny gospodarki rolnej, ogrodniczej, hodowlanej (1RBIV-RUII, 2RBIV-RUII, 1SRIV-RUII, 1SOIV-RUII, 2SOIV-RUII, od 1PIV-RUIII do 3PIV-RUIII),
- tereny gospodarki hodowlanej (1PIV-RUIV, 1SOIV-RUIV),
- tereny rolnicze (1OIV-RI, 2OIV-RI, od 1RBIV-RI do 10RBIV-RI, od 1SIV-RI do 5SIV-RI, od 1PIV-RI do 17PIV-RI, od 1SOIV-RI do 3SOIV-RI),
- tereny zadrzewień (od 1RBIV-ZZII do 6RBIVZLII, od 1SRIVZZII do 9SRIVZZII, od 1PIV-ZZII do 12PIV-ZZII, od 1SOIV-ZZII do 5SOIV-ZZII),
- tereny lasów (1OIV-ZLI, od 1RBIV-ZLI do 8RBIV-ZLI, od 1SRIV-ZLI do 8SRIV-ZLI, od 1PIV-ZLI do 9PIV-ZLI, od 1SOIV-ZLI do 6SOIV-ZLI, od 1L-ZLI do 4L-ZLI),
- tereny zieleni izolacyjnej (1RBIV-ZI, 1SOIV-ZI, 1SIV-ZI),
- tereny trwałych użytków zielonych (1OIV-ZNI, od 1RBIV-ZNI do 4RBIV-ZNI, od 1SRIV-ZNI do 16SRIV-ZNI, od 1PIV-ZNI do 12PIV-ZNI, od 1SOIV-ZNI do 12SOIV-ZNI, od 1LIV-ZNI do 6LIV-ZNI),

- tereny zieleni urządzonej (1OIV-ZPI, 1RBIV-ZPI, 2RBIV-ZPI, od 1SRIV-ZPI do 3SRIV-ZPI, od 1SOIV-ZPI do 4SOIV-ZPI, 1SIV-ZPI, 1LIV-ZPI, 2LIV-ZPI),
- tereny zieleni niskiej (1SIV-ZSI),
- tereny cmentarzy (1SRIV-ZCI, 1SOIV-ZCI, 1LIV-ZCI),
- tereny ogródków działkowych (1RBIV-ZDI, 1SRIV-ZDI, 1PIV-ZDI, 1SOIV-ZDI),
- tereny przemysłowe przeznaczone do rekultywacji biologicznej (od 1SOIV-POII do 3SOIV-POII, 1LIV-POII),
- tereny przemysłowe przeznaczone pod składowanie odpadów niebezpiecznych oraz odzysk (1SOIV-POI),
- tereny przemysłowe przeznaczone do wtórnego zagospodarowania (POIII),
- tereny byłego składowiska odpadów przeznaczone do rekultywacji (1SIV-OZI)
- tereny wód powierzchniowych (od 1SRIV-WSI do 7SRIV-WSI, od 1PIV-WSI do 9PIV-WSI, od 1SOIV-WSI do 6SOIV-WSI, 1LIV-WSI, 1OIV-WSII, 1RBIV-WSII, 1SRIV-WSII, od 1PIV-WSII do 12PIV-WSII),
- tereny obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej (1OIV-IT, od 1SRIV-IT do 4SRIV-IT, 1PIV-IT, od 1SOIV-IT do 3SOIV-IT),
- tereny oczyszczalni ścieków (1SOIV-OSI, 2SOIV-OSI, 1SRIV-OSI),
- tereny kolejowe (1RBIV-KKI, 1SRIV-KKI, 1SIV-KKI, 2SIV-KKI, od 1SOIV-KKI do 14SOIV-KKI, od 1LIV-KKI do 3LIV-KKI, od 1LIV-KKII do 3LIV-KKII),
- składowisko odpadów (1RBIV-OPI),
- ulice publiczne.

1.4 Metody sporządzania opracowania

Niniejszy rozdział wypełnia wymogi zawarte w art. 51, ust.2 pkt1, litera b ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 08 Nr 199, poz. 1227).

Analizę i ocenę środowiska naturalnego przeprowadzono na podstawie dostępnych materiałów, opracowań, w szczególności z „Podstawowego opracowania ekofizjograficznego

dla miasta Tarnowskie Góry”, „Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2005”, „Programu Ochrony Środowiska Województwa Śląskiego”, „Strategii Rozwoju Miasta Tarnowskie Góry do 2015”, „Programu Ochrony Środowiska Gminy Tarnowskie Góry na lata 2008-2011”, „Programu ograniczenia niskiej emisji dla gminy Tarnowskie Góry”, „Planu gospodarki odpadami dla miasta Tarnowskie Góry” oraz raportów oddziaływania na środowisko przedsięwzięć i dokumentacji górniczych, analiz kartograficznych, analiz zdjęć lotniczych. Dodatkowe informacje o jakości i stanie środowiska naturalnego obszaru dzielnic północnych miasta Tarnowskie Góry, uzyskano przeprowadzając wizję terenu.

2 CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA OBJĘTEGO PROJEKTOWANYM DOKUMENTEM (OKREŚLENIA, ANALIZY I OCENY)

2.1 Istniejący stan środowiska

Niniejszy rozdział wypełnia wymogi zawarte w art. 51, ust.2, pkt2, litera a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 08 Nr 199, poz. 1227).

2.1.1 Lokalizacja

Opracowywany obszar położony jest w północnej części miasta Tarnowskie Góry, w środkowo – zachodniej części województwa Śląskiego, w południowej Polsce. Zmiana studium obejmuje obszar miasta Tarnowskie Góry, którego granice stanowią:

- 1) od strony zachodniej: począwszy od ul. Sielanka granica administracyjna miasta Tarnowskie Góry z gminą Zbrosławice i gminą Tworóg,
- 2) od strony północnej: granica administracyjna miasta Tarnowskie Góry z gminą Tworóg i miastem Miasteczko Śląskie,
- 3) od strony wschodniej: granica administracyjna miasta Tarnowskie Góry z gminą Świerklaniec aż do skrzyżowania ul. Obwodnicy z ulicą dojazdową do terenów wojskowych,

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DOTYCZĄCA ZMIANY STUDIUM
UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA DZIELNIC
PÓŁNOCNYCH MIASTA TARNOWSKIE GÓRY – OPATOWICE, RYBNA, STRZYBNICA,
PNIOWIEC, SOWICE, CZĘŚĆ LASOWIC NA PÓŁNOC OD ULICY CZĘSTOCHOWSKIEJ I
TERENÓW LEŚNYCH**

- 4) od strony południowej: granica biegnie wzdłuż ulicy dojazdowej do terenów wojskowych, poprzez tereny kolejowe i północne ogrodzenie byłych zakładów chemicznych, wzdłuż ulicy Grzybowej, wzdłuż ulicy Reja w kierunku torów kolejowych, aż do ul. Towarowej, następnie wzdłuż ulicy Towarowej do skrzyżowania z ul. Opolską, wzdłuż ul. Opolskiej do skrzyżowania z ul. Obwodnicą, wzdłuż ul. Obwodnicy do skrzyżowania z ul. Opatowicką, następnie wzdłuż ul. Opatowickiej i ul. Sielanka aż do granicy administracyjnej miasta z gminą Zbrosławice.

Przez teren zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla dzielnic północnych miasta Tarnowskie Góry, przebiega droga krajowa: nr 11 relacji Bytom/Katowice – Lubliniec/Poznań oraz droga wojewódzka nr 908 w kierunku Częstochowy.

2.1.2 Położenie geograficzne

Obszar zmiany studium według podziału fizyczno – geograficznego, wprowadzonego przez J. Konradzkiego (1994) położony jest w obrębie mezoregionu Garbu Tarnogórskiego (341.12) wchodzącego w skład makroregionu Wyżyna Śląska należącego do podprovincji Wyżyny Śląsko – Krakowskiej oraz w obrębie mezoregionu Równina Opolska (318.57) wchodzącego w skład makroregionu Nizina Śląska należącego do podprovincji Niziny Środkowopolskie.

2.1.3 Warunki klimatyczne i topoklimatyczne

Według podziału rolniczo – klimatycznego R. Gumińskiego obszar zmiany studium, należy do dzielnicy częstochowsko – kieleckiej (XV), a wg regionalizacji klimatycznej Wiszniewskiego i Chełkowskiego leży w Regionie Wyżyny Krakowsko - Częstochowskiej, w strefie klimatu środkowo – europejskiego gdzie ścierają się różnorodne masy powietrza, zarówno podzwrotnikowe napływające przez Bramę Morawską, kontynentalne, jak i oceaniczne.

Na opracowywanym obszarze średnia roczna temperatura waha się od 7,5°C do 8,5°C, średnia półrocza zimowego wynosi 5°C a średnia półrocza letniego 12°C. Liczba dni o

temperaturze powyżej 0°C mierzona przy powierzchni gruntu wynosi 140. Średnia temperatura stycznia od -1°C do -3°C a miesiąca lipca 17,5°C do 19°C. Długość okresu wegetacyjnego wynosi 246 dni. Pokrywa śnieżna zalega ok. 70 – 80 dni.

W północnych dzielnicach miasta Tarnowskie Góry dominują wiatry z kierunku zachodniego i południowo – zachodniego.

Średnia prędkość wiatru na omawianym terenie wynosi $V = 2,92$ m/s, przy czym najsilniejsze wiatry występują z kierunku południowo – zachodniego ($V = 3,92$ m/s) i zachodniego, najsłabsze zaś występują z kierunku południowo – wschodniego, północnego ($V = 2,03$ m/s) i północno – wschodniego

Średnie roczne wielkości opadów atmosferycznych są bardzo zróżnicowane i wahają się od 699 do 718 mm, w roku najsuchszym średnie sumy roczne wahały się od 493 mm (1984 r) do 500 mm (1982 r) a w obfitym w deszcze od 943 mm (1974 r) do 956 mm (1997 r). Największe wartości opadów przypadają na miesiąc lipiec (101-104 mm). Najniższe opady notuje się w miesiącu lutym a wartości opadów wahają się od 34 do 37 mm.

Topoklimat obszaru kształtują komponenty środowiska przyrodniczego, zwłaszcza ukształtowanie powierzchni, rzeźba terenu, wody i roślinność. Na analizowanym terenie występuje topoklimat o warunkach korzystnych i średnio korzystnych. Tereny o warunkach korzystnych są dobrze przewietrzane i średnio zabudowane, gdzie istnieje małe niebezpieczeństwo stagnacji powietrza i zalegania zanieczyszczeń w przyziemnej warstwie atmosfery. Tereny o warunkach średnio korzystnych, charakteryzują się zwartą zabudową, występowaniem obszarów produkcyjnych i produkcyjno – usługowych, występowaniem niebezpieczeństwa stagnacji powietrza i zalegania zanieczyszczeń w przyziemnej warstwie atmosfery (rejon dzielnicy Strzybnica, ul. Zagórskiej).

Zanieczyszczenie powietrza na terenie miasta Tarnowskie Góry w roku 2009 przedstawiają tabele powstałe w oparciu danych ze stacji pomiarowej w Miasteczku Śląskim z „Raportu o stanie sanitarnym powietrza w województwie śląskim w roku 2008”, Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Katowicach.

Tabela. Zanieczyszczenie powietrza w Tarnowskich Górach w roku 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009 - stężenia średnie pyłu zawieszonego PM10 w roku kalendarzowym (dane z Wojewódzkiej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Katowicach).

Powiat, miasto	Stacja pomiarowa	Rok	Stężenie średnie	Częstość przekraczania wartości dopuszczalnej 24-godzinnej	
			$\mu\text{g}/\text{m}^3$	Liczba dni	% czasu w roku
p. Tarnogórski	Miasteczko Śląskie ul. Norwida	2004	23	-	-
	Żyglinek, ul. Wyciślika		36	-	-
	Miasteczko Śląskie ul. Norwida	2005	28	49	13,4
	Żyglinek, ul. Wyciślika		36	65	17,8
	Miasteczko Śląskie ul. Norwida	2006	16	17	4,7
	Żyglinek, ul. Wyciślika		33	71	19,5
	Miasteczko Śląskie ul. Norwida	2007	15	6	1,6
	Żyglinek, ul. Wyciślika		23	35	9,6
	Miasteczko Śląskie ul. Norwida	2008	13	4	1,1
	Miasteczko Śląskie ul. Norwida	2009	15	8	2,2
Wartości dopuszczalne			40	35	-

Tabela. Zanieczyszczenie powietrza w Tarnowskich Górach w okresie 2004 – 2009 (stężenia średnie w roku kalendarzowym).

Powiat, miasto	Stacja pomiarowa	Rok	TSP	Pb	Cu	Cd	Mn	Cr	Ni	Bap
			$\mu\text{g}/\text{m}^3$	ng/m^3	ng/m^3	ng/m^3	ng/m^3	ng/m^3	ng/m^3	ng/m^3
p. Tarnogórski	Miasteczko Śląskie ul. Norwida	2004	26	58	61	3,6	16	6,4	1,6	7,6
	Żyglinek, ul. Wyciślika		43	223	502	30,0	18	6,9	2,9	6,9
	Miasteczko Śląskie ul. Norwida	2005	32	74	68	4,2	23	8,6	6,4	5,9
	Żyglinek, ul. Wyciślika		43	288	164	33,7	17	3,6	2,9	6,4
	Miasteczko Śląskie ul. Norwida	2006	19	76	73	5,3	18	5,7	5,2	3,0
	Żyglinek, ul. Wyciślika		39	397	291	58,9	15	5,8	4,3	5,6
	Miasteczko Śląskie ul. Norwida	2007	18	50	75	1,5	11	3,9	1,2	1,2
	Żyglinek, ul. Wyciślika		28	240	240	17,6	15	7,0	2,9	0,8
	Miasteczko Śląskie ul. Norwida	2008	15	75	42	7,2	11	7,6	0,4	1,0
	Miasteczko Śląskie ul. Norwida	2009	17	67	46	5,3	12	10,5	0,7	4,6
Wartości dopuszczalne roczne			-	500	600	10	1000	400	25	1

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DOTYCZĄCA ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA DZIELNIC PÓŁNOCNYCH MIASTA TARNOWSKIE GÓRY – OPATOWICE, RYBNA, STRZYBNICA, PNIEWIEC, SOWICE, CZĘŚĆ LASOWIC NA PÓŁNOC OD ULICY CZĘSTOCHOWSKIEJ I TERENÓW LEŚNYCH

2.1.4 Ukształtowanie terenu

Według podziału geomorfologicznego Polski Południowej, analizowany teren położony jest w obrębie Płaskowyżu Tarnowickiego, będącego częścią Progu Środkowotriasowego oraz Doliny Małej Panwi - górny odcinek doliny Stoły wraz z jej północnymi dopływami.

Płaskowyż Tarnowicki - jednostka geomorfologiczna silnie urzeźbiona, o deniwelacjach terenu rzędu 30 - 50 metrów, wywołanych budową utworów triasu środkowego. W centralnej części występuje płaskodenna dolina denudacyjna uchodząca w północno - wschodniej części miasta do równoleżnikowej doliny Stoły. Na całej powierzchni występują ponadto głębokie dolinki erozyjne. Urzeźbienie terenu wykazuje obniżenie terenu z południa obszaru ku północy, a spadki terenu wynoszą 3 – 5%.

Dolina Małej Panwi - jednostka geomorfologiczna z równoleżnikowymi dolinami cieków, licznymi wydymami i niewielkimi wzniesieniami. Rzeźba terenu o charakterze erozyjno – denudacyjnym, uformowana została przez zlodowacenia plejstoceńskie - zlodowacenie Sanu (krakowskie) i Odry (środkowopolskie). Urzeźbienie terenu wykazuje obniżenie terenu z południa ku północy a spadki wynoszą 3-5%, rzadko 0-2% lub powyżej 8%.

Obecne zagospodarowanie terenu obejmującego zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego to jest: zabudowa jednorodzinna, zabudowa wielorodzinna zwarta (m. in. w dzielnicy Strzybnica), ciągi komunikacyjne, obiekty usługowe, produkcyjne, produkcyjno – usługowe, składowiska odpadów, oczyszczalnie ścieków, linie kolejowe, wieloletnia działalność górnicza (m in. gwarkowska), spowodowały nieodwracalne zmiany w ukształtowaniu terenu, trwale go zmieniając – niwelacja pierwotnej zróżnicowanej powierzchni topograficznej, nadbudowa powierzchni poprzez nadsypywanie terenu materiałem odpadowym (hałdy, wały, nasypy drogowe i kolejowe), zmiana powierzchni topograficznej w wyniku wyeksploatowania surowców i powstania zagłębień (wyroby, kamieniołomy, zapadliska, leje zapadliskowe).

2.1.5 Geologia

Obszar opracowania leży w północnej części Niecki Bytomskiej przynależnej do Monokliny Śląsko - Krakowskiej zalegającej niezgodnie na sfałdowanych utworach paleozoicznych piętra waryscyjskiego (Bukowy, 1974). Podłoże paleozoiczne budują silnie zaburzone tektonicznie utwory karbonu dolnego – szare łupki ilasto – piaszczyste z wkładkami piaskowców i zlepieńców. Strop utworów paleozoicznych w kształcie niecki wypełniony jest osadami triasu, a te przykryte są utworami czwartorzędu.

TRIAS:

- a. warstwy świerklanieckie – wykształcone jako zlepieńce, piaskowce, piaski, ropy, wypełniające największe zagłębienia terenu,
- b. ret (górny pstry piaskowiec) – to cienkoławicowe margle dolomityczne z przewarstwieniami ropy, gruboławicowe dolomity i wapień,
- c. wapień muszlowy – dzieli się na dolny, środkowy i górny. Dolny wapień muszlowy to osady morskie – wapień, wapień margliste, wkładki dolomitów, wapień faliste, gruzłowate z ropy, kolejne warstwy zbudowane są z krystalicznych lub pelitycznych wapieni z rogowcami, miejscami z fauną, częściowo kawerniaste, występują w nich dolomity kruszonośne o miąższości do 60m. Dolomit kruszonośny tworzy grube, silnie spękaną ławice, na okruszczenie składają się głównie rudy ropy - galena, rudy cynku galmany oraz rudy żelaza – limonity. Środkowy wapień muszlowy wykształcony jest w postaci dolomitów – ziarnistych, porowatych, gąbczastych i kawerniastych oraz oolitowe. Górny wapień muszlowy budują margle ilaste i ropy, przewarstwione dolomitami z wkładkami piaskowców i wapieni,
- d. kajper – dzieli się na dolny i górny, dolny to szare i czerwone ropy z wkładkami dolomitów i piaskowców, górny to pstre ropy z wkładkami wapieni oraz piaskowców

TRZECIORZĘD - występuje na wychodniach utworów środkowotriasowych, szczególnie w strefach wychodni wapieni gogolińskich i dolomitów kruszonośnych, jako ilasto-piaszczysto - gruzowy regolit silnie wzbogacony w rudy limonitowe (rudy żelaza, mangan i glinki ogniotrwałe),

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DOTYCZĄCA ZMIANY STUDIUM
UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA DZIELNIC
PÓŁNOCNYCH MIASTA TARNOWSKIE GÓRY – OPATOWICE, RYBNA, STRZYBNICA,
PNIEWIEC, SOWICE, CZĘŚĆ LASOWIC NA PÓŁNOC OD ULICY CZĘSTOCHOWSKIEJ I
TERENÓW LEŚNYCH**

CZWARTORZĘD - na analizowanym obszarze to głównie *plejstocénskie* piaski aluwialne i fluwioperyglacjalne o miąższości nieprzekraczającej kilku metrów i dużej zmienności wykształcenia litologicznego, są to osady na ogół półprzepuszczalne i przepuszczalne. Pod cienką warstwą piasków zalega kilku - kilkunasto metrowa seria mułów piaszczystych - prawdopodobnie zastoisko na przedpolu lądolodu odrzańskiego. Miąższość i rozprzestrzenienie osadów czwartorzędu wzrasta w kierunku zachodnim i północnym, w kierunku kopalnych dolin rzek Stoły z jej dopływami.

Na analizowanym obszarze prowadzono eksploatację złóż: żelaza (limonit), cynku (galman), surowców pospolitych - glin, piasków, żwirów, ilów oraz wapieni i dolomitów. Efektem kilkusetletniej działalności gwarkowskiej - eksploatacja złóż rud srebra i ołowiu było, wydobywanie 145 000 ton rudy ołowianej (kopalnia Fryderyk), z kopalń prywatnych zlokalizowanych na złożu kopalni Fryderyk 1 388 000 ton galeny. W wyniku działalności gwarkowskiej wydrążono 20 000 szybów, szybików, około 400 km chodników, od bardzo wysokich (sięgających 6 metrów) do bardzo niskich (90, 70 a nawet 60 cm wysokości), chodniki wodne oraz sztolnie na około 70 km długości. Mapa „Uwarunkowania wynikające z warunków geologiczno – górniczych”, przedstawia parcele (16), dla których określono warunki geologiczno – górnicze oraz oceniono przydatność terenu do zagospodarowania przestrzennego.

- PARCELA 1

- obejmuje sztolnię „Boże Wspomóż” z szybami od wylotu z kierunku miasta do szybu Friedericke.

NAZWA	GŁĘBOKOŚĆ	NAZWA	GŁĘBOKOŚĆ
S	-	S-25	-
S-11	-	Freiwachter	-
S-14	-	Reichard	41,3 m
S-16	-	Mittel	44,5 m
S-18	-	Fridericke	59,1 m
S-23	-	32” - ΔMach	56,7 m
S-24	-	60” – Δmach	59,1 m

Po północnej stronie sztolni „Boże Wspomóż” w rejonie szybów S-11 na mapie archiwalnej wykazano domniemane położenie sztolni „Borzepomage” (oryginalna nazwa

i pisownia na mapie archiwalnej). Sztolnia w ograniczonym zakresie jest drożna, jest odcinkami zawałona – zaszlamowana. Z wylotu sztolni w Strzybnicy wypływa woda z obcieków pokopalnianych. W miejscu szybu Fridericke sztolnia kończy swój bieg na niwelecie + 268 i została połączona szybikiem z zalegającym 8m niżej przekopu Redena. W tym miejscu zabudowano pompę parową odprowadzającą wody z przekroju Redena do sztolni Boże Wspomóż. Końcowy odcinek sztolni od szybu Reichard jest prawdopodobnie zawodniony i zaszlamowany. Do sztolni Boże Wspomóż wyznaczono strefę ochrony o szerokości dwustronnej po 20m.

Należy przyjąć jako zasadę, żeby w granicach strefy ochrony nie wznosić zabudowy kubaturowej – zwartej – przemysłowej.

Jeżeli szczególne względy zagospodarowania uzasadniają potrzebę naruszania tej strefy, wówczas może być ona dozwolona dla budownictwa podrzędnego i towarzyszącej infrastruktury technicznej, pod warunkiem, że obiekty i urządzenia zostaną przystosowane do przenoszenia deformacji jak dla III kategorii podatności terenu górniczego do zabudowy, tu jest do przejścia deformacji górniczej,

- odkształcenia poziome $E=\pm 6,0\text{mm/m}$
- nachylenia jednostkowe terenu $T=10\text{mm/m}$
- najmniejszy promień krzywizny terenu $R_{\min}=6\text{km}$

- **PARCELA 2**

obejmuje pojedynczy szyb poszukiwawczy Versuch Schacht o głębokości 37,0m, odwzorowany z mapy 1:10 000. Z analizy górniczo – ekologicznej wynika praktycznie zerowy stan przetrwania szybu. Nie wyznacza się dla niego strefy ochrony. Zaleca się jedynie, ażeby w przypadku wznoszenia zabudowy w obrębie szybu uprawniony geolog górniczy – rzeczoznawca górniczy dokonał oględzin czynności zdjęcia skrywki warstwy glebowej do naturalnej warstwy geotechnicznej w powiększonym obrysie fundamentowania.

- **PARCELA 8**

– w obrębie parceli prowadzono eksploatację galeny w latach 1809-1829. Wydrążono również chodniki poszukiwawcze i szyby za złożem galeny. Przez południowo – zachodnią część parceli przebiega przekop Redena z szybem Hedwige o głębokości 54,0m. Przekop i szyb odwzorowano z mapy układu lokalnego.

W zachodniej części odwzorowano z mapy 1:10 000 niewielkie pole 60x80m eksploatacji żelazniaka brunatnego.

Eksploatację żelazniaka brunatnego prowadzono również w części południowo – wschodniej na polu o wymiarach 90x210m. Z tą eksploatacją związane są szyby;

- Valerka o głębokości 38,0m,
- Fritz o głębokości 34,5m.

Wydobiska górnicze po eksploatacji żelazniaka brunatnego odwzorowano z mapy 1:10 000.

Szyby wydrążone za złożem galeny; odwzorowane z map układu lokalnego,

NAZWA	GŁĘBOKOŚĆ	NAZWA	GŁĘBOKOŚĆ
Wilhelmine	25,9m	Lucretia	42,2m
Schneiderski	31,7m	Hugo	41,9m
Alexander	30,3m	Segeth	38,2m
Lasopolski	34,0m	St. Anna	34,9m
Martin	28,9m	Mayer	36,8m
Naglo	42,3m	Euphrosine	19,0m
Zinke	48,1m	Caroline	29,3m
Kachler	55,5m	Sedlazeck	44,5m
Sowitz Gluck	50,2m	Saturn	21,4m
Gerhard	47,1m	Kriest	56,6m

odwzorowane z map w skali 1:10 000.

NAZWA	GŁĘBOKOŚĆ	NAZWA	GŁĘBOKOŚĆ
Mildner	33,6m	S	37,0m
S	-	S	38,5m
S	-	Wilhelm	40,0m
S	-	August	43,0m
S	38,7m	ST Anna b	-
S	38,0m	-	-

Ogółem na parceli odwzorowano 34 szyby. Parcela o zróżnicowanych uwarunkowaniach górniczych jak parcela 7. Wydobiska na skutek podwyższonego poziomu nie są dostępne. W każdym przypadku zabudowy terenu z uwagi na złożone uwarunkowania górnicze wymagana jest opinia geologiczno – górnicza.

- PARCELA 9

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DOTYCZĄCA ZMIANY STUDIUM
UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA DZIELNIC
PÓŁNOCNYCH MIASTA TARNOWSKIE GÓRY – OPATOWICE, RYBNA, STRZYBNICA,
PNIOWIEC, SOWICE, CZĘŚĆ LASOWIC NA PÓŁNOC OD ULICY CZĘSTOCHOWSKIEJ I
TERENÓW LEŚNYCH**

– szyby i pojedyncze, nieznacznej długości chodniki ze złożem galeny odwzorowane z mapy w skali 1:10 000.

NAZWA	GŁĘBOKOŚĆ
Lerch	14,1m
Fruchling	32,6m
Zinke	28,0m
Oswald	-
Schwalbe	-
Wachtel	-
Sperling	-

Z archiwalnych szkiców mapowych z roku 1806 wydzielono dwa rejony, starej eksploatacji rudy ołowiu i srebra sąsiadująco względem siebie. Eksploatację prowadzono sposobem wieloszybowym. Po stronie wschodniej tej działki może się znajdować rejon „starej eksploatacji rud ołowiu i kruszców srebra”. Zabudowa takiego terenu wymaga rozpoznania geotechnicznego z uwagi na wieloszybowy system eksploatacji rudy.

- PARCELA 10

- Chodniki i szyby za złożem galeny.

NAZWA	GŁĘBOKOŚĆ	Uwagi
Alter Kunst	29,8m	Odwzorowano z mapy 1:10 000
Drogowskaz	-	Odwzorowano z mapy górniczej obwodu tarnogórskiego

- PARCELA 11

- Chodniki i szyb Wilhelma o głębokości 48,6m za złożem galeny odwzorowano z mapy 1:10 000. W granicach parcel występują odosobnione szyby. Zabudowa wymaga sporządzenia opinii geologiczno – górniczej.

2.1.6 Surowce mineralne

Na terenie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tarnowskie Góry występują złoża kopalin pospolitych:

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DOTYCZĄCA ZMIANY STUDIUM
UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA DZIELNIC
PÓŁNOCNYCH MIASTA TARNOWSKIE GÓRY – OPATOWICE, RYBNA, STRZYBNICA,
PNIOWIEC, SOWICE, CZĘŚĆ LASOWIC NA PÓŁNOC OD ULICY CZĘSTOCHOWSKIEJ I
TERENÓW LEŚNYCH**

- Strzybnica – piaski podsadzkowe, złoża niezagospodarowane,
- Rybna – złoża ilów i iłupków triasowych oraz gliny czwartorzędowej, złoża zaniechane.

Tabela. Złoża kopalin i ich charakterystyka gospodarcza oraz klasyfikacja

Nazwa złoża	Rodzaj kopa-liny	Wiek kompleksu litologiczno - surowcowego	Zasoby tys. ton tys .m ³	Kategoria rozpoznania	Stan zagospodarowania złoża	Wydobycie tys.tontys.m ³	Wykorzystanie kopalin	Klasyfikacja złoża		Przyczyny konfliktowości złoża
								Klasy 1-4	Klasy A-C	
Strzybnica (pole N, pole S)	p	Q	36030	C ₂	N	-	Sp	2	A	-
Rybna	g(gc) i(ic)	T, Q	759	B,C ₁ , C ₂	Z	-	Scb	4	A	-

Oznaczenia literowe do tabeli:

p – piaski, g(gc) – gliny ceramiki budowlanej, i(ic)- iły i łupki ilaste ceramiki budowlanej, Q – czwartorzęd, T – trias, N – niezagospodarowane, Z – zaniechane, Sp – podsadzkowe, Scb – ceramiki budowlanej, A – mało konfliktowe.

2.1.7 Hydrografia terenu

Analizowany obszar położony jest w dorzeczu Odry w zlewni rzeki Mała Panew oraz rzeki Kłodnica. Północna, północno – wschodnia, zachodnia i centralna część obszaru odwadniana jest przez rzekę Stołę (zlewnia 3 rzędu) oraz jej dopływy (zlewnia 4 rzędu), natomiast południowo - zachodnia część miasta odwadniana jest przez rzekę Drama (zlewnia 3 rzędu) oraz jej dopływy (zlewnia 4 rzędu).

Sieć rzeczną tworzą:

1. Stoła - lewobrzeżny dopływ Małej Panwi,
2. Woda Graniczna - prawobrzeżny dopływ Stoły,

3. Ciek Pniowiecki - prawobrzeżny dopływ Stoły.

Hydrografię terenu uzupełniają liczne rowy melioracyjne oraz naturalne i sztuczne zbiorniki wodne - stawy występujące pojedynczo.

Sieć hydrograficzna analizowanego terenu miasta Tarnowskie Góry uległa następującym przekształceniom:

- zaburzenia spadków rzek,
- prace regulacyjne,
- szczelna zabudowa koryt,
- utrudnienie spływu powierzchniowego na terenach pogórnich,
- wzrost ilości wód obcych w rzeczywistym odpływie rzecznym, spowodowanym zrzutem ścieków,
- spadek udziału wody naturalnej w odpływie,
- wzrost przepływu,
- zmiana reżimu odpływu,
- przenikanie toksycznych substancji do środowiska gruntowo – wodnego z terenu byłych Zakładów Chemicznych Tarnowskie Góry, nieczynnego składowiska odpadów komunalnych przy ul. Opolskiej, składowiska odpadów w Tarnowskich Górach – Rybnej,
- znaczne przekroczenie większości wskaźników zanieczyszczeń w wodach powierzchniowych wynikające ze zrzutów ścieków socjalno – bytowych i przemysłowych oraz z nieszczelności szamb, nieoczyszczanych wód deszczowych, intensywnego stosowania nawozów mineralnych i środków ochrony roślin, bliskości GOP.

Na analizowanym terenie działają dwie oczyszczalnie ścieków: „Leśna” - mechaniczno-biologiczna o przepustowości ścieków 2600 m³/dobę, odbiornik rzeka Stoła oraz „Śródmieście” - mechaniczno-biologiczna o przepustowości ścieków 3250 m³/dobę, odbiornik rzeka Stoła.

Celem usprawnienia gospodarki ściekowej Urząd Miejski Tarnowskie Góry, proponuje wydzielenie 3 aglomeracji. Aglomeracja „Śródmieście” (docelowo „Centrum”) - obejmuje dzielnice Śródmieście, Lasowice, Osada Jana, Bobrowniki, Sowice, ścieki będą spływały z

oczyszczalni „Śródmieście” do budowanej Centralnej Oczyszczalni Ścieków, aglomeracja „Repty”- obejmuje dzielnice Repty Śląskie, Stare Tarnowice, Osiedle Przyjaźń, ścieki doprowadzane będą do oczyszczalni „Repty” oraz aglomeracja „Leśna” - obejmuje dzielnice Strzybnica, Rybna, Opatowice, Pniowiec, ścieki doprowadzane będą do oczyszczalni „Leśna”.

2.1.8 Warunki hydrogeologiczne

Zgodnie z regionalizacją zaproponowaną przez B. Paczyńskiego (1995) teren opracowania zlokalizowany jest w rejonie gliwickim (XII IB), subregionie triasu - śląskiego (XII 1), śląsko - krakowskiego regionu hydrogeologicznego (XII).

W profilu hydrogeologicznym omawianego obszaru można wyróżnić piętra wodonośne: czwartorzędowe i triasowe.

Czwartorzędowy poziom wodonośny związany jest z występowaniem na tym terenie utworów piaszczysto - żwirowych. Poziom ten jest nieciągły, o zwierciadle wody swobodnym lub słabo napiętym na głębokości od 1 m do 12 m a rzędna zwierciadła wody jest poniżej 310 m n.p.m. Ze względu na bardzo duże zagrożenie z powierzchniowych ognisk zanieczyszczeń czwartorzędowy poziom wodonośny nie ma większego znaczenia użytkowego.

Triasowe piętro tworzą 3 poziomy wodonośne w: warstwach świerklanieckich, poziomie utworów serii węglanowej oraz warstwach boruszowickich.

- poziom wodonośny warstw świerklanieckich – to poziom związany z piaskowcami i piaskami występującymi wśród ilów,
- poziom wodonośny serii węglanowej triasu – to poziom wodonośny związany z dolomitami i wapieniami retu oraz wapienia muszlowego, typu szczelinowo- porowo – tawernowego. Zwierciadło wód tego poziomu jest zazwyczaj swobodne i występuje na wysokości 280 - 290 m n.p.m.
- poziom wodonośny warstw boruszowickich – to poziom związany z zawodnionymi wkładkami wapieni i piaskowców występującymi wśród łupków ilastych.

Wody triasowego piętra wodonośnego ze względu na swą jakość są eksploatowane ujęciami studziennymi. Na obszarze zmiany studium znajdują się ujęcia wód podziemnych

- Ujęcie S-3 Prefabet w Tarnowskich Strzybnicy,

- Ujęcie w Tarnowskich Górach Pniowcu,
- Ujęcie wód ZAMET,
- Ujęcie wód CHM DYLONG,
- Ujęcie wód PKP,
- ujęcie wyłączone z eksploatacji - ujęcie wód Faser.

Zgodnie z Mapą Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony opracowaną przez Kleczkowskiego w 1990 roku w granicach opracowania wyróżniono Główny Zbiornik Wód Podziemnych GZWP 330 – Gliwice (południowa część opracowania) oraz Główny Zbiornik Wód Podziemnych GZWP 327 Lubliniec - Myszków.

Obszary ochrony wód podziemnych:

1. o wysokiej ochronie wód podziemnych (OWO) - rejon ul. Powstańców Warszawskich i Polarnej, w kierunku granicy z gminą Zbrosławice,
2. o zwykłej ochronie wód podziemnych (OZO) - obszar przy granicy z miastami Miasteczko Śląskie, Kalety i gminą Tworóg,
3. o najwyższej ochronie wód podziemnych (ONO) - pozostały teren opracowania.

Wody podziemne uległy degradacji w wyniku zmniejszenia zasobów wód podziemnych na skutek wieloletnich (systematycznych) odwodnień górotworu prowadzoną przez kopalnie rud żelaza, cynku, ołowiu, surowców pospolitych - glin, piasków, żwirów oraz wapieni i dolomitów, pobliskie ujęcia wód podziemnych, zmniejszenie infiltracji wód opadowych na terenach izolowanych, zanieczyszczenie płytkiego poziomu wód gruntowych na skutek nadmiernego zanieczyszczenia powietrza i braku kanalizacji, składowanie odpadów w tym niebezpiecznych (składowiska odpadów komunalnych, odpadów przemysłowych w tym również z byłych Zakładów Chemicznych), przenikanie toksycznych substancji do środowiska gruntowo – wodnego.

2.1.9 Warunki glebowo - rolnicze

Teren zmiany studium, charakteryzuje się glebami zaliczanymi do dobrych, średnio dobrych i średnich, co odpowiada klasom bonitacyjnym IIIa, IIIb, IVa. Wyróżnia się

następujące rodzaje gleb: bielcowe i rdzawe, rędziny, brunatne oraz mady i gleby mułowotorfowe i torfowomułowe.

Biorąc pod uwagę przydatność rolniczą gleby na terenie miasta Tarnowskie Góry zaliczane są do kompleksów:

- żytni bardzo dobry (pszennożytni),
- żytni dobry (żytnio – ziemniaczany),
- żytni słaby, żytni bardzo słaby,
- pszennożytni bardzo dobry – rejon Piekar Rudnych oraz zachodnia część miasta,
- zbożowo – pastewny mocny słaby – rejon dzielnicy Pniowiec.

Na opracowywanym terenie doszło do pogorszenia warunków glebowo – rolnych w skutek działalności człowieka, braku kanalizacji lub niewłaściwego sposobu skanalizowania terenu, oddziaływania zakładów przemysłowych występujących w ościennych miastach oraz różnego rodzaju powierzchniowych obiektów.

Zagrożenie dla gleby stanowią zanieczyszczenia związkami chemicznymi magazynowanymi w zakładach przemysłowych z rejonu ulicy Zagórskiej oraz odpady komunalne lokalizowane na składowisku odpadów komunalnych przy ul. Laryszowskiej, na byłym składowisku przy ulicy Opolskiej (przenikanie toksycznych substancji do środowiska gruntowo – wodnego).

Skażenie gleb nastąpiło również w wyniku działalności zlokalizowanych w północnej części miasta byłych Zakładów Chemicznych Tarnowskie Góry (nie znajdują się w obrębie opracowania zmiany studium, jednak ich wpływ dotyczy całego miasta). Na powierzchni 40 ha zdeponowano około 1,2mln. m³ odpadów, które powodują przenikanie toksycznych substancji do środowiska gruntowo – wodnego, czego konsekwencją jest zanieczyszczenie wód podziemnych i gleby. Do gleby przenikały takie związki chemiczne jak: bar, bor, kadm, stront, arsen i cynk.

Zgodnie z danymi Instytutu Ekologii Terenów Uprzemysłowionych wschodnia część opracowywanego terenu została zaliczona do wybitnie niekorzystnych terenów rolniczych – **strefa C** - gdzie opad ołowiu i kadmu wynosi odpowiednio ponad 200 i 10 kg/km²/rok lub stężenie dwutlenku siarki w okresie wegetacyjnym przekracza wartość 400 µg/m³ powietrza, to strefa, w której zanieczyszczenie gleby ołowiem jest powyżej wartości 1000 mg/kg gleby lub kadmem powyżej wartości 20mg/ kg gleby. Północna, centralna i zachodnia część

opracowywanego obszaru została zaliczona do niekorzystnych terenów rolniczych – **strefa B** – gdzie opad kadmu mieści się w granicach od 3 do 10 kg/km²/rok, opad ołowiu mieści się w granicach od 180 do 200 kg/km²/rok, stężenie CO₂ w okresie wegetacyjnym zawarte jest w granicach od 32 do 400 µg/m³, zawartość ołowiu w glebie waha się od 100 do 1000 mg/kg a kadmu od 3 do 20 mg/kg gleby. Natomiast niewielkie obszary pomiędzy ul. Sielanki a Pyskowicką, w okolicach os. PKP oraz niewielkie obszary w okolicach lasów państwowych, zostały zaliczone do dopuszczalnych terenów rolniczych – **strefa A** – gdzie opad kadmu wynosi mniej niż 3,0 kg/km²/rok, ołowiu mniej niż 180 kg/km²/rok, stężenie CO₂ w okresie wegetacyjnym jest niższe od wartości 32 µg/m³, zanieczyszczenie gleb ołowiem jest niższe od 100 mg/kg, zaś kadmu niższe od 3,0 mg/kg gleby.

Zawartość metali w glebach w szczególności kadmu i ołowiu przekracza stężenia naturalne, a w zachodniej części miasta wartości te przekraczają stężenia tolerowane przez rośliny. Najmniej skażone kadmem i ołowiem są gleby w zachodniej części miasta w rejonie Rybnej.

2.1.10 Walory przyrodniczo - krajobrazowe

Według podziału geobotanicznego J. M. Matuszkiewicza (1993) teren opracowania leży w obrębie Podokręgu: C.3.1.a. – Zabrzeńsko – Radzionkowskim zaliczanym do Okręgu: C.3.1. – Górnośląskiego Właściwego, Krainy: C.3. – Górnośląskiej, Działu: C. – Wyżyn południowopolskich, Podprowincji – Środkowo – europejskiej właściwej, Prowincji – Środkowoeuropejskiej, C.3.1.b. – Żyglińskiego, zaliczanym do Okręgu: C.3.1. – Górnośląskiego Właściwego, Krainy: C.3. – Górnośląskiej, Działu: C. – Wyżyn południowopolskich, Podprowincji – Środkowo – europejskiej właściwej, Prowincji – Środkowoeuropejskiej oraz B.5.3.g. – Brusiecko – Tworowskim zaliczanym do Okręgu: B.5.3. – Borów Stobrawskich, Turawskich, Niemodlińskich, Krainy: B.5. – Dolnośląskiej, Działu: B. – Brandenbursko – Wielkopolskiego, Podprowincji – Środkowo – europejskiej właściwej, Prowincji – Środkowoeuropejskiej.

Na analizowanym terenie występują obszary objęte ochroną prawną:

- pomniki przyrody wpisane do WKP - 88 pomników przyrody ożywionej oraz rośliny zaliczone do ochrony ścisłej i częściowej (zgodnie z Rozporządzeniem

Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących roślin objętych ochroną - Dz. U. z dnia 28 lipca 2004 r.) oraz owady, pająki, gady, ssaki i ptaki objęte ochroną (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 28 września 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną).

- Na obszarze opracowania występuje proponowany obszar chroniony sieci NATURA 2000, specjalny obszar ochrony (SOO) – Podziemia Tarnogórsko - Bytomskie PLH 240003 – w skład ostoji wchodzi, wyjątkowy w skali europejskiej, rozległy system podziemnych wyrobisk, chodników i sztolni oraz różnorodne formy naciekowe: makarony (formy stalaktytów), zasłony, draperie, bardzo dobrze wykształcone polewy pokrywające powierzchnie ścian, korytarzy i spągu oraz spotykane są różnorodne perły jaskiniowe. Występuje tu 10 gatunków nietoperzy: nocek duży, nocek Natterera, nocek wąsatek, nocek Brandta, nocek rudy, nocek orzęsiony, nocek Bechsteina, gacek brunatny, mroczek późny, gacek szary, dla ochrony, których wydzielono dla ochrony, których wydzielono 1 strefę zimowania Sztolnia „Boże Dopomóż”, z 1652 roku, długość odcinka wynosi około 2000m, wyodrębniono 1 strefę specjalnej troski otwór wlotowy do Sztolni Boże Wspomagaj oraz stwierdzono 4 miejsca wnikania nietoperzy:

- 1. w parku przy ul. Opolskiej (27),
- 2. w budynku – ul. Opolska 69(28),
- 3. Świetlik w Strzybnicy (29),
- 4. Roznos Sztolni Boże Wspomagaj w Strzybnicy (30).

Na obszarze zmiany studium występują tereny leśne, które znajdują się w zarządzie Nadleśnictwa Brynek i Nadleśnictwa Świerkianiec, zaliczane są do kompleksu Lasów Lublinieckich, będących pozostałością Puszczy Śląskiej, które zgodnie z Zarządzeniem nr 88 Ministra O. Ś. Z. N i L. z dnia 12 listopada 1993 roku oraz z Zarządzeniem nr 198 Ministra O.Ś. Z. N i L. z dnia 28 grudnia 1994 roku, uznaje się za lasy ochronne, dla których przyjmuje się następujące kategorie ochronności: lasy w strefie miejskiej, wypoczynku codziennego, lasy w strefie miejskiej, wypoczynku codziennego i świątecznego bliskiego, lasy mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa Państwa na powierzchni,

lasy wokół dużych ośrodków wypoczynkowych: „Pniowiec”, „Chechło – Nakło”, zostały uznane jako „lasy masowego wypoczynku”, oraz lasy znajdujące się w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców w całym obrębie Brynek. Na terenie obrębu Brynek Nadleśnictwa Brynek wyróżnia się 10, a na terenie obrębu Wieszowa Nadleśnictwa Brynek 8 typów siedliskowych lasów, zaś na terenie obrębu Żyglinek i Świerklaniec Nadleśnictwa Świerklaniec można wyróżnić 11 typów siedliskowych lasów, różniących się rodzajem i zasobnością gleb oraz warunkami wilgotnościowymi. W obrębie Wieszowa największe powierzchnie zajmują siedliska Bśw – LMw - 41%, LMśw - 27,5% i Lśw -20,8% a w obrębie Brynek największe powierzchnie zajmują siedliska BMw – 35,2%, LMw – 26,0% i BMśw – 21,3%. Natomiast w Nadleśnictwie Świerklaniec największą powierzchnię zajmują siedliska BMw, LMw, BMś, Bśw, Lśw. Głównym gatunkiem lasotwórczym panującym w Nadleśnictwie Brynek jest sosna – 69,66% powierzchni leśnej, inne gatunki drzew to: dąb – 11,70% powierzchni leśnej, brzoza - 11,08% powierzchni leśnej, świerk - 3,1% powierzchni leśnej. W Nadleśnictwie Świerklaniec głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna - 82% powierzchni leśnej, świerk ok. 8%, dąb 5% i inne 5%.

Zgodnie z „Opracowaniem ekofizjograficznym do planu zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego” na analizowanym obszarze występuje element ekologicznej przestrzeni województwa śląskiego: teren lasów na północy obszaru zaliczono do biocentrum ponadregionalnego BP - 13.

Teren obejmujący zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tarnowskie Góry, charakteryzuje się wysokimi walorami przyrodniczo – krajobrazowymi związanymi z występowaniem obszarów leśnych z kompleksami terenów otwartych z bogatą fauną i florą. Ze względu na walory przyrodnicze: bioróżnorodność, naturalnie ukształtowaną roślinność, rzeźbę terenu, miejsca rozrodu i zimowania wielu gatunków (rzadkich, chronionych) ptaków, płazów i gadów, ostoje wielu zwierząt, wskazano obiekty i tereny do ochrony:

1. obszar leśny między kolonią Piaseczna Mała a Strzybnicą,
2. obszar Rybna,
3. rejon zbiornika wodnego po zachodniej stronie ulicy Armii krajowej w Pniowcu,
4. obszar łąk wzdłuż cieku płynącego w kierunku Tłuczykąta,

5. dolina ciek Pniowieckiego od jego źródeł do drogi Pniowiec – Tłuczykąt,
6. fragment terenów leśnych leżących przy północnej granicy miasta z gminą Tworóg i Miasteczko Śląskie.

Szczegółowa charakterystyka obszarów przyrodniczo cennych w punkcie 2.3.2 TOM II „Zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tarnowskie Góry – dla dzielnic północnych – Opatowice, Rybna, Strzybnica, Pniowiec, Sowice, część Lasowic na północ od ul. Częstochowskiej i terenów leśnych.

Teren miasta Tarnowskie Góry charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem florystycznym. Gatunki rodzimych siedlisk naturalnych mieszają się z gatunkami synantropijnymi oraz z obcymi naszej florze gatunkami inwazyjnymi „wchodzącymi” na siedliska wtórne przekształcone przez człowieka. Faunę miasta Tarnowskie Góry tworzą gatunki, które związane są z poszczególnymi środowiskami, występują tu zwierzęta, które zaadaptowały się do życia w pobliżu człowieka i wykorzystują to środowisko do żerowania i gniazdowania.

Analiza rzeźby i sposobu użytkowania terenu zmiany studium wykazała występowanie krajobrazu kulturowego z podtypem zurbanizowanym, krajobrazu seminaturalnego z podtypem polno – uprawnym, oraz krajobrazu seminaturalnego z dominującym podtypem leśnym.

Obszar lasów ochronnych Nadleśnictw: Brynek i Świerklaniec, podlegał niekorzystnemu oddziaływaniu ze strony terenów zabudowy mieszkaniowej, usługowej czy też oczyszczalni ścieków, zlokalizowanych w najbliższym sąsiedztwie - penetracja ludzi przybywających do lasu, zwiedzających i odpoczywających - niszczenie roślin, drzew, płoszenie zwierząt, rozjeżdżanie zwierząt rowerami, schodzenie z dróg spacerowych, hałas, pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego (odory, niska emisja, dojazd do obiektów), emisja ścieków i odpadów (mycie samochodów, nieszczelne szamba, brak kanalizacji, dzikie wysypiska odpadów). Można stwierdzić, że obecne zagospodarowanie terenu dzielnic północnych miasta Tarnowskie Góry, pogorszyło jakość i stan lasów oraz nie pogorszyło integralności obszaru lasów.

88 pomników przyrody ożywionej zlokalizowanych w większości na terenach leśnych lub użytków rolnych, podlegały znikomemu oddziaływaniu, w wyniku ingerencji człowieka - pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego, emisja ścieków i odpadów (mycie

samochodów, nieszczelne szamba, brak kanalizacji, dzikie wysypiska odpadów). Stwierdza się, że obecne zagospodarowanie terenu miasta Tarnowskie Góry, nie wpłynęło w znaczny sposób negatywnie na gatunki chronione.

Obszar chroniony sieci NATURA 2000 - Podziemia Tarnogórsko – Bytomskie, zajmuje południową część analizowanego terenu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dzielnic północnych miasta Tarnowskie Góry. Niekorzystne oddziaływania wiążą się z dotychczasowym zagospodarowaniem terenu - rozproszona zabudowa i zwarta zabudowa mieszkaniowa, obiekty produkcyjne, produkcyjno – usługowe, usługowe, składowiska odpadów, oczyszczalnie ścieków, układ komunikacyjny. Taka struktura przestrzenna miasta Tarnowskie Góry doprowadziła do ograniczenia obszaru żerowania nietoperzy (hałas, emisja światła płoszącego nietoperze i owady stanowiące bazę pokarmową), stworzyła niebezpieczeństwo dla zimowania - bytowania nietoperzy (zmiana mikroklimatu w chodnikach, przekopach, sztolniach), stworzyła możliwość zanieczyszczenia chodników sztolni, wskutek składowanie odpadów czy awarii, wycieków substancji ropopochodnych, wylewania na pola gnojowic, braku kanalizacji, nieszczelnych szamb na powierzchni.

Wyznaczony w celu ochrony zimowisk, tzw. teren szczególnej troski: Sztolnia „Boże Dopomóż” - w rejonie ul. Zagórskiej (na północ od budynków nr 15, 17, 22, 24, 26, 28, 28a), podlegał penetracji przez osoby postronne, oddziaływaniu hałasu komunikacyjnego, wibracjom – prace budowlane w najbliższym sąsiedztwie, emisji światła płoszącego nietoperze i owady stanowiące bazę pokarmową. **Pomimo wyżej wymienionych oddziaływań stwierdza się, że obecne zagospodarowanie terenu miasta Tarnowskie Góry nie pogorszyło stanu siedlisk gatunków chronionych, nie wpłynęło negatywnie na gatunki chronione, dla których wyznaczono obszar NATURA 2000 oraz nie pogorszyło integralność tego obszaru.**

Środowisko naturalne dzielnic północnych miasta Tarnowskie Góry, zostało poważnie i trwale zmienione. Zmiany te powstały na skutek kilkusetletniej działalności człowieka na tym terenie. Zurbanizowanie terenu (zabudowa jednorodzinna rozproszona dzielnic: Rybna Opatowice, Pniowiec, Sowice, Lasowic, oraz część Strzybnicy, zabudowa wielorodzinna część dzielnicy Strzybnica, tereny produkcyjne, produkcyjno usługowe w dzielnicy Strzybnica oraz wzdłuż ulicy Zagórskiej, składowiska odpadów, oczyszczalnie ścieków,

układ komunikacyjny), eksploatacja górniczej (gwarkowska) czy też położenie na obrzeżu Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego, doprowadziły do zakłócenia procesów zachodzących w środowisku naturalnym, trwale zmieniły ukształtowanie terenu, zakłóciły zostały stosunki wodne, pogorszyły warunki glebowe, zanieczyszczyły powietrze atmosferyczne, pogorszyły klimat akustyczny, zakłóciły naturalne drogi migracji zwierzyny (zabudowa wzdłuż ciągów komunikacyjnych - tworzenie się barier ekologicznych), ograniczyły (zagospodarowano) tereny biologicznie czynne (pola, łąki, wycięto lasy), doprowadziły do fragmentaryzacji obszaru, osłabienia i fragmentaryzacji lasów, ograniczyły naturalne tereny występowania, żerowania zwierząt, wymusiły przeniesienie się na tereny sąsiednie (biologicznie czynne) oraz ograniczyły naturalny obszar występowania na tym terenie roślin.

2.1.11 Dziedzictwo kulturowe

Na obszarze zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tarnowskie Góry dla dzielnic północnych: Opatowice, Rybna, Strzybnica, Pniowiec, Sowice, część Lasowic na północ od ulicy Częstochowskiej i terenów leśnych, występują następujące obiekty oraz tereny wpisanych do wojewódzkiego rejestru zabytków:

- Zespół Pałacowo – Parkowy, usytuowany w Rybnej przy ul. Powstańców Warszawskich (pałac z XVIII wieku, park późnobarokowy).
- Kaplica zlokalizowana w Strzybnicy u zbiegu ulic Pułaskiego i Sudeckiej, z około połowy XVIII wieku.
- Dawna kopalnia kruszcu z XVI wieku.
- Osada otwarta kultury łużyckiej (stanowisko archeologiczne) zlokalizowana w Repecku.

Na obszarze zmiany studium występują ponadto obiekty sakralne małej architektury (kapliczki, krzyże i figury przydrożne), obiekty architektury świeckiej i sakralnej, obiekty techniki oraz obiekty budownictwa obronnego.

Zgodnie z rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 14.04.2004r. podziemny układ sztolni, chodników, komór i szybów, dokumentacyjnych, wraz z

zachowanymi urządzeniami technicznymi, związanymi z działalnością górnictwa kruszcowego od końca XV w, został uznany za pomnik historii: „Tarnowskie Góry – podziemia zabytkowej Kopalni Rud Srebronośnych oraz Sztolni Czarnego Pstrąga”.

Na terenie zmiany studium dla dzielnic północnych miasta Tarnowskie Góry, występują obszary o wartościach kulturowych, obejmujące historyczne układy ruralistyczne:

- Historyczny układ ruralistyczny „Piaseczna” położony w dzielnicy Strzybnica przy ul. Pułaskiego, ul. Kombatantów i ul. Płotetariackiej.
- Historyczny układ ruralistyczny „Rybna” położony w dzielnicy Rybna przy ul. Powstańców Warszawskich, ul. Liściastej, ul. Lwa Tołstoja i ul. Piasecznej.

Na obszarze objętym zmianą studium występują stanowiska archeologiczne oraz obszary potencjalnego występowania znalezisk archeologicznych, dla których wyznaczono ochronę.

Tabela Wykaz stanowisk archeologicznych na opracowywanym terenie.

MAPA AZP	NR STANOWISKA NA OBSZARZE	OKRES - EPOKA STANOWISKA
94-45	14	osada
94-45	7	Ślad osadnictwa - XI – XII wiek
94-45	16	Ślad osadnictwa - XI – XII wiek
94-45	15	Ślad osadnictwa
94-45	4	Ślad osadnictwa - paleolit
94-45	5	Ślad osadnictwa
94-45	6	Ślad osadnictwa
93-45	3	Ślad osadnictwa - epoka kamienia, Ślad osadnictwa - średniowiecze
93-45	4	Osada - epoka kamienia, Ślad osadnictwa - wczesne średniowiecze
93-45	5	Osada - epoka kamienia
93-46	2	Czasy nowożytne
93-45	7	Osada – epoka kamienia Ślad osadnictwa – okres rzymski Ślad osadnictwa - średniowiecze
93-45	8	Neolit
94-45	3	Ślad osadnictwa
94-46	4	Ślad osadnictwa – mezolit

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DOTYCZĄCA ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA DZIELNIC PÓŁNOCNYCH MIASTA TARNOWSKIE GÓRY – OPATOWICE, RYBNA, STRZYBNICA, PNIEWIEC, SOWICE, CZĘŚĆ LASOWIC NA PÓŁNOC OD ULICY CZĘSTOCHOWSKIEJ I TERENÓW LEŚNYCH

		osada - VB-HC
94-46	3	Osada – mezolit Osada – VB-HC Osada – późny okres rzymski
94-46	5	Osada – mezolit Osada – neolit Osada – epoka brązu
94-46	6	Ślad osadnictwa – epoka kamienia Osada – epoka brązu Osada – okres rzymski
94-46	7	Osada – mezolit Osada – neolit Osada – epoka brązu/okres halszacki
94-46	8	Osada – epoka brązu/okres halszacki Ślad osadnictwa - średniowiecze
94-46	9	Ślad osadnictwa – epoka kamienia Osada – okres halszacki Ślad osadnictwa - średniowiecze
94-46	2	Ślad osadnictwa - nowożytność
94-46	10	Ślad osadnictwa – epoka kamienia Ślad osadnictwa - pradzieje
94-46	11	Ślad osadnictwa – epoka kamienia Ślad osadnictwa – epoka brązu
94-46	12	Osada – epoka kamienia Ślad osadnictwa – epoka brązu
94-46	13	Ślad osadnictwa – epoka kamienia Ślad osadnictwa – epoka brązu/okres halszacki
94-45	1	Osada – K. Przeworska, III – IV wiek
94-45	2	Ślad osadnictwa
93-45	6	Osada – epoka kamienia Osada - pradzieje

2.1.12 Ocena potencjalnych zmian w środowisku w przypadku braku realizacji ustaleń zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tarnowskie Góry

Niniejszy rozdział wypełnia wymagania zawarte w art. 51, ust.2 pkt2, litera a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DOTYCZĄCA ZMIANY STUDIUM
UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA DZIELNIC
PÓŁNOCNYCH MIASTA TARNOWSKIE GÓRY – OPATOWICE, RYBNA, STRZYBNICA,
PNIOWIEC, SOWICE, CZĘŚĆ LASOWIC NA PÓŁNOC OD ULICY CZĘSTOCHOWSKIEJ I
TERENÓW LEŚNYCH**

społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 08 Nr 199, poz. 1227).

Nie zrealizowanie ustaleń studium pociągnie za sobą szereg negatywnych skutków, które w miarę upływu lat będą hamowały rozwój miasta oraz będą negatywnie oddziaływały na środowisko zwłaszcza w zakresie:

- jakości wód podziemnych i powierzchniowych,
- przenikania toksycznych substancji do środowiska gruntowo – wodnego z terenu byłych Zakładów Chemicznych, składowisk odpadów komunalnych: istniejącego i zamkniętego,
- zagrożenia hałasem,
- zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego,
- ograniczenia niskiej emisji (głównie domowe systemy grzewcze) w obszarach chronionych i ich sąsiedztwie,
- zanieczyszczenia gleb,
- terenów pozostających pod presją szkodliwego oddziaływania ruchu komunikacyjnego,
- terenów podmokłych (terenów objętych zagrożeniem powodziowym),
- zagrożenia dla obszarów objętych ochroną prawną,
- zagrożenia dla obszaru NATURA 2000 (teren szczególnej troski),
- zagrożenia dla obszarów preferowanych do objęcia ochroną prawną, dotychczas niechronionych,
- braku lub niewystarczającego tempa prac rekultywacyjnych na terenach poeksploatacyjnych.

Zauważalny byłby brak ładu urbanistyczno – architektonicznego oraz prawidłowego gospodarowania zasobami przyrody. Nie zrealizowane zostały by aspiracje społeczne mieszkańców (zwiększenie kapitału ludzkiego i potencjału intelektualnego, podniesienie standardu zamieszkiwania, podniesienie poziomu opieki medycznej i opieki społecznej, rozwój kultury i rekreacji).

2.2 Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Niniejszy rozdział wypełnia wymogi zawarte w art. 51, ust.2, pkt2, litera b i e ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 08 Nr 199, poz. 1227).

2.2.1 Zagrożenie jakości powietrza atmosferycznego

2.2.1.1 Ocena skutków ustaleń studium

Jakość powietrza atmosferycznego na terenie miasta Tarnowskie Góry kształtowana jest przez różne źródła emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych: emisje przemysłowe, powstające w trakcie procesów technologicznych, odprowadzane emitorami o średniej i dużej wysokości, lokalne zakłady przemysłowe, zakłady przemysłowe zlokalizowane w miastach ościennych, emisje ze spalania na cele ciepłownicze w lokalnych kotłowniach oraz lokalnych i indywidualnych kotłowniach, skupiska budynków z indywidualnym ogrzewaniem, emisja komunikacyjna, ciekły powierzchniowy, dzikie składowiska odpadów, składowiska odpadów, zwałowiska, odpady komunalne, transport drogowy i kolejowy.

Prognozuje się, że obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkaniowo - usługowej, rekreacji indywidualnej, usługowej komercyjnej, usługowej publicznej, usługowej sportu i rekreacji oraz wielkopowierzchniowe obiekty handlowe, na analizowanym obszarze spowodowały (oddziaływanie bezpośrednie i chwilowe) zwiększenie emisji zanieczyszczeń. w skutek konieczności ogrzewania budynków (niska emisja), działalność kotłowni, obsługa usług i parkingów – emisja spalin.

Ocenia się, że tereny: obsługi komunikacji samochodowej, gospodarki rolnej, ogrodniczej, hodowlanej, garaży i parkingów, kolei wąskotorowej, obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej oraz ulic publicznych, stanowiły bezpośrednie, chwilowe, źródło zanieczyszczeń powietrza w obszarze i jego sąsiedztwie (emisja gazów, odorów, wzrost poziomu chwilowego zanieczyszczeń lokalnych powietrza). Na terenach obsługi komunikacyjnej oraz ulic publicznych, emisja zanieczyszczeń nasilała się proporcjonalnie do

wzrostu ilości pojazdów (natężenia ruchu pojazdów, emisja może dotyczyć niespalonych węglowodorów przedostających się do powietrza podczas tankowania pojazdów).

Tereny produkcyjne, produkcyjno – usługowe, oczyszczalni ścieków, składowiska odpadów, składowisk odpadów poprzemysłowych przeznaczonych pod składowanie odpadów niebezpiecznych oraz odzysk, poprzemysłowych przeznaczonych do rekultywacji biologicznej, wpłynęły negatywnie na stan sanitarny powietrza atmosferycznego w tym rejonie. Dodatkowo dla terenów produkcyjnych, produkcyjno – usługowych emisja zanieczyszczeń może być zwiększona w stosunku do stanu obecnego, w przypadku rozbudowy funkcji. Prognozuje się możliwość zanieczyszczenia (oddziaływanie bezpośrednie, chwilowe) powietrza atmosferycznego o zasięgu lokalnym.

Tereny oczyszczalni ścieków, produkcyjne, produkcyjno - usługowe, składowiska odpadów, przemysłowe przeznaczone pod składowanie odpadów niebezpiecznych oraz odzysk, przemysłowe przeznaczone do rekultywacji biologicznej, wykazywały zagrożenie wystąpienia katastrof i awarii, które mogło wpłynąć na pogorszenie (oddziaływanie bezpośrednie i chwilowe) stanu sanitarnego powietrza atmosferycznego w tych rejonach.

Niekorzystne oddziaływanie (emisja gazów, odorów, wzrost poziomu chwilowego zanieczyszczeń lokalnych powietrza) najbardziej wpływa na tereny mieszkaniowej wielorodzinnej, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkaniowo - usługowej, rekreacji indywidualnej, zlokalizowane w najbliższym sąsiedztwie oczyszczalni ścieków, terenów obsługi komunikacji samochodowej, garaży i parkingów, terenów produkcyjnych i produkcyjno – usługowych, składowisk odpadów przemysłowych oraz dróg publicznych i wewnętrznych. Efektem uciążliwego sąsiedztwa było obniżenie jakości (komfortu) życia ludzi oraz zagrożenie zdrowia.

Ocenia się, że tereny kolejowe, produkcyjne, produkcyjno – usługowe, oczyszczalni ścieków, składowiska odpadów, składowisk odpadów poprzemysłowych przeznaczonych pod składowanie odpadów niebezpiecznych oraz odzysk, poprzemysłowych przeznaczonych do rekultywacji biologicznej, obsługi komunikacji samochodowej, garaży i parkingów oraz dróg publicznych i wewnętrznych, zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkaniowo - usługowej, rekreacji indywidualnej, oraz usługowej, wpływały niekorzystnie (zagrożenie pośrednie i bezpośrednie) na jakość

powietrza atmosferycznego gmin sąsiednich, co mogło wpłynąć niekorzystnie na jakość życia oraz mogło stwarzać zagrożenie dla zdrowia ludzi z tych miast.

Na analizowanym obszarze studium zasadniczo istnieją dość korzystne warunki dla rozpraszania się zanieczyszczeń (przewietrzanie, rzadko występujące mgły radiacyjne, niższa wilgotność i nasłonecznienie). Mniej korzystne warunki rozpraszania zanieczyszczeń występują na terenach silnie zurbanizowanych, gdzie może wystąpić niebezpieczeństwo stagnacji powietrza i zalegania zanieczyszczeń w przyziemnej warstwie atmosfery oraz w dolinach cieków gdzie dochodzi do silnego wychładzania, występują przymrozki, powstają zastoiska zimnego powietrza, tworzą się mgły radiacyjne.

Na obszarze miasta Tarnowskie Góry zauważalna jest poprawa stanu sanitarnego powietrza. Wdrażanie programu ograniczania niskiej emisji, usprawnienie ruchu komunikacyjnego, dalsze ograniczenia emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych z terenów produkcyjnych i produkcyjno – usługowych, likwidowanie dzikich wysypisk śmieci, likwidowanie odpadów z byłych Zakładów Chemicznych, rekultywacja byłego składowiska odpadów komunalnych, dalsze usprawnianie systemu kanalizacyjnego, budowa Centralnej Oczyszczalni Ścieków, spowodują dalszą poprawę stanu sanitarnego powietrza.

Nowoprojektowane obszary zostały wprowadzone po analizie środowiskowej (warunki klimatyczne, przewietrzanie, warunki geologiczno – górnicze, hydrogeologiczne, hydrologiczne, glebowe, ochrona przyrody), gruntowej, komunikacyjnej, własnościowej, konserwatorskiej, obecnego zagospodarowania przestrzennego miasta Tarnowskie Góry (m.in. wykorzystanie istniejących terenów produkcyjnych, usługowych, kontynuacja zabudowy pomiędzy już istniejącą zabudową, ochrona zasobów przyrodniczych i dziedzictwa kulturowego – nie inwestowanie w dolinach cieków, zachowanie obszarów przyrodniczo cennych i leśnych, zagospodarowywanie terenów wzdłuż ul. Zagórskiej ze względu na spadek wartości ekologicznej gruntu – hałas, zanieczyszczenie gleb, zwiększenie stężenia zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego), planów zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego, miast i gmin ościennych i studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miast i gmin ościennych.

Studium wyznacza projektowane (nowe) tereny:

- zabudowy jednorodzinnej (większe obszary):

Opatowice:

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DOTYCZĄCA ZMIANY STUDIUM
UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA DZIELNIC
PÓŁNOCNYCH MIASTA TARNOWSKIE GÓRY – OPATOWICE, RYBNA, STRZYBNICA,
PNIOWIEC, SOWICE, CZĘŚĆ LASOWIC NA PÓŁNOC OD ULICY CZĘSTOCHOWSKIEJ I
TERENÓW LEŚNYCH**

- rejon ul. Górnośląskiej,
- teren pomiędzy ulicami: Zalesie i Sielanka,
- teren pomiędzy ulicami: Polarną i Zalesie,
- teren pomiędzy ulicami: J. Tuwima i Polarną,

Rybna:

- teren przy ul. Polarnej,
- teren przy ul. Starowapiennej,
- teren przy ul. J. Tuwima,
- teren przy ul. Raławickiej,
- teren przy ul. 11 Listopada,

Strzybnica:

- teren przy ul. Pułaskiego,

Pniowiec:

- teren przy ul. Chemików,
- teren przy ul. Jagodowej,
- teren na północ od ul. Jagodowej,
- teren przy ul. Edukacji Narodowej.

- zabudowy mieszkaniowo – usługowej:

Opatowice:

- rejon ul. Wiśniowej,
- teren na północ od ul. Słomianka,
- teren na południe od Tesco,

Rybna:

- teren przy ul. Powstańców Warszawskich,

Strzybnica:

- teren pomiędzy ul. Zagórką, a ulicą Kościelną,
- teren pomiędzy ulicami: Zagórką, a Pułaskiego,
- teren na wschód od ul. Pionierskiej,
- teren przy ul. Kraszewskiego,

Pniowiec:

- teren na południe od ul. Siwcowej,
 - teren przy ul. Westerplatte,
 - teren między ulicami: Jagodową i Borówkową,
 - teren na południe od ul. Borówkowej.
 - zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i jednorodzinnej
- Opatowice:
- teren na południe od ul. Wiśniowej,
 - teren na północ od ul. Sielanka,
- Strzybnica:
- teren na wschód od ul. Solskiego.
- zabudowy usługowej (usługi komercyjne):
- Opatowice:
- teren przy ul. Zagórskiej,
 - teren przy ul. J. Tuwima,
- Rybna:
- teren na południe od ul. Zagórskiej,
- Strzybnica:
- teren na wschód od ul. Solskiego,
 - teren przy ul. Zagórskiej, przy granicy z gminą Tworóg,
- Śródmieście:
- teren między ul. Zagórską, a torami kolejowymi.
- obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²:
 - w dzielnicy Śródmieście przy ul. Zagórskiej
- tereny ładowiska,
- tereny obsługi komunikacji samochodowej:
- Strzybnica:
- przy ul. Zagórskiej,
- Śródmieście:
- przy ul. Zagórskiej.

- nowy teren przeznaczony pod garaże i parkingi w sąsiedztwie projektowanego terenu lądowiska w Laskowicach,

- tereny sportu i rekreacji:

Rybna

- teren na zachód od ul. Powstańców Warszawskich,

Pniowiec

- teren w rejonie Stawu Siwicowego (ul. Kanałowa)

Lasowice

- 2 tereny na północ od ul. Zagórskiej,

- tereny produkcyjne i produkcyjno – usługowe:

Strzybnica

- teren pomiędzy ul. Zagórską, a linią kolejową,

Śródmieście

- 2 tereny na południe od linii kolejowej,

Lasowice

- teren w sąsiedztwie wyznaczonego terenu lądowiska.

Rybna

- teren przy ul. Laryszowskiej.

- ulice publiczne klasy ekspresowej,
- ulice publiczne klasy głównej ruchu przyspieszonego,
- ulice publiczne klasy dojazdowej,
- węzły drogowe
- sieć kanalizacyjna.

Analiza założeń, zakazów, nakazów, ustaleń zawartych w: raportach oddziaływania na środowisko dla planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, ekofizjografii, operatach, dokumentacjach o tematyce środowiskowej oraz zapisów zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego ustalających zasady ochrony środowiska i przyrody, wykazała, iż nowo projektowane obszary pod inwestycje na terenie dzielnic północnych miasta Tarnowskie Góry, będą negatywnie (chwilowo lub stale,

bezpośrednio lub pośrednio) oddziaływały na jakość powietrza atmosferycznego w tych rejonach. Prognozuje się, że realizacja nowo projektowanych inwestycji może spowodować niewielkie zwiększenie emisji zanieczyszczeń oraz w niewielkim stopniu wpłynąć na pogorszenie stanu sanitarnego powietrza atmosferycznego, w stosunku do stanu obecnego. Zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego będą miały charakter lokalny.

2.2.1.2 Rozwiązania alternatywne, eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

Autorzy studium na bieżąco konsultowali z autorem prognozy, ustalenia dotyczące ochrony środowiska przyrodniczego oraz zdrowia ludzi. Wszelkie uwagi i sugestie z tego zakresu zostały w zapisach studium uwzględnione, co pozwoliło uniknąć potencjalnych znaczących kolizji i konfliktów przestrzennych i doprowadziło do wyboru najbardziej pożądaných i optymalnych kierunków działań.

Celem ograniczenia zagrożenia zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego realizacja ustaleń studium powinna uwzględniać następujące warunki:

1. zakazuje się lokalizowania inwestycji o uciążliwości wykraczającej poza granice terenu inwestycji,
2. nakazuje się terminowego usuwania odpadów,
3. zaleca się zaopatrzenie obiektów w energię ciepłą z dostępnych sieci ciepłowniczych lub stosowanie czystych nośników energii: elektrycznych, gazowych lub olejowych celem ograniczenia niskiej emisji,
4. zaleca się likwidowanie dzikich wysypisk śmieci,
5. nakazuje się kontynuowanie rekultywacji terenów przemysłowych, hałd pogórnich,
6. zapewnienie dobrego przewietrzenia (uwzględnienie przeważających na tym terenie kierunków wiatrów) oraz zachowanie odpowiednich ciągów na terenie parkingów, myjni, stacji paliw, usług technicznych motoryzacji, magazynowania odpadów, oczyszczalni ścieków, ośrodków chowu i hodowli zwierząt, ubojni, zakładów przetwórstwa rolno – spożywczego, tak by ograniczyć tworzenie się zastoisk zanieczyszczonego powietrza oraz ograniczyć wpływ emisji spalin, szkodliwych pyłów i gazów oraz uciążliwych zapachów i odorów na mieszkających w okolicy ludzi,

7. tworzenie pasów zieleni izolacyjnej, złożonej z różnorodnych gatunkowo roślin, częściowo zimozielonych o dużych zdolnościach tłumienia hałasu i ograniczenia przemieszczania się pyłów, odorów w obszarach od strony terenów zabudowy mieszkaniowej,
8. wprowadzenie roślin na powierzchnie narażone na erozję w szczególności na skarpy składowisk odpadów, wykopów i nasypów ziemnych oraz składowisk odpadów o właściwościach pyłących, celem utrwalenia powierzchni gruntów,
9. oczyszczalnie ścieków winne być wyposażone w instalacje do odwadniania osadów i składowiska przejściowe osadu z uszczelnionym i skanalizowanym podłożem,
10. doprowadzenie przepustowości szlaków i węzłów infrastruktury transportowej, a także jej rozmieszczenia przestrzennego, do stanu w pełni odpowiadającego rzeczywistym potrzebom przewozowym, eliminującego „zatory” transportowe.

2.2.2 Zagrożenia środowiska emisją hałasu

2.2.2.1 Ocena skutków ustaleń studium

Zasięg oddziaływania źródeł emisji hałasu zależy od szeregu cech terenu, między innymi rodzaj i ukształtowanie powierzchni gruntu, prędkość i kierunek wiatru, temperatura i wilgotność powietrza oraz występowanie przegród urbanistycznych lub ekranów. Źródłami emisji hałasu na analizowanym obszarze są emitory liniowe - szlaki drogowe i kolejowe (kolej wąskotorowa) oraz emitory punktowe (tereny produkcyjne, produkcyjno - usługowe, usługowe, składowiska odpadów, oczyszczalnie ścieków i inne).

Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, jednorodzinna, rekreacji indywidualnej oraz usługowa, w tym wielkopowierzchniowe obiekty handlowe, na obszarze północnych dzielnic miasta Tarnowskich Góry, spowodowała pogorszenie klimatu akustycznego, w wyniku obsługi parkingów, prowadzonej działalności usługowej, nasilenia ruchu kołowego.

Występujące na analizowanym obszarze, tereny gospodarki rolnej, ogrodniczej, hodowlanej, spowodowały (oddziaływanie bezpośrednie, chwilowe), pogorszenie klimatu akustycznego „odczuwalne” w najbliższym sąsiedztwie źródła hałasu.

Na terenach obsługi komunikacji samochodowej, garaży i parkingów oraz dróg publicznych i wewnętrznych, zauważa się wzrost (oddziaływanie negatywne, bezpośrednie, chwilowe) nasilenia hałasu komunikacyjnego (nasilenie ruch kołowego, prędkość pojazdów, stan nawierzchni dróg itp.) w stosunku do naturalnego stanu klimatu akustycznego. W związku z powyższym zwiększył się obszar negatywnego oddziaływania oraz ilość mieszkańców narażonych na obniżenie komfortu akustycznego.

Dla terenów produkcyjnych, produkcyjno – usługowych, terenów kolejowych, oczyszczalni ścieków, składowiska odpadów, poprzemysłowych przeznaczonych pod składowanie odpadów niebezpiecznych oraz odzysk, poprzemysłowych przeznaczonych do rekultywacji biologicznej, prognozuje się, że emisja (oddziaływanie bezpośrednie, pośrednie, stałe, chwilowe) hałasu, mogła być zwiększona w stosunku do naturalnego stanu klimatu akustycznego.

Tereny obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej: elektroenergetycznej, gazowniczej, kanalizacyjnej, wodociągowej, telekomunikacyjnej oraz ciepłowniczej, mogą być źródłem hałasu (wadliwe działanie urządzeń, awarie) wpływającym negatywnie na klimat akustyczny obszarów i jego sąsiedztwa (oddziaływanie bezpośrednie, chwilowe).

Analiza założeń, zakazów, nakazów, ustaleń zawartych w: raportach oddziaływania na środowisko dla planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, ekofizjografii, operatach, dokumentacjach o tematyce środowiskowej oraz zapisów zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dzielnic północnych miasta Tarnowskie Góry, ustalających zasady ochrony środowiska i przyrody, wykazała, iż nowo projektowane obszary przeznaczone pod inwestycje na terenie północnych dzielnic miasta Tarnowskie Góry, wymienione w punkcie 2.2.1.1 niniejszego opracowania, będą niekorzystnie wpływać na klimat akustyczny przedmiotowych terenów.

Prognozuje się, że nowe tereny produkcyjne, produkcyjno – usługowe, spowodują zwiększenie emisji hałasu (oddziaływanie bezpośrednie, chwilowe, krótkoterminowe) na obszarze i w jego sąsiedztwie, w stosunku do stanu obecnego (pogorszenie klimatu akustycznego - działanie urządzeń, awarie, dostawa towaru itp.).

Na terenach dróg publicznych, garaży i parkingów oraz ze strony obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej, przewiduje się nieznaczny wzrost nasilenia (chwilowe, krótkoterminowe) hałasu komunikacyjnego (nasilenie ruch kołowego, prędkość pojazdów,

stan nawierzchni dróg, awarie itp.) w stosunku do stanu obecnego. W związku z powyższym nie znacznie zwiększy się obszar negatywnego oddziaływania oraz ilość mieszkańców narażonych na obniżenie komfortu akustycznego.

Realizacja nowych terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, jednorodzinnej, mieszkaniowo – usługowej, ze względu na obsługę parkingów, działalność usługową, nasilenie ruchu kołowego, może w niewielkim stopniu wpłynąć na pogorszenie klimatu akustycznego (oddziaływanie bezpośrednie, chwilowe) przedmiotowych obszarów, w stosunku do stanu obecnego.

Lokalizacja terenów lądowiska spowoduje pogorszenie klimatu akustycznego, głównym źródłem są silniki samolotów, zarówno podczas wykonywania operacji naziemnych, jak i powietrznych. Zwiększy się obszar negatywnego oddziaływania (bezpośredniego, chwilowego) oraz ilość mieszkańców narażonych na obniżenie komfortu akustycznego. Należy również dodać, że budowa nowego lądowiska wiąże się również z koniecznością rozbudowy układu komunikacyjnego. Spowoduje to znaczny wzrost natężenia ruchu samochodów, a co za tym idzie również wzrost uciążliwości akustycznych.

Prognozuje się, że nowe tereny zabudowy usługowej, wpłynie niekorzystnie na klimat akustyczny, możliwe jest zwiększenie (oddziaływanie bezpośrednie, skumulowane, chwilowe) emisji hałasu w stosunku do stanu obecnego (działanie urządzeń, awarie, dojazd do usług, dostawa towaru itp.). Zmiana warunków akustycznych będzie „odczuwalna” w najbliższym sąsiedztwie źródła hałasu.

2.2.2.2 Rozwiązania alternatywne, eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

Autorzy studium na bieżąco konsultowali z autorem prognozy, ustalenia dotyczące ochrony środowiska przyrodniczego oraz zdrowia ludzi. Wszelkie uwagi i sugestie z tego zakresu zostały w zapisach studium uwzględnione, co pozwoliło uniknąć potencjalnych znaczących kolizji i konfliktów przestrzennych i doprowadziło do wyboru najbardziej pożądanych i optymalnych kierunków działań.

Celem ograniczenia zagrożenia klimatu akustycznego realizacja ustaleń studium powinna uwzględniać następujące warunki:

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DOTYCZĄCA ZMIANY STUDIUM
UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA DZIELNIC
PÓŁNOCNYCH MIASTA TARNOWSKIE GÓRY – OPATOWICE, RYBNA, STRZYBNICA,
PNIOWIEC, SOWICE, CZĘŚĆ LASOWIC NA PÓŁNOC OD ULICY CZĘSTOCHOWSKIEJ I
TERENÓW LEŚNYCH**

1. zakazuje się lokalizacji inwestycji o uciążliwości wykraczającej poza granice terenu inwestycji,
2. zaleca się tworzenie pasów zieleni izolacyjnej, złożonej z różnorodnych gatunkowo roślin, częściowo zimozielonych o dużych zdolnościach tłumienia hałasu i ograniczenia przemieszczania się pyłów, odorów w obszarach zabudowy produkcyjno – usługowej od strony terenów zabudowy mieszkaniowej,
3. zaleca się by realizacja funkcji mieszkaniowych spełniała wymogi ochrony przed hałasem komunikacyjnym – winna respektować obowiązujące przepisy w tym zakresie,
4. konieczne jest by podczas prac budowlanych oraz podczas eksploatacji lądowiska, przestrzegano obowiązujące normy, przepisy i rozporządzenia by ograniczyć negatywne oddziaływanie (hałas),
5. doprowadzenie przepustowości szlaków i węzłów infrastruktury transportowej, a także jej rozmieszczenia przestrzennego, do stanu w pełni odpowiadającego rzeczywistym potrzebom przewozowym, eliminującego „zatory” transportowe,
6. modernizacja dróg kołowych w zakresie poprawy właściwości nawierzchni,
7. minimalizacja uciążliwości komunikacyjnych poprzez wyprowadzenie ruchu ciężarowego z obszarów zamieszkania,
8. usytuowanie nowych uciążliwych obiektów powinno uwzględniać przeważające na tym terenie kierunki wiatrów tak by ograniczyć wpływ emisji hałasu na środowisko oraz na mieszkających w okolicy ludzi,
9. stosowanie materiałów dźwiękochłonnych w pomieszczeniach ze źródłami hałasu.

2.2.3 Zagrożenie środowiska wibracjami

Ustalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla dzielnic północnych miasta Tarnowskie Góry nie powinny spowodować zwiększenia zagrożenia środowiska wibracjami.

2.2.4 Zagrożenie środowiska emisją niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego

Na analizowanym terenie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla dzielnic północnych miasta Tarnowskie Góry, występują napowietrzne linie elektroenergetyczne wysokiego, średniego i niskiego napięcia, stwarzające zagrożenie środowiska emisją niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego

Nowe inwestycje wiązą się z budową stacji energetycznej oraz możliwością rozbudowy sieci elektroenergetycznej. Uciążliwość bądź szkodliwość sieci elektroenergetycznej, dotyczy ludzi, którzy przebywają w strefach wpływu pola elektromagnetycznego. Wprowadzenie sieci na tereny zabudowy mieszkaniowej może, więc stwarzać zagrożenie dla zdrowia ludzi.

Wprowadzenie sieci na tereny leśne, wiąże się z koniecznością wycinki drzewostanu w pasmach zgodnych z wymaganiami technicznymi (15-40 m od przewodu, w zależności od linii elektroenergetycznej). Proces ten prowadzi do fragmentaryzacji i osłabienia lasów ochronnych na terenie miasta Tarnowskie Góry.

Ustalenia studium nie wykluczają lokowania źródeł emisji fal radiowych: nadajników radiowych, stacji nadawczych telefonii komórkowej. Wymagania w zakresie ochrony przed elektromagnetycznym promieniowaniem niejonizującym, określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów.

Celem ograniczenia ujemnego wpływu pola elektromagnetycznego zaleca się prowadzenie sieci elektroenergetycznych liniami kablowymi ułożonymi w ziemi a lokowanie stacji nadawczych i nadajników radiowych w wolnej przestrzeni i miejscach niedostępnych dla ludzi.

2.2.5 Zagrożenie powierzchni ziemi i pokrywy glebowej

2.2.5.1 Ocena skutków ustaleń studium

Realizacja ustaleń studium, obejmujących obiekty kubaturowe i infrastrukturalne, będzie wiązała się z nieodwracalnymi zmianami powierzchni terenu (przyrost powierzchni nieprzepuszczalnych, przemieszczanie mas ziemnych) oraz trwałego ubytku pokrywy glebowej (powierzchni biologicznie czynnej). Wykorzystanie powierzchni należy łączyć ze zwiększeniem gęstości sieci osadniczej, wzrastającym ruchem drogowym, co pociąga za sobą wzrastające koszty rozbudowy infrastruktury.

Tereny związane z obsługą komunikacją samochodową, garaży i parkingów, kolejowe, komunikacyjne, produkcyjne, produkcyjno – usługowe, oczyszczalni ścieków, składowiska odpadów, przemysłowe przeznaczone pod składowanie odpadów niebezpiecznych oraz odzysk, przemysłowe przeznaczone do rekultywacji biologicznej, stanowiły źródło zanieczyszczeń gleb na obszarze i w jego otoczeniu, zwiększyły obszar negatywnego oddziaływania. Możliwe było wystąpienie kolizji czy awarii, lokalizowano i wytwarzano odpady w tym niebezpieczne, odbywał się transport niebezpiecznych materiałów w wyniku, czego mogło dojść do pogorszenia jakości gleb (skażenie substancjami ropopochodnymi, wycieki substancji toksycznych itp.).

Prognozuje się, że na istniejące tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, jednorodzinnej, rekreacji indywidualnej, mieszkaniowo – usługowej oraz usługowej (w tym wielkopowierzchniowe obiekty handlowe), wpłynęły na pogorszenie jakości gleb w stosunku do stanu naturalnego (skażenia gleby poprzez wycieki nieczystości z nieszczelnych szamb, brak kanalizacji, skażenie substancjami ropopochodnymi, ingerencja ludzi). Zanieczyszczenie gleb obejmowało najbliższe sąsiedztwo źródła zanieczyszczenia.

Analiza założeń, zakazów, nakazów, ustaleń zawartych w: raportach oddziaływania na środowisko dla planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, ekofizjografii, operatach, dokumentacjach o tematyce środowiskowej oraz zapisów zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dzielnic północnych miasta Tarnowskie Góry, ustalających zasady ochrony środowiska i przyrody, wykazała, iż realizacja inwestycji kubaturowych i infrastrukturalnych, na nowo projektowanych obszarach

(wymienione w punkcie 2.2.1.1 niniejszego opracowania), na terenie północnych dzielnic miasta Tarnowskie Góry, będzie wiązała się z nieodwracalnymi zmianami powierzchni terenu (przyrost powierzchni nieprzepuszczalnych, przemieszczanie mas ziemnych) oraz trwałego ubytku pokrywy glebowej (powierzchni biologicznie czynnej).

Realizacja nowych terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, jednorodzinnej, mieszkaniowo – usługowej, może w niewielkim stopniu wpłynąć na pogorszenie stanu gleb przedmiotowych obszarów (oddziaływanie bezpośrednie), w stosunku do stanu obecnego (uzupełnienie zabudowy, brak kanalizacji, wykorzystanie obszarów narażonych na szkodliwe działanie zanieczyszczeń oraz terenów silnie skażonych gleb).

Prognozuje się, że nowa zabudowa produkcyjna oraz produkcyjno – usługowa, gospodarki rolnej, hodowlanej i ogrodniczej, spowoduje bezpośrednie, skumulowane (uzupełnienie powierzchni) i trwałe zagrożenie dla powierzchni ziemi oraz trwały ubytek pokrywy glebowej (przyrost powierzchni nieprzepuszczalnych, przemieszczanie mas ziemnych, skażenie gleb, niebezpieczeństwo awarii, transport, magazynowanie i rozładowywanie środków chemicznych wykorzystywanych w procesie produkcyjnym, wycieki nieczystości) na obszarze i w jego sąsiedztwie, w stosunku do stanu obecnego.

Nowo projektowana zabudowa usługowa trwale zmieni powierzchnię ziemi - ograniczenie terenów biologicznie czynnych, w tym pokrywy glebowej. Możliwe jest wystąpienie awarii (oddziaływanie bezpośrednie, chwilowe) w skutek, czego prognozuje się skażenie gleby (wycieki substancji ropopochodnych, działanie urządzeń, dojazd do usług, dostawa towaru itp.).

Lokalizacja terenów lądowiska może spowodować zanieczyszczenie gleb (oddziaływanie bezpośrednie, chwilowe), przez ścieki spływające z pasa startowego i strefy technicznej, możliwość wystąpienia awarii.

Nowo projektowane tereny dróg publicznych, obsługi komunikacji samochodowej, garaży i parkingów oraz infrastruktury technicznej, niekorzystnie wpłyną na (oddziaływanie bezpośrednie i trwałe) powierzchnię ziemi (likwidacja terenów biologicznie czynnych) oraz będą stanowiły zagrożenie dla stanu gleby, na obszarze i w sąsiedztwie (ograniczenie obszarów biologicznie czynnych, możliwość skażenia poprzez nasilenie ruch kołowego, stan nawierzchni dróg, awarie, wycieki niebezpiecznych, toksycznych substancji do gruntu itp.). W związku z powyższym zwiększy się obszar negatywnego oddziaływania.

2.2.5.2 Rozwiązania alternatywne, eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

Autorzy studium na bieżąco konsultowali z autorem prognozy, ustalenia dotyczące ochrony środowiska przyrodniczego oraz zdrowia ludzi. Wszelkie uwagi i sugestie z tego zakresu zostały w zapisach studium uwzględnione, co pozwoliło uniknąć potencjalnych znaczących kolizji i konfliktów przestrzennych i doprowadziło do wyboru najbardziej pożądanych i optymalnych kierunków działań.

Celem ograniczenia uciążliwości skierowanej na powierzchnię ziemi i pokrywę glebową należy uwzględnić działania eliminujące lub zmniejszające negatywne skutki:

1. zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, składowania odpadów w tym chemicznych,
2. zamknięcie w granicach terenu inwestycji – działki szkodliwych oddziaływań na środowisko,
3. kontynuowanie rekultywacji terenu byłych Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry”,
4. likwidacja wszystkich odpadów, skażonego gruntu, gruzu z likwidowanych obiektów i infrastruktury byłych zakładów chemicznych,
5. nakaz terminowego usuwania odpadów celem zminimalizowania zagrożenia przedostawania się wycieków do gleb,
6. w obrębie terenów zainwestowanych utrzymywać udział powierzchni biologicznie czynnej co najmniej w ilościach wskazanych w ustaleniach zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tarnowskie Góry,
7. zaleca się zachowanie terenów o wartościach przyrodniczych,
8. konieczne jest by podczas prac budowlanych przestrzegano obowiązujące normy, przepisy i rozporządzenia by ograniczyć negatywne oddziaływanie na powierzchnię ziemi i glebę,
9. konieczne jest by podczas prac budowlanych oraz podczas eksploatacji ładowiska, przestrzegano obowiązujące normy, przepisy i rozporządzenia by ograniczyć negatywne oddziaływanie na powierzchnię ziemi i glebę,
10. uzupełniać powierzchnie zdegradowane w trakcie prac inwestycyjnych nową warstwą glebową z wprowadzeniem szaty roślinnej,

11. zaleca się zabezpieczenie środowiska gruntowo – wodnego przed możliwością zanieczyszczenia nieczystościami pochodzącymi z nieszczelnych zbiorników (szamb),
12. zaleca się skanalizowania obszarów nieposiadających kanalizacji, w szczególności tereny zabudowy obsługi komunikacyjnej, zabudowy produkcyjnej, produkcyjno – usługowej oraz usługowej,
13. powierzchnie utwardzone lądowiska (m.in. pas startowy) wyposażyć w kanalizację deszczową z podczyszczaniem substancji ropopochodnych na separatorach,
14. zakazuje się wywożenia na pola osadów ściekowych z szamb i osadników oraz gnojowicy,
15. wapniowanie gleb zakwaszonych,
16. modernizacja dróg kołowych w zakresie poprawy właściwości nawierzchni,
17. minimalizacja uciążliwości komunikacyjnych poprzez wyprowadzenie ruchu ciężarowego z obszarów zamieszkania,
18. oczyszczalnie ścieków winne być wyposażone w instalacje do odwadniania osadów i składowiska przejściowe osadu z uszczelnionym im skanalizowanym podłożem.

2.2.6 Emisja odpadów

Miasto Tarnowskie Góry realizować będzie gospodarkę odpadami według „Planu gospodarki odpadami powiatu tarnogórskiego na lata 2004 - 2015”, który został opracowany zgodnie z ustawami: Prawo Ochrony Środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz. U. 08. Nr 25, poz. 150 z późniejszymi zmianami), Ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. 07. Nr 39, poz. 251 z późn. zm). Dokumentem nadrzędnym wobec Powiatowego Planu Gospodarki Odpadami dla miasta Tarnowskie Góry jest Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami dla województwa śląskiego.

2.2.6.1 Ocena skutków ustaleń studium

Obecne zagospodarowanie obszaru zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego północnych dzielnic miasta Tarnowskie Góry, powoduje powstawanie odpadów z terenów: zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo – usługowej,

usługowej, obsługi komunikacji samochodowej, produkcyjnych, produkcyjno – usługowych, gospodarki rolnej, ogrodniczej i hodowlanej oraz komunikacyjnych.

Wytwarzane odpady były związane z eksploatacją obiektów:

- odpady komunalne ze wszystkich terenów,
- odpadowe oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe, odpady z odwadniania olejów w separatorach, odpady paliw ciekłych z terenów usług, obsługi samochodowej, parkingów i komunikacji,
- odpady przemysłowe,
- odpady z terenów rolnych,
- odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz drogowych – ze wszystkich terenów.

Odpady komunalne z terenu Tarnowskich Gór odprowadzane są na składowisko odpadów w Tarnowskich Górach – Rybnej przy ul. Laryszowskiej. Łączna pojemność składowiska szacowana jest na 478600 m³, w tym: w części podziemowej ok. 164280 m³, w części nadziemowej ok. 313780 m³. Koniec eksploatacji wyznaczono w zgodzie z aktualną gospodarką odpadami na 2014 rok.

Tabela Odpady deponowane na składowisku z terenu miasta w okresie od 1997 do 2003

MIASTO	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
TARNOWSKIE GÓRY [Mg]	32 485	32 156	33 917	33 367	32 397	27 738	26 386

Na analizowanym terenie do 1997 roku działało składowisko odpadów komunalnych przy ulicy Opolskiej. Powierzchnia składowiska wynosi 3,5 ha, zdeponowano ok. 780 tysięcy Mg odpadów komunalnych i innych, w tym niebezpiecznych, obecnie prowadzone są prace rekultywacyjne.

Na opracowywanym terenie zlokalizowane jest Zakładowe Składowisko Odpadów Pogałwanicznych, na terenie zakładu FAZOS przy ul. Zagórskiej. Powierzchnia w granicach korony wynosi 100m² a całkowita pojemność 3120m³ (zapełnione 1128m³).

Prognozuje się, że przy braku realizacji planu gospodarki odpadami, wyżej wymienione odpady będą miały niekorzystny wpływ na jakość środowiska, będą stanowiły bezpośrednie zagrożenie dla jakości wód powierzchniowych, podziemnych, pośrednio wpłyną na zwiększenie zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego i gleb, obniżą komfort miejsca zamieszkania w najbliższym sąsiedztwie źródła zanieczyszczenia i stworzą zagrożenie dla życia i zdrowia ludzkiego.

Analiza założeń, zakazów, nakazów, ustaleń zawartych w: raportach oddziaływania na środowisko dla planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, ekofizjografii, operatach, dokumentacjach o tematyce środowiskowej oraz zapisów zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dzielnic północnych miasta Tarnowskie Góry, ustalających zasady ochrony środowiska i przyrody, wykazała, iż nowo projektowane obszary, wymienione w punkcie 2.2.1.1 niniejszego opracowania, spowodują niewielki wzrost wytwarzanych odpadów w stosunku do stanu obecnego. Będą stanowiły bezpośrednie zagrożenie dla życia i zdrowia życia ludzkiego (możliwość składowania niebezpiecznych odpadów) oraz obniżą w sposób minimalny (oddziaływanie bezpośrednie, skumulowane, ciągłe lub chwilowe) komfort (nieprzyjemne odory, wycieki niebezpiecznych, toksycznych substancji do gruntu, skażenie gleb, wód powierzchniowych i podziemnych) miejsca zamieszkania w najbliższym sąsiedztwie źródła zanieczyszczenia.

2.2.6.2 Rozwiązania alternatywne, eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

Autorzy studium na bieżąco konsultowali z autorem prognozy, ustalenia dotyczące ochrony środowiska przyrodniczego oraz zdrowia ludzi. Wszelkie uwagi i sugestie z tego zakresu zostały w zapisach studium uwzględnione, co pozwoliło uniknąć potencjalnych znaczących kolizji i konfliktów przestrzennych i doprowadziło do wyboru najbardziej pożądaných i optymalnych kierunków działań.

Celem ograniczenia emisji odpadów realizacja ustaleń studium powinna uwzględniać następujące warunki:

1. ograniczenie wytwarzania odpadów w procesie produkcyjnym,
2. zapewnienie odzysku, w tym głównie recyklingu odpadów,

3. kontynuowanie rekultywacji terenu byłych Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry”,
4. likwidacja wszystkich odpadów, skażonego gruntu, gruzu z likwidowanych obiektów i infrastruktury byłych zakładów chemicznych,
5. wymaga się selektywnego gromadzenia odpadów w przystosowanych do tego pojemnikach, z terenów o funkcji mieszkaniowej i mieszkaniowo – usługowej,
6. wymaga się postępowania z odpadami w sposób zgodny z zasadami gospodarowania odpadami, wymaganiami ochrony środowiska oraz planami gospodarki odpadami,
7. wymaga się transportu odpadów niebezpiecznych z miejsca ich powstawania do miejsca odzysku lub unieszkodliwiania odpadów z zachowaniem przepisów obowiązujących przy transporcie odpadów niebezpiecznych,
8. nakaz terminowego usuwania odpadów,
9. miejsca składowania odpadów powinny posiadać szczelną nawierzchnię uniemożliwiającą infiltrację wycieków do gleby, gruntu,
10. egzekwowanie zezwoleń w formie decyzji na wytwarzanie odpadów niebezpiecznych,
11. sukcesywna likwidacja wysypisk, nie zorganizowanych i funkcjonujących bez zezwolenia władz terenowych, tzw. „dzikich wysypisk”,
12. wymaga się podnoszenia świadomości ekologicznej mieszkańców miasta szczególnie w zakresie odpadów niebezpiecznych.

2.2.7 Emisja ścieków

2.2.7.1 Ocena skutków ustaleń studium

Obecne zagospodarowanie obszaru zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego północnych dzielnic miasta Tarnowskie góry, powoduje powstawanie ścieków z terenów: zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo – usługowej, usługowej w tym z wielkopowierzchniowych obiektów handlowych, obsługi komunikacji samochodowej, produkcyjnych, produkcyjno – usługowych, gospodarki rolnej, ogrodnictwa i hodowlanej, składowiska odpadów, przemysłowych przeznaczonych pod składowanie odpadów niebezpiecznych oraz odzysk, przemysłowych przeznaczonych do rekultywacji biologicznej oraz komunikacyjnych.

Prognozuje się, że przy braku realizacji planu gospodarki ściekami, emisja ścieków będzie miała niekorzystny wpływ (oddziaływanie bezpośrednie lub pośrednie, długoterminowe lub krótkoterminowe) na jakość środowiska (pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego, skażenie wód podziemnych i powierzchniowych, gleb), obniżą komfort miejsca zamieszkania w najbliższym sąsiedztwie źródła zanieczyszczenia i stworzą zagrożenie dla życia i zdrowia ludzkiego.

Analiza założeń, zakazów, nakazów, ustaleń zawartych w: raportach oddziaływania na środowisko dla planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, ekofizjografii, operatach, dokumentacjach o tematyce środowiskowej oraz zapisów zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dzielnic północnych miasta Tarnowskie Góry, ustalających zasady ochrony środowiska i przyrody, wykazała, iż nowo projektowane obszary pod inwestycje na terenie północnych dzielnic miasta Tarnowskie Góry, wymienione w punkcie 2.2.1.1 niniejszego opracowania, będą dodatkowym źródłem wytwarzania ścieków, bezpośrednim, trwałym lub chwilowym zagrożeniem dla środowiska (w wyniku awarii, skażenia wód podziemnych i powierzchniowych, gleb), obniżą (chwilowo lub w sposób ciągły) komfort miejsca zamieszkania na obszarze i w najbliższym sąsiedztwie źródła zanieczyszczenia oraz będą stanowiły zagrożenie dla życia i zdrowia ludzkiego (nieprzyjemne odory, wycieki niebezpiecznych, toksycznych substancji do gruntu, skażenie gleb, wód powierzchniowych i podziemnych).

2.2.7.2 Rozwiązania alternatywne, eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

Autorzy studium na bieżąco konsultowali z autorem prognozy, ustalenia dotyczące ochrony środowiska przyrodniczego oraz zdrowia ludzi. Wszelkie uwagi i sugestie z tego zakresu zostały w zapisach studium uwzględnione, co pozwoliło uniknąć potencjalnych znaczących kolizji i konfliktów przestrzennych i doprowadziło do wyboru najbardziej pożądaných i optymalnych kierunków działań.

Celem ograniczenia emisji ścieków realizacja ustaleń studium powinna uwzględniać następujące warunki:

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DOTYCZĄCA ZMIANY STUDIUM
UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA DZIELNIC
PÓŁNOCNYCH MIASTA TARNOWSKIE GÓRY – OPATOWICE, RYBNA, STRZYBNICA,
PNIOWIEC, SOWICE, CZĘŚĆ LASOWIC NA PÓŁNOC OD ULICY CZĘSTOCHOWSKIEJ I
TERENÓW LEŚNYCH**

1. ścieki odprowadzane do wód powierzchniowych winny spełniać wymagania obowiązującego rozporządzenia, w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego,
2. kontynuowanie procesu rekultywacji byłego składowiska odpadów komunalnych przy ulicy Opolskiej,
3. kontynuowanie rekultywacji terenu byłych Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry”,
4. likwidacja wszystkich odpadów, skażonego gruntu, gruzu z likwidowanych obiektów i infrastruktury byłych zakładów chemicznych,
5. oczyszczanie wszystkich ujmowanych wód (odcieki, odwodnienia) z terenu Centralnego Składowiska Odpadów,
6. tereny obsługi komunikacyjnej oraz zabudowy usługowej, produkcyjnej i produkcyjno – usługowej, wielkopowierzchniowych obiektów handlowych, należy podłączyć do gminnych instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych,
7. powierzchnie utwardzone lądowiska (m.in. pas startowy) wyposażyć w kanalizację deszczową z podczyszczaniem substancji ropopochodnych na separatorach,
8. wymaga się doprowadzenia do niezbędnych parametrów czystości ścieków bytowych i przemysłowych przed ich wprowadzeniem do sieci kanalizacyjnej lub zbiorników bezodpływowych,
9. instalowanie niezbędnych urządzeń podczyszczających ścieki z zabudowy produkcyjnej, produkcyjno - usługowej, zgodnie z najlepszymi dostępnymi rozwiązaniami technicznymi, uwzględniającymi w szczególności ograniczenie oddziaływania ścieków na środowisko,
10. celem zabezpieczenia przed przedostawaniem się ścieków do wód powierzchniowych i podziemnych wymaga się stosowania zbiorników bezodpływowych wyposażonych w dno i ściany nieprzepuszczalne,
11. zaleca się by wody opadowe w szczególności z lądowiska, terenu stacji paliw, warsztatów, myjni, powierzchni jezdni, ulic oraz parkingów przed wprowadzeniem do istniejących cieków, doprowadzić do odpowiednich parametrów czystości wód (wprowadzenie separatorów, oczyszczalników),

12. wymaga się postępowania z odpadami w sposób zgodny z zasadami gospodarowania odpadami, wymaganiami ochrony środowiska oraz planami gospodarki odpadami,
13. oczyszczalnie ścieków winne być wyposażone w instalacje do odwadniania osadów i składowiska przejściowe osadu z uszczelnionym im skanalizowanym podłożem.
14. nakazuje się terminowe usuwanie odpadów – celem zabezpieczenia przed niebezpiecznymi wyciekami powstałymi na wskutek infiltracji wód opadowych.

2.2.8 Zagrożenia kopalin

Aktualny sposób zagospodarowania i użytkowania terenu jak również projektowane ustalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego północnych dzielnic miasta Tarnowskie Góry, nie spowodują zagrożeń dla kopalin, ze względu na wyeksploatowanie złóż kopalin pospolitych oraz nie zagospodarowanie złoża („Strzybnica”) za wyjątkiem małego obszaru od strony południowo – wschodniej (teren ładowiska, garaży i parkingów oraz produkcyjne, produkcyjno – usługowe).

2.2.9 Zagrożenia wód powierzchniowych

2.2.9.1 Ocena skutków ustaleń studium

Źródłem (oddziaływanie bezpośrednio, skumulowane, stałe i chwilowe) zagrożenia dla wód powierzchniowych z obszaru zmiany studium, były tereny obsługi komunikacji samochodowej, produkcyjne, produkcyjno – usługowe, gospodarki rolnej, ogrodniczej i hodowlanej, oczyszczalni ścieków, składowiska odpadów, przemysłowe przeznaczone pod składowanie odpadów niebezpiecznych oraz odzysk, przemysłowe przeznaczone do rekultywacji biologicznej, czy garaży i parkingów, na skutek awarii, kolizji, wycieków, wypłukiwania zanieczyszczeń, składowania niebezpiecznych odpadów, zrzutu ścieków komunalnych i przemysłowych.

Pośrednie i chwilowe zagrożenie niosły za sobą tereny ulic publicznych oraz kolejowe (m.in. awarie, kolizje, transport niebezpiecznych substancji, wycieki substancji ropopochodnych, spływy zanieczyszczonych wód opadowych do rzek, pochodzących z powierzchni nieprzepuszczalnych - ulice, place, parkingi).

Prognozuje się, że tereny obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej: kanalizacyjnej oraz wodociągowej, mogły również niekorzystnie wpływać na wody powierzchniowe w sytuacji uszkodzenia obiektów lub ich nieszczelności.

Obiekty związane z obszarami funkcji zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i jednorodzinnej oraz mieszkaniowo – usługowej, usługowe, stanowiły zagrożenie (oddziaływanie bezpośrednie, pośrednie, chwilowe, stałe) wód powierzchniowych ze względu na ingerencję ludzi, brak kanalizacji, nieszczelność przydomowych zbiorników – szamb lub całkowity ich brak, zagrożenia związane z ewentualnym zalewem siedlisk ludzkich (ochrona zdrowia i życia) i wypłukiwaniem zanieczyszczeń.

Analiza założeń, zakazów, nakazów, ustaleń zawartych w: raportach oddziaływania na środowisko dla planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, ekofizjografii, operatach, dokumentacjach o tematyce środowiskowej oraz zapisów zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dzielnic północnych miasta Tarnowskie Góry, ustalających zasady ochrony środowiska i przyrody, wykazała, iż nowo projektowane obszary, wymienione w punkcie 2.2.1.1 niniejszego opracowania, będą niekorzystnie wpływać na stan wód powierzchniowych miasta Tarnowskie Góry.

Nowo projektowane obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i jednorodzinnej oraz mieszkaniowo – usługowe, mogą stanowić źródło (w zależności od położenia oddziaływanie bezpośrednie lub pośrednie, chwilowe lub ciągłe) zagrożenie wód powierzchniowych, w skutek ingerencji ludzi, braku kanalizacji, nieszczelnych szamb, parkowania samochodów, mycia samochodów. Nowo projektowane źródła zanieczyszczenia, będą miały charakter lokalny i nie przyczynią się do ponadnormatywnego skażenia wód powierzchniowych, w stosunku do stanu obecnego.

Ocenia się, że wyznaczone nowe obszary obiektów usługowych, będą stwarzały (oddziaływanie bezpośrednie, pośrednie, chwilowe) zagrożenie dla wód powierzchniowych, wskutek zabudowy terenów biologicznie czynnych substancjami nieprzepuszczalnymi, naruszenia naturalnego spływu wód opadowych, zanieczyszczenie w wyniku składowania odpadów czy awarii (wycieki substancji ropopochodnych).

Przewiduje się, że nowo projektowane tereny produkcyjne, produkcyjno – usługowe będą stanowiły źródło zagrożenia dla wód powierzchniowych. Będzie to oddziaływanie bezpośrednie (zrzut ścieków, awarie, składowanie odpadów w tym niebezpiecznych,

wykorzystywanie środków chemicznych w procesie produkcyjnym) lub pośrednie (zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego), ciągłe lub chwilowe, które nie przyczyni się do ponadnormatywnego skażenia wód powierzchniowych, w stosunku do stanu obecnego.

Lokalizacja terenów lądowiska może spowodować zanieczyszczenie wód powierzchniowych (oddziaływanie bezpośrednie, chwilowe), przez ścieki spływające z pasa startowego i strefy technicznej, możliwość wystąpienia awarii.

Obszary infrastruktury technicznej mogą niekorzystnie wpływać (oddziaływanie bezpośrednie, chwilowe) na wody powierzchniowe w sytuacji uszkodzenia obiektów lub ich nieszczelności.

Nowo projektowane tereny ulic publicznych, obsługi komunikacji samochodowej oraz garaży parkingów będą potencjalnym źródłem (oddziaływanie bezpośrednie lub skumulowane, stałe i chwilowe) zagrożenia dla wód powierzchniowych, powstałego w wyniku awarii, kolizji, transportu niebezpiecznych substancji, wycieku substancji ropopochodnych, spływu zanieczyszczonych wód opadowych do rzek, pochodzących z powierzchni nieprzepuszczalnych, takich jak ulice, place, parkingi. Oddziaływania te będą miały charakter lokalny i nie przyczynią się do ponadnormatywnego skażenia wód powierzchniowych.

2.2.9.2 Rozwiązania alternatywne, eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

Autorzy studium na bieżąco konsultowali z autorem prognozy, ustalenia dotyczące ochrony środowiska przyrodniczego oraz zdrowia ludzi. Wszelkie uwagi i sugestie z tego zakresu zostały w zapisach studium uwzględnione, co pozwoliło uniknąć potencjalnych znaczących kolizji i konfliktów przestrzennych i doprowadziło do wyboru najbardziej pożądanych i optymalnych kierunków działań.

Celem ograniczenia zagrożenia wód powierzchniowych realizacja ustaleń studium powinna uwzględniać następujące wymogi i zalecenia:

1. zaleca się uporządkowanie gospodarki ściekami,
2. bezwzględny zakaz lokalizowania obiektów w dolinach cieków, na terenach zalewowych i na krawędziach skarp brzegowych,

3. utrzymanie naturalnego przebiegu koryt cieków wodnych z dopuszczeniem regulacji koryt służącej poprawie warunków korzystania z wód i ochronie przeciwpowodziowej,
4. ścieki odprowadzane do wód powierzchniowych winny spełniać wymagania obowiązującego rozporządzenia w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego,
5. miejsca składowania odpadów powinny posiadać szczelną nawierzchnię uniemożliwiającą infiltrację wycieków do gleby, gruntu,
6. powierzchnie utwardzone lądowiska (m.in. pas startowy) wyposażyć w kanalizację deszczową z podczyszczaniem substancji ropopochodnych na separatorach,
7. kontynuowanie rekultywacji terenu byłego składowiska odpadów komunalnych przy ulicy Opolskiej,
8. kontynuowanie rekultywacji terenu byłych Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry”,
9. likwidacja wszystkich odpadów, skażonego gruntu, gruzu z likwidowanych obiektów i infrastruktury byłych zakładów chemicznych,
10. nakazuje się oczyszczanie wszystkich ujmowanych wód (odcieki, odwodnienia) z terenu Centralnego Składowiska Odpadów,
11. nakazuje się skanalizowania obszarów nieposiadających kanalizacji,
12. celem zabezpieczenia przed przedostawaniem się ścieków do wód powierzchniowych i podziemnych (m. in. z terenów mieszkaniowych), wymaga się stosowania zbiorników bezodpływowych wyposażonych w dno i ściany nieprzepuszczalne oraz odpowiednią konstrukcję i szczelność sieci kanalizacyjnej,
13. tereny obsługi komunikacyjnej oraz zabudowy usługowej, produkcyjnej i produkcyjno – usługowej należy podłączyć do gminnych instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych,
14. zaleca się by wody opadowe w szczególności z powierzchni stacji paliw, warsztatów, myjni, jezdni, ulic oraz parkingów przed wprowadzeniem do istniejących cieków, doprowadzić do odpowiednich parametrów czystości wód (wprowadzenie separatorów, oczyszczalników),
15. zaleca się rekultywację biologiczną cieków,
16. zakazuje się wywożenia na pola osadów ściekowych z szamb i osadników oraz gnojowicy.

2.2.10 Zagrożenia wód podziemnych

2.2.10.1 Ocena skutków ustaleń studium

Źródłem (oddziaływanie bezpośrednie lub skumulowane, stałe i chwilowe) zagrożenia dla wód podziemnych będą tereny produkcyjne, produkcyjno – usługowe, oczyszczalni ścieków, składowiska odpadów, przemysłowych przeznaczonych pod składowanie odpadów niebezpiecznych oraz odzysk, przemysłowych przeznaczonych do rekultywacji biologicznej, w wyniku awarii, kolizji, wycieków, wypłukiwania zanieczyszczeń, składowania niebezpiecznych odpadów, zrzutu ścieków komunalnych i przemysłowych.

Obiekty związane z obszarami zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, jednorodzinnej i mieszkaniowo - usługowej, rekreacji indywidualnej, usługowej, wielkopowierzchniowych obiektów handlowych, stanowiły niewielkie zagrożenie (oddziaływanie bezpośrednie, chwilowe) wód podziemnych ze względu na ingerencję ludzi, brak kanalizacji, nieszczelne szamba, postój samochodów. Źródła zanieczyszczenia z tych obszarów, miały charakter lokalny i nie przyczyniły się do ponadnormatywnego skażenia wód powierzchniowych.

Obiekty związane z funkcją obsługi samochodów, komunikacyjną (w tym kolejowa), gospodarki rolnej, ogrodniczej i hodowlanej, czy garaży i parkingów, mogły poważnie oddziaływać (zagrożenie bezpośrednie, chwilowe) na jakość wód podziemnych (m.in. wycieki substancji ropopochodnych z terenów obsługi samochodowej i dróg, awarie i kolizje samochodów, wypłukiwanie zanieczyszczeń, składowanie niebezpiecznych odpadów).

Tereny obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej: kanalizacyjnej oraz wodociągowej, mogą niekorzystnie wpływać na wody podziemne w sytuacji uszkodzenia obiektów lub ich nieszczelności.

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2006 roku (Dz. U. 06. Nr 126, poz. 878) w sprawie przebiegu granic obszarów dorzeczy i regionów wodnych oraz zgodnie z Mapą Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony opracowanej w 1990 roku przez Kleczkowskiego, cały obszar zmiany studium oraz zgodnie z Mapą Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony opracowanej w 1990 roku przez Kleczkowskiego,

znajduje się w granicach triasowego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych – 330 – Gliwice oraz triasowego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych – 327 – Lubliniec - Myszków.

Zagospodarowanie przestrzenne dzielnic północnych miasta Tarnowskie Góry mogły zwiększyć zagrożenie (bezpośrednie, skumulowane, chwilowe, stałe) dla wyżej wymienionych zbiorników, które zostały zaliczone w zależności od rejonu do obszarów o najwyższej ochronie (ONO) o wysokiej ochronie (OWO) i o zwykłej ochronie (OZO).

Na terenie północnych dzielnic miasta Tarnowskie Góry zlokalizowano 6 ujęć wód podziemnych. W bliższym i dalszym sąsiedztwie studzien, występują tereny usługowe, produkcyjne, produkcyjno – usługowe, przemysłowe przeznaczone pod składowanie odpadów niebezpiecznych oraz odzysk, przemysłowe przeznaczone do rekultywacji biologicznej, infrastruktury technicznej, zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, jednorodzinnej, mieszkaniowo - usługowej, co stwarzało potencjalne zagrożenia (oddziaływanie bezpośrednie, chwilowe) dla tychże ujęć - wycieki substancji, awarie, kolizje, wypłukiwanie zanieczyszczeń, składowanie niebezpiecznych odpadów.

Analiza założeń, zakazów, nakazów, ustaleń zawartych w: raportach oddziaływania na środowisko dla planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, ekofizjografii, operatach, dokumentacjach o tematyce środowiskowej oraz zapisów zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dzielnic północnych miasta Tarnowskie Góry, ustalających zasady ochrony środowiska i przyrody, wykazała, iż nowo projektowane obszary pod inwestycje na terenie miasta Tarnowskie Góry, wymienione w punkcie 2.2.1.1 niniejszego opracowania, będą niekorzystnie (w sposób nieznaczący) wpływać na jakość wód podziemnych.

Nowo projektowane obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, jednorodzinnej i wielorodzinnej, mieszkaniowo – usługowej, będą stanowić (oddziaływanie bezpośrednie lub pośrednie oraz chwilowe) zagrożenie wód podziemnych, w wyniku braku kanalizacji, nieszczelnych szamb, parkowania samochodów, mycia samochodów. Nowo projektowane źródła zanieczyszczenia, będą miały charakter lokalny i nie przyczynią się do ponadnormatywnego skażenia wód podziemnych.

Ocenia się, że wyznaczone nowe obszary obiektów usługowych, będą stwarzały (oddziaływanie bezpośrednie lub pośrednie oraz chwilowe) zagrożenia dla wód podziemnych

– możliwość zanieczyszczenia wskutek składowanie odpadów czy awarii (m. in. wycieki substancji ropopochodnych).

Przewiduje się, że nowo projektowane tereny produkcyjne, produkcyjno – usługowe mogą stanowić źródło bezpośredniego zagrożenia (zrzut ścieków, awarie, składowanie odpadów, w tym niebezpiecznych, wykorzystywanie środków chemicznych w procesie produkcyjnym) lub pośredniego (zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego), ciągłego lub chwilowego, które nie przyczyni się do ponadnormatywnego skażenia wód podziemnych.

Lokalizacja terenów lądowiska może spowodować zanieczyszczenie wód podziemnych (oddziaływanie bezpośrednie, chwilowe), poprzez ścieki spływające z pasa startowego i strefy technicznej, możliwość wystąpienia awarii.

Obszary infrastruktury technicznej mogą niekorzystnie wpływać (oddziaływanie bezpośrednie, chwilowe) na wody podziemne w sytuacji uszkodzenia obiektów lub ich nieszczelności.

Prognozuje się, iż nowo projektowane tereny ulic publicznych, obsługi komunikacji samochodowej oraz garaży parkingów będą potencjalnym źródłem bezpośredniego lub skumulowanego oraz chwilowego, zagrożenia dla wód powierzchniowych, w wyniku awarii, kolizji, transportu niebezpiecznych substancji, wycieku substancji ropopochodnych. Oddziaływania te będą miały charakter lokalny i nie przyczynią się do ponadnormatywnego skażenia wód podziemnych.

2.2.10.2 Rozwiązania alternatywne, eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

Autorzy studium na bieżąco konsultowali z autorem prognozy, ustalenia dotyczące ochrony środowiska przyrodniczego oraz zdrowia ludzi. Wszelkie uwagi i sugestie z tego zakresu zostały w zapisach studium uwzględnione, co pozwoliło uniknąć potencjalnych znaczących kolizji i konfliktów przestrzennych i doprowadziło do wyboru najbardziej pożądaných i optymalnych kierunków działań.

Celem ograniczenia zagrożenia wód podziemnych realizacja ustaleń studium powinna uwzględniać następujące warunki:

1. celem zabezpieczenia przed przedostawaniem się ścieków do wód podziemnych (m. in. z terenów mieszkaniowych), wymaga się stosowania zbiorników bezodpływowych wyposażonych w dno i ściany nieprzepuszczalne oraz odpowiednią konstrukcję i szczelność sieci kanalizacyjnej,
2. zaleca się wprowadzenie separatorów, oczyszczalników wzdłuż powierzchni jezdni, ulic oraz parkingów celem niedopuszczenia do niekontrolowanego spływu zanieczyszczonych wód opadowych do ziemi, gleby a w konsekwencji do wód podziemnych,
3. zaleca się ograniczenie lokalizacji nowych inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko na terenie występowania Głównego Zbiornika Wód Podziemnych – 330 – Gliwice oraz 327 Lubliniec - Myszków,
4. miejsca składowania odpadów powinny posiadać szczelną nawierzchnię uniemożliwiającą infiltrację wycieków do gleby, gruntu (przede wszystkim z terenów produkcyjnych, produkcyjno – usługowych, oczyszczalni ścieków, obsługi komunikacji samochodowej),
5. tereny obsługi komunikacji samochodowej, zabudowy usługowej, w tym wielkopowierzchniowe obiekty handlowe oraz produkcyjnej i produkcyjno – usługowej należy podłączyć do gminnych instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych,
6. powierzchnie utwardzone ładowiska (m.in. pas startowy) wyposażać w kanalizację deszczową z podczyszczaniem substancji ropopochodnych na separatorach,
7. kontynuowanie rekultywacji terenu byłego składowiska odpadów komunalnych przy ulicy Opolskiej,
8. kontynuowanie rekultywacji terenu byłych Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry”,
9. likwidacja wszystkich odpadów, skażonego gruntu, gruzu z likwidowanych obiektów i infrastruktury byłych zakładów chemicznych,
10. nakazuje się oczyszczanie wszystkich ujmowanych wód (odcieki, odwodnienia) z terenu Centralnego Składowiska Odpadów,
11. nakazuje się sukcesywną likwidację dzikich składowisk odpadów,
12. nakazuje się terminowego usuwania odpadów,
13. nakazuje się skanalizowania obszarów nieposiadających kanalizacji,
14. zakazuje się wywożenia na pola osadów ściekowych z szamb i osadników oraz gnojowicy.

2.2.11 Zagrożenia topoklimatu

2.2.11.1 Ocena skutków ustaleń studium

Przez topoklimat rozumie się klimat kształtowany przez warunki miejscowe, takie jak ukształtowanie terenu, roślinność, stosunki wodne, rodzaj gleb czy zabudowy, sieć komunikacyjna. Na obszarze zmiany studium występuje topoklimat obszarów otwartych (pola, łąki i lasy) i zurbanizowanych. Ze względu na jakość wyróżnia się następujące typy topoklimatu:

- typ o warunkach bardzo korzystnych to tereny dobrze przewietrzane, o ekspozycji południowej,
- typ o warunkach korzystnych – tereny leśne, tereny rolnicze, dobrze przewietrzane i średnio zabudowane tereny, gdzie istnieje małe niebezpieczeństwo stagnacji powietrza i zalegania zanieczyszczeń w przyziemnej warstwie atmosfery,
- typ o warunkach średniokorzystnych – równiny zabudowane i uprzemysłowione, stawy, parki i ogrody działkowe, gdzie istnieje niebezpieczeństwo występowania przyziemnych inwersji temperatur i stagnacji zanieczyszczeń.

Analiza założeń, zakazów, nakazów, ustaleń zawartych w: raportach oddziaływania na środowisko dla planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, ekofizjografii, operatach, dokumentacjach o tematyce środowiskowej oraz zapisów zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dzielnic północnych miasta Tarnowskie Góry, ustalających zasady ochrony środowiska i przyrody, wykazała, iż nowo projektowane obszary, wymienione w punkcie 2.2.1.1 niniejszego opracowania, będą niekorzystnie wpływać na topoklimat przedmiotowego terenu.

Intensyfikacja zabudowy na terenach już zainwestowanych, wprowadzenie obiektów kubaturowych oraz wzrost powierzchni utwardzonych, kosztem zmniejszenia powierzchni pokrytej roślinnością, będzie powodować zmianę warunków mikroklimatycznych w kierunku typowym dla terenów silnie zurbanizowanych i uprzemysłowionych. Nastąpi dalsze:

- obniżenie wilgotności powietrza,

- zmniejszenie prędkości wiatru, przy jednoczesnej tendencji do występowania miejsc o zwiększonej porywistości wiatru,
- zmniejszenie amplitudy temperatur dnia do nocy,
- silne nagrzewanie się powietrza w pasach ulicznych ze zwartą zabudową w okresie letnim,
- utrwalanie się podwyższonej temperatury w okresie zimowym – w stosunku do terenów podmiejskich,
- zwiększenie tempa spływu powierzchniowego.

2.2.11.2 Rozwiązania alternatywne, eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

Autorzy studium na bieżąco konsultowali z autorem prognozy, ustalenia dotyczące ochrony środowiska przyrodniczego oraz zdrowia ludzi. Wszelkie uwagi i sugestie z tego zakresu zostały w zapisach studium uwzględnione, co pozwoliło uniknąć potencjalnych znaczących kolizji i konfliktów przestrzennych i doprowadziło do wyboru najbardziej pożądaných i optymalnych kierunków działań.

Celem ograniczenia zagrożenia topoklimatu realizacja ustaleń studium powinna uwzględniać następujące wymogi i zalecenia:

1. adaptacja i kontynuacja istniejących funkcji z możliwością rozbudowy nie powinny kolidować z krajobrazem,
2. wprowadzenie nowych funkcji na terenach otwartych (nie zainwestowanych) nie powinny kolidować z krajobrazem,
3. bezwzględny zakaz lokalizowania obiektów w dolinach cieków, w szczególności na terenach zalewowych i na krawędziach skarp brzegowych,
4. utrzymanie naturalnego przebiegu koryt cieków wodnych z dopuszczeniem regulacji koryt służącej poprawie warunków korzystania z wód i ochronie przeciwpowodziowej,
5. kontynuowanie rekultywacji terenu byłego składowiska odpadów komunalnych przy ulicy Opolskiej,
6. kontynuowanie rekultywacji terenu byłych Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry”,

7. likwidacja wszystkich odpadów, skażonego gruntu, gruzu z likwidowanych obiektów i infrastruktury byłych zakładów chemicznych,
8. nakazuje się oczyszczanie wszystkich ujmowanych wód (odcieki, odwodnienia) z terenu Centralnego Składowiska Odpadów,
9. modernizacja dróg kołowych w zakresie poprawy właściwości nawierzchni,
10. minimalizacja uciążliwości komunikacyjnych poprzez wyprowadzenie ruchu ciężarowego z obszarów zamieszkania,
11. nakazuje się terminowego usuwania odpadów,
12. zapewnienie dobrego przewietrzenia (uwzględnienie przeważających na tym terenie kierunków wiatrów) w szczególności terenów produkcyjnych, produkcyjno – usługowych, usługowych, wielkopowierzchniowych obiektów handlowych, obsługi komunikacji samochodowej, oczyszczalni ścieków, składowiska odpadów, tak by ograniczyć tworzenie się zastoisk zanieczyszczonego powietrza oraz ograniczyć wpływ emisji spalin, szkodliwych pyłów i gazów oraz uciążliwych zapachów i odorów na mieszkających w okolicy ludzi,
13. stosowanie dostępnych technologii ograniczających niską emisję,
14. odbudowa rangi rzek – korytarze ekologiczne,
15. przeciwdziałanie degradacji kompleksów lasów ochronnych,
16. zaleca się renowację i prace porządkowe zieleni w parkach,
17. zaleca się zachowanie terenów o wartościach przyrodniczych zaproponowanych w studium.

2.2.12 Zagrożenie przyrody i krajobrazu

2.2.12.1 Ocena skutków ustaleń studium

Na terenie obejmującym zmianę studium występują obszary objęte ochroną prawną, na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 o ochronie przyrody:

- pomniki przyrody ożywionej (88),
- obszar chroniony sieci NATURA 2000, specjalny obszar ochrony (SOO) – Podziemia Tarnogórsko – Bytomskie (analiza w pkt. 2.2.13).

Miasto Tarnowskie Góry na terenie zmiany studium posiada wiele wartościowych przyrodniczo terenów i obiektów, które w zmianie studium proponowane są do ochrony:

1. obszar leśny między kolonią Piaseczna Mała a Strzybnicą,
2. obszar Rybna,
3. rejon zbiornika wodnego po zachodniej stronie ulicy Armii krajowej w Pniowcu,
4. obszar łąk wzdłuż cieku płynącego w kierunku Tłuczykąt,
5. dolina cieku Pniowieckiego od jego źródeł do drogi Pniowiec – Tłuczykąt,
6. fragment terenów leśnych leżących przy północnej granicy miasta z gminą Tworóg i Miasteczko Śląskie.

Zabudowa kubaturowa i ingerencja ludzi na terenach: zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, jednorodzinnej, mieszkaniowo – usługowej, usługowej, wielkopowierzchniowych obiektów usługowych, obsługi komunikacji samochodowej, gospodarki rolnej, ogrodniczej i hodowlanej oraz eksploatacja terenów komunikacyjnych spowodowała trwałe naruszenie środowiska naturalnego i stwarzała potencjalne zagrożenia dla przyrody i krajobrazu miasta Tarnowskie Góry - ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej, niszczenie roślin, ograniczenie korytarzy dla średniej i drobnej zwierzyny, naruszenie naturalnego spływu powierzchniowego wód opadowych, wytwarzanie odpadów, niska emisja, emisja hałasu, emisja ścieków (nadzwyczajnych tym niekontrolowana) możliwość wystąpienia nadzwyczajnych zagrożeń w wyniku pożaru, awarii itp..

Tereny produkcyjne, produkcyjno – usługowe, oczyszczalni ścieków, składowiska odpadów, przemysłowych przeznaczonych pod składowanie odpadów niebezpiecznych oraz odzysk, przemysłowych przeznaczonych do rekultywacji biologicznej, stwarzały bezpośrednie, skumulowane, stałe lub chwilowe zagrożenie dla środowiska naturalnego, w wyniku czego doszło do: ograniczenia powierzchni biologicznie czynnej, niszczenia roślin, ograniczenia korytarzy dla średniej i drobnej zwierzyny, fragmentaryzacji zbiorowisk leśnych, naruszenia naturalnego spływu powierzchniowego wód opadowych, wytwarzania i składowania odpadów w tym niebezpiecznych, zanieczyszczenia powietrza, zwiększenia emisja hałasu, emisji ścieków przemysłowych, zmiany ukształtowania powierzchni terenu, skażenia gleb.

Stacje energetyczne, sieci elektroenergetyczne, gazowe, kanalizacyjne, telekomunikacyjne, ciepłownicze, wodociągowe, negatywnie wpłynęły na krajobraz, są

elementem szpecącym i na trwale wpisującym się w krajobraz. Stworzyły zagrożenie dla środowiska naturalnego (oddziaływanie bezpośrednie, chwilowe, stałe - emisja niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego, wadliwe działanie urządzeń, awarie, przecinanie korytarzy przemieszczania się średniej i drobnej zwierzyny) i zdrowia ludzi, którzy przebywają w strefach wpływu poszczególnych sieci (m.in. oddziaływanie pola elektromagnetycznego). Występujące sieci energetyczne na terenach leśnych spowodowały ich fragmentaryzację oraz ich osłabienie.

Obszary i obiekty chronione, jak również tereny o wartościach przyrodniczych, na terenie zmiany studium północnych dzielnic miasta Tarnowskie Góry, były poddawane następującym negatywnym oddziaływaniom:

- wypalanie traw i osuszanie terenów;
- nadmierne i nieumiejętne nawożenie gleb;
- zanieczyszczenia powiązane z ruchem komunikacyjnym;
- zanieczyszczenia pyłowe ze źródeł niskiej emisji i emiterów przemysłowych;
- zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych;
- niezrekultywowane obszary składowisk odpadów niebezpiecznych oraz tereny poprzemysłowe;
- zanieczyszczenia punktowe z dzikich wysypisk śmieci, które powodują zmianę siedlisk a w następstwie przekształcenie roślinności;
- zanieczyszczenie, osłabianie, niszczenie, penetracja lasów,
- płoszenie zwierzyny, ograniczanie powierzchni dostępnych dotychczas żerowisk,
- ograniczenia korytarzy migracji drobnej i średniej zwierzyny,
- niszczenie siedlisk przez ich zamianę na tereny zurbanizowane.

Analiza założeń, zakazów, nakazów, ustaleń zawartych w: raportach oddziaływania na środowisko dla planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, ekofizjografii, operatach, dokumentacjach o tematyce środowiskowej oraz zapisów zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dzielnic północnych miasta Tarnowskie Góry, ustalających zasady ochrony środowiska i przyrody, wykazała, iż nowo projektowane obszary wymienione w punkcie 2.2.1.1 niniejszego opracowania, będą niekorzystnie wpływać na stan przyrody i krajobrazu miasta Tarnowskie Góry. Ustalenia

zmiany studium spowodują trwałe przekształcenia środowiska przyrodniczego, utrwala krajobraz zurbanizowany oraz stworzą lokalnie zagrożenie (minimalne) dla krajobrazu leśnego i polno – uprawnego.

Krajobraz formowany jest zarówno poprzez działania naturalne jak i antropogeniczne. Utrzymanie i poprawa stanu krajobrazu jest ważna dla jakości życia, jak też dla funkcjonowania systemów naturalnych. Rozbudowa osiedli, terenów produkcyjnych, produkcyjno – usługowych i usługowych (w tym wielkopowierzchniowych obiektów handlowych) może wpłynąć ujemnie na jakość i rozwój krajobrazu.

Nowo projektowane obszary zabudowy mieszkaniowej, jednorodzinnej, jednorodzinnej i wielorodzinnej, mieszkaniowo – usługowej, będą stanowić bezpośrednie oraz chwilowe zagrożenie dla środowiska naturalnego. Spowodują ograniczenie zasobów przyrodniczych, ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej, niszczenie roślin, ograniczenie korytarzy dla średniej i drobnej zwierzyny, na skutek braku kanalizacji, nieuszczelnionych szamb, parkowania samochodów, mycia samochodów, penetracji i niszczenia lasów, naruszenia naturalnego spływu powierzchniowego wód opadowych, wytwarzania odpadów, zanieczyszczenia powietrza (niska emisja), emisji hałasu, emisji ścieków.

Ocenia się, że wyznaczone nowe obszary obiektów usługowych, będą stwarzały bezpośrednie lub pośrednie oraz chwilowe zagrożenia dla zasobów przyrodniczych miasta – parkowanie samochodów, zmiana krajobrazu, ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej, możliwość zanieczyszczenia wskutek składowanie odpadów czy awarii (wycieki substancji ropopochodnych).

Przewiduje się, że nowo projektowane tereny produkcyjne, produkcyjno – usługowe mogą stanowić niewielkie źródło bezpośredniego zagrożenia (zrzut ścieków, awarie, hałas, składowanie odpadów, w tym niebezpiecznych, wykorzystywanie środków chemicznych w procesie produkcyjnym) lub pośredniego (zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego), ciągłego lub chwilowego, które niekorzystnie wpłynąć będzie na jakość środowiska naturalnego oraz niekorzystnie wpłynie na warunki zamieszkania w sąsiedztwie analizowanych terenów (obniżenie komfortu zamieszkania) i zdrowie ludzi.

Prognozuje się, że lokalizacja terenów ładowiska będzie stwarzała bezpośrednie oraz chwilowe zagrożenia dla zasobów przyrodniczych miasta Tarnowskie Góry: płoszenie zwierząt, przecinanie korytarzy przemieszczania się średniej i drobnej zwierzyny, pogarszanie

stanu i jakości lasów ochronnych, pogorszenie klimatu akustycznego, zanieczyszczenie wód podziemnych, powierzchniowych, gleb w skutek awarii, ścieków spływające z pasa startowego i strefy technicznej.

Tereny obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej, mogą być źródłem zagrożenia dla środowiska naturalnego (wadliwe działanie urządzeń, awarie, przecinanie korytarzy przemieszczania się średniej i drobnej zwierzyny) oraz elementem niejednokrotnie szpecącym i na trwałe wpisującym się w krajobraz miasta Tarnowskie Góry.

Prognozuje się, iż nowo projektowane obszary obsługi komunikacji samochodowej oraz garaży i parkingów, stwarzać będą bezpośrednie, chwilowe, krótkoterminowe zagrożenia środowiska naturalnego miasta Tarnowskie Góry. Przewiduje się, że w wyniku awarii, które mogą wystąpić na tych obszarach, powstałe zagrożenia (zanieczyszczenia) niekorzystnie wpłyną na jakość środowiska naturalnego, na komfort zamieszkania i zdrowie ludzi.

Nowe inwestycje lokalizowane w najbliższym sąsiedztwie lasów ochronnych Nadleśnictw: Brynek i Świerklaniec, nie przyczynią się do pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, nie wpłyną negatywnie na gatunki chronione na obszarze, nie wpłyną na pogorszenie się integralności obszaru, będą niewielkim źródłem emisji hałasu, możliwym tylko w wyniku awarii niewielkim źródłem zanieczyszczenia powietrza, gleb, wód powierzchniowych i podziemnych, zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego (odory, niska emisja, dojazd do obiektów), emisji ścieków i odpadów (mycie samochodów, nieszczelne szamba, brak kanalizacji, dzikie wysypiska odpadów).

Ustalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dzielnic północnych miasta Tarnowskie Góry, pomimo wymienionych powyżej uciążliwości, nie będą oddziaływały negatywnie na pomniki przyrody żywej, ze względu na występowanie na terenach leśnych oraz użytkach rolnych.

Ustalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dzielnic północnych miasta Tarnowskie Góry, wskazują obszary o przewidywanych pozytywnych skutkach oddziaływania na środowisko (chroniące środowisko i przyrodę) i zdrowie ludzi, które ponadto będą stanowiły ekologiczny system miasta oraz wartościowy element krajobrazowy:

- zieleń urządzona,

- trwałe użytki zielone,
- tereny zieleni izolacyjnej,
- tereny zieleni niskiej,
- tereny rolnicze,
- lasy, zadrzewienia,
- ogrody działkowe,
- wody powierzchniowe,
- tereny sportu i rekreacji,
- obszary przyrodniczo cenne.

2.2.12.2 Rozwiązania alternatywne, eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

Autorzy studium na bieżąco konsultowali z autorem prognozy, ustalenia dotyczące ochrony środowiska przyrodniczego oraz zdrowia ludzi. Wszelkie uwagi i sugestie z tego zakresu zostały w zapisach studium uwzględnione, co pozwoliło uniknąć potencjalnych znaczących kolizji i konfliktów przestrzennych i doprowadziło do wyboru najbardziej pożądaných i optymalnych kierunków działań.

Celem ograniczenia zagrożenia przyrody i krajobrazu, realizacja ustaleń studium powinna uwzględniać następujące wymogi i zalecenia:

1. zaleca się objąć ochroną prawną tereny o wartościach przyrodniczych zaproponowanych w zmianie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla dzielnic północnych miasta Tarnowskie Góry,
2. zaleca się rekultywację biologiczną cieków,
3. zaleca się odbudowanie rangi rzek – korytarze ekologiczne,
4. zaleca się przeciwdziałanie degradacji kompleksów lasów ochronnych,
5. zaleca się renowację i prace porządkowe zieleni w parkach,
6. zaleca się wykorzystanie materiałów bezpiecznych ekologicznie do budowy ścieżek rowerowych i pieszych,
7. zaleca się minimalizowanie skutków naruszania powierzchni ziemi podczas realizacji inwestycji budowlanych,

8. zaleca się sukcesywną likwidację tzw. „dzikich wysypisk”,
9. zaleca się wykorzystanie materiałów bezpiecznych ekologicznie do rozbudowy i budowy ciągów komunikacyjnych,
10. kontynuowanie rekultywacji terenu byłego składowiska odpadów komunalnych przy ulicy Opolskiej,
11. zaleca się kontynuowanie rekultywacji terenu byłych Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry”,
12. nakazuje się likwidację wszystkich odpadów, skażonego gruntu, gruzu z likwidowanych obiektów i infrastruktury byłych zakładów chemicznych,
13. nakazuje się oczyszczanie wszystkich ujmowanych wód (odcieki, odwodnienia) z terenu Centralnego Składowiska Odpadów,
14. nakazuje się modernizację dróg kołowych w zakresie poprawy właściwości nawierzchni,
15. nakazuje się minimalizację uciążliwości komunikacyjnych poprzez wyprowadzenie ruchu ciężarowego z obszarów zamieszkania,
16. bezwzględny zakaz lokalizowania obiektów w dolinach cieków, w szczególności na terenach zalewowych i na krawędziach skarp brzegowych,
17. utrzymanie naturalnego przebiegu koryt cieków wodnych z dopuszczeniem regulacji koryt służącej poprawie warunków korzystania z wód i ochronie przeciwpowodziowej,
18. nakazuje się tworzenia nowych skwerów wśród osiedlowych,
19. nakazuje się budowy ażurowych ogrodzeń celem migracji drobnej zwierzyny,
20. wymaga się podnoszenia świadomości ekologicznej mieszkańców gminy w zakresie ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu.
21. nakazuje się terminowe usuwanie odpadów.

2.2.13 Zagrożenia obszaru NATURA 2000

Niniejszy rozdział wypełnia wymogi zawarte w art. 51, ust.2, pkt2, litera e oraz pkt3, litera a i b ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 08 Nr 199, poz. 1227).

Analizowany obszar zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dzielnic północnych miasta Tarnowskie Góry – Opatowice, Rybna, Strzybnica, Pniowiec, Sowice, część Lasowic na północ od ulicy Częstochowskiej i terenów leśnych, występuje w obrębie obszaru chronionego sieci NATURA 2000, specjalny obszar ochrony (SOO) – Podziemia Tarnogórsko - Bytomskie PLH 240003 – w skład ostoi wchodzi, wyjątkowy w skali europejskiej, powstały przez 800 lat, rozległy system podziemnych wyrobisk, chodników i sztolni. Na terenie obszaru NATURA 2000 „Podziemia Tarnogórsko – Bytomskie” występuje typ siedliska – jaskinie nieudostępnione do zwiedzania. Powierzchnia obszaru wynosi 3490,8 ha. Wnętrze charakteryzuje się zróżnicowaniem mikroklimatycznym, ważnym dla hibernacji poszczególnych gatunków nietoperzy. Stwierdzono tu występowanie 10 gatunków nietoperzy:

- *Myotis myotis* (nocek duży),
- *Myotis nattereri* (nocek Natterera),
- *Myotis brandtii* (nocek Brandta),
- *Myotis mystacinus* (nocek wąsatek),
- *Myotis emarginatus* (nocek orzęsiony)
- *Myotis bechsteini* (nocek Bechsteina),
- *Myotis daubentonii* (nocek rudy),
- *Plecotus auritus* (gacek brunatny),
- *Plecotus austriacus* (gacek szary),
- *Eptesicus serotinus* (mroczek późny).

z czego 3 znajdują się w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej:

- *Myotis emarginatus* (nocek orzęsiony)
- *Myotis bechsteini* (nocek Bechsteina),
- *Myotis myotis* (nocek duży).

Zagrożenia obszaru:

- niepokojenie zwierząt w okresie zimowym,
- zasypywanie otworów wentylacyjnych,
- zawały,
- osuwiska,

- inwestycje mogące mieć szkodliwy wpływ na środowisko,
- zanieczyszczenie odpadami przemysłowymi i komunalnymi,
- zanieczyszczenie wód,
- niekontrolowana penetracja podziemi (hałas, wzrost temperatury, płoszenie i zabijanie nietoperzy),
- nieracjonalnie prowadzone badania naukowe.

Na analizowanym terenie na obszarze NATURY 2000 - Podziemia Tarnogórsko – Bytomskie wydzielono (Kłys, 2007) jedną strefę zimowania nietoperzy - Sztolnia „Boże Dopomóż”. W celu jej ochrony wyodrębniono strefę specjalnej troski: otwór wlotowy do Sztolni Boże Wspomagaj

2.2.13.1 Ocena skutków ustaleń studium

Zabudowa kubaturowa i stała ingerencja ludzi na terenach wielkopowierzchniowych obiektów handlowych, usługowych, obsługi komunikacji samochodowej, garaży i parkingów, stwarzała możliwość wystąpienia bezpośredniego i chwilowego zagrożenia dla terenu NATURA 2000, w sytuacji nadzwyczajnych zagrożeń w wyniku pożaru, awarii - wycieki, wypłukiwanie zanieczyszczeń, składowanie niebezpiecznych odpadów, wycieki substancji ropopochodnych, ograniczenie żerowisk nietoperzy, hałas, emisja światła płoszącego zwierzęta i owady stanowiące bazę pokarmową.

Potencjalne zagrożenie (oddziaływanie bezpośrednie lub pośrednie, chwilowe) niosły za sobą tereny dróg publicznych w wyniku awarii, kolizji, transportu niebezpiecznych substancji - infiltracja skał, zanieczyszczanie chodników pokopalnianych, wycieki substancji ropopochodnych, wibracje, hałas, emisja światła płoszącego nietoperze i owady stanowiące bazę pokarmową.

Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, wielorodzinna, mieszkaniowo – usługowa, stwarzała bezpośrednie, pośrednie lub stałe zagrożenie dla obszaru NATURY 2000, ze względu na obszary pozbawione systemu kanalizacji, nieszczelne szamba (infiltracja skał, zanieczyszczanie chodników pokopalnianych), penetracje obszarów wlotu i zimowania nietoperzy, ograniczenie żerowisk nietoperzy, hałas, emisję światła płoszącego nietoperze i owady stanowiące bazę pokarmową.

Tereny produkcyjne, produkcyjno – usługowe, oczyszczalni ścieków, składowiska odpadów, przemysłowych przeznaczonych pod składowanie odpadów niebezpiecznych oraz odzysk, przemysłowych przeznaczonych do rekultywacji biologicznej, stwarzały potencjalne zagrożenia dla obszaru NATURY 2000 - oddziaływanie bezpośrednie i chwilowe - w wyniku wylewania na pola gnojowic, pożaru, awarii, kolizje, wypłukiwanie zanieczyszczeń, hałas, emisja światła płoszące nietoperze i owady stanowiące bazę pokarmową, wycieków ropopochodnych, składowanie niebezpiecznych odpadów, nielegalne składowiska odpadów itp.

Tereny obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej: gazowej, kanalizacyjnej, wodociągowej, telekomunikacyjnej mogły być źródłem zagrożenia bezpośredniego i chwilowego dla obszaru NATURA 2000, na skutek wadliwego działania urządzeń, awarii, wibracji, hałasu, naruszenia gruntu (podłoża).

Prognozuje się, że występowanie na całym obszarze zmiany studium procederu niekontrolowanego wysypywania odpadów komunalnych, tworzącego dzikie wysypiska śmieci mogło stwarzać zagrożenie (bezpośredniego, chwilowego) dla obszaru NATURA 2000, na skutek infiltracji nieczystości do gleby oraz do chodników, sztolni i komór.

Występujące na analizowanym obszarze tereny otwarte: tereny lasów, zadrzewień, tereny zieleni urządzonej, tereny trwałych użytków zielonych, tereny ogrodów działkowych, tereny rolnicze, zieleni izolacyjnej, zieleni niskiej, tereny wód powierzchniowych, są pozytywnym elementem chroniącym przedmiotowy obszar NATURY 2000.

Ocenia się, że pomimo wyżej wymienionych uciążliwości, obecne zagospodarowanie przestrzenne dzielnic północnych miasta Tarnowskie Góry, znajdującego się w granicach obszaru NATURA 2000 – Podziemia Tarnogórsko - Bytomskie PLH 240003, nie pogorszyły stanu chronionych siedlisk gatunków zwierząt, nie wpłynęły negatywnie na chronione gatunki i nie pogorszyły integralności obszaru NATURA 2000

Analiza założeń, zakazów, nakazów, ustaleń zawartych w: raportach oddziaływania na środowisko dla planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, ekofizjografii, operatach, dokumentacjach o tematyce środowiskowej oraz zapisów zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego ustalających zasady ochrony środowiska i przyrody, wykazała, iż nowo projektowane obszary pod inwestycje na

teren miasta Tarnowskie Góry, wymienione w punkcie 2.2.1.1, będą stanowiły zagrożenie dla obszaru NATURA 2000.

Nowo projektowane obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, jednorodzinnej i mieszkaniowo – usługowej, będą stanowić źródło (oddziaływanie bezpośrednie, pośrednie, chwilowe, ciągłe) zagrożenia dla obszaru NATURA 2000, w wyniku braku kanalizacji, nieszczelnych szamb, parkowania samochodów, mycia samochodów, penetracji obszarów wlotu i zimowania nietoperzy, ograniczenia żerowisk nietoperzy, hałasu, emisji światła płoszącego nietoperze i owady stanowiące bazę pokarmową.

Ocenia się, że wyznaczone nowe obszary obiektów usługowych, będą stwarzały bezpośrednie lub pośrednie oraz chwilowe zagrożenia dla obszarów NATURA 2000 – możliwość zanieczyszczenia wskutek składowanie odpadów czy awarii, wycieki substancji ropopochodnych, ograniczenie żerowisk nietoperzy, hałas, emisja światła płoszącego nietoperze i owady stanowiące bazę pokarmową.

Przewiduje się, że nowo projektowane tereny produkcyjne, produkcyjno – usługowe mogą stanowić źródło bezpośredniego zagrożenia (wycieki substancji ropopochodnych, awarie, składowanie odpadów, w tym niebezpiecznych, wykorzystywanie środków chemicznych w procesie produkcyjnym, hałas, emisja światła płoszącego nietoperze i owady stanowiące bazę pokarmową) lub pośredniego (zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego), ciągłego lub chwilowego, które może spowodować ograniczenie żerowisk nietoperzy.

Obszary infrastruktury technicznej mogą niekorzystnie wpływać (oddziaływanie bezpośrednie, chwilowe) na obszar NATURA 2000 w sytuacji uszkodzenia obiektów lub ich nieszczelności.

Prognozuje się, iż nowo projektowane tereny ulic publicznych, obsługi komunikacji samochodowej oraz garaży parkingów będą potencjalnym źródłem bezpośredniego, chwilowego, zagrożenia dla obszaru NATURA 2000, w sytuacji awarii, kolizji, transportu niebezpiecznych substancji, wycieków substancji ropopochodnych, emisji hałasu, światła płoszącego nietoperze i owady stanowiące bazę pokarmową.

Lokalizacja terenów ładowiska spowoduje: pogorszenie klimatu akustycznego, zwiększy się obszar negatywnego oddziaływania, możliwość powstanie zagrożenia dla wód podziemnych, powierzchniowych, gleb w skutek awarii, ścieków spływających z pasa

startowego i strefy technicznej, co bezpośrednio lub pośrednio wpłynie na obszar NATURA 2000 Podziemia Tarnogórsko – Bytomskie.

Na terenie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla północnych dzielnic miasta Tarnowskie Góry lokalizuje się (mapa prognoza oddziaływania na środowisk...) 1 obszar szczególnej troski, jest to otwór wlotowy i wylotowy nietoperzy. W najbliższym sąsiedztwie terenu szczególnej troski występują tereny zabudowy mieszkaniowej oraz kolejowe, które stwarzać będą potencjalne niewielkie zagrożenia (oddziaływanie bezpośrednie, chwilowe) powstałe w skutek hałasu, emisji światła płoszącego nietoperze i owady stanowiące bazę pokarmową, wycieków substancji ropopochodnych, penetracji obszarów wlotu i zimowania nietoperzy, ograniczenia żerowisk nietoperzy.

Pomimo wyżej wymienionych uciążliwości, ustalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dzielnic północnych miasta Tarnowskie Góry, znajdującego się w granicach obszaru NATURA 2000 – Podziemia Tarnogórsko - Bytomskie PLH 240003, nie pogorszą stanu chronionych siedlisk gatunków zwierząt, nie wpłyną negatywnie na chronione gatunki i nie pogorszą integralności obszaru NATURA 2000.

2.2.13.2 Rozwiązania alternatywne, eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

Autor opracowania nie widzi potrzeby przedstawiania alternatywnych rozwiązań do zawartych w projektowanym dokumencie ze względu na to, iż obszar szczególnej troski Sztolnia „Boże Dopomóż” w południowej i północno - zachodniej części jest zagospodarowany, a pozostała część nie jest przewidziana do zagospodarowania w ustaleniach zmiany studium. Zarówno na terenie szczególnej troski a także na pozostałych terenach leżących w granicach obszaru NATURA 2000, ustalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dzielnic północnych miasta Tarnowskie Góry, nie pogorszą stanu chronionych siedlisk gatunków zwierząt, nie wpłyną negatywnie na chronione gatunki i nie pogorszą integralności obszaru.

Dodatkowo autorzy studium na bieżąco konsultowali z autorem prognozy, ustalenia dotyczące ochrony środowiska przyrodniczego oraz zdrowia ludzi. Wszelkie uwagi i sugestie z tego zakresu zostały w zapisach studium uwzględnione, co pozwoliło uniknąć potencjalnych znaczących kolizji i konfliktów przestrzennych i doprowadziło do wyboru najbardziej pożądaných i optymalnych kierunków działań.

Celem ograniczenia negatywnych uciążliwości dla obszaru NATURA 2000, realizacja ustaleń studium powinna uwzględniać następujące rozwiązania:

1. nakazuje się skanalizowania obszarów nieposiadających kanalizacji,
2. stosowanie dostępnych technologii ograniczających niską emisję,
3. wymaga się podnoszenia świadomości ekologicznej mieszkańców gminy w zakresie ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu.
4. zaleca się by prace przy inwestycjach wymagających głębokich wykopów nie powodowały rozstrzelniania górotwór oraz wytwarzały nadmiernych wibracji,
5. nakazuje się terminowego usuwania odpadów,
6. nakazuje się zaprzestania lokalizowania jakiegokolwiek inwestycji na terenach szczególnej troski,
7. zaleca się ograniczenie emisji hałasu w rejonie występowania obszarów szczególnej troski – nasadzenia drzew od strony tychże obszarów,
8. zaleca się ograniczenie emisji światła – w bezpośrednim sąsiedztwie obszarów szczególnej troski całkowity brak oświetlenia, stosowanie niższych lamp o mniejszej mocy na terenach oddalonych do 100 m od obszarów szczególnej troski,
9. zaleca się przeciwdziałanie degradacji kompleksów lasów ochronnych,
10. zaleca się rekultywację biologiczną cieków,
11. zakazuje się wywożenia na pola osadów ściekowych z szamb i osadników oraz gnojowicy.
12. nakazuje się likwidację wszystkich odpadów, skażonego gruntu, gruzu z likwidowanych obiektów i infrastruktury byłych zakładów chemicznych,
13. nakazuje się oczyszczanie wszystkich ujmowanych wód (odcieki, odwodnienia) z terenu Centralnego Składowiska Odpadów,
14. nakazuje się modernizację dróg kołowych w zakresie poprawy właściwości nawierzchni.

2.2.14 Zagrożenia dziedzictwa kulturowego

Ustalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dzielnic północnych miasta Tarnowskie Góry nie kolidują z obszarami i obiektami będącymi pod prawną ochroną konserwatorską.

Tereny inwestycji objęte ochroną konserwatorską wynikające z wpisu do rejestru zabytków, wymagają uzyskania pozwolenia konserwatorskiego wydawanego na podstawie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 03. Nr 162, poz. 1568 z dnia 23 lipca 2003 roku).

2.2.15 Zagrożenie środowiska w sytuacji wystąpienia niebezpiecznych awarii

Poważna awaria to zdarzenie, w szczególności emisja, pożar lub eksplozja, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia, zdrowia ludzi, środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska związane są z możliwością wystąpienia awarii bądź wypadków z udziałem substancji niebezpiecznych. Nadzwyczajne zagrożenia środowiska to:

- a) bezpośrednie skażenie środowiska, związane z wylaniem substancji do środowiska – gleby, wody powierzchniowe, podziemne. Skażenie to ma zazwyczaj charakter lokalny. Skażenia wód powierzchniowych czy podziemnych może stwarzać zagrożenie dla większych obszarów środowiska oraz zdrowia i życia ludzi,
- b) pośrednie skażenie środowiska, wywołane wybuchem lub pożarem substancji niebezpiecznej związane z katastrofą lub wypadkiem z udziałem pojazdu przewożącego substancje niebezpieczne powodujące wybuch lub pożar.

Analizowane (stan istniejący i projektowany) ustalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dzielnic północnych miasta Tarnowskie Góry, mogą stanowić (minimalne) zagrożenie wystąpienia niebezpiecznych awarii dla środowiska naturalnego miasta (w tym dla obszaru NATURA 2000). Zagrożenie wystąpienia awarii stwarzają istniejące i nowe obiekty z terenów: obsługi komunikacji samochodowej,

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DOTYCZĄCA ZMIANY STUDIUM
UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA DZIELNIC
PÓŁNOCNYCH MIASTA TARNOWSKIE GÓRY – OPATOWICE, RYBNA, STRZYBNICA,
PNIOWIEC, SOWICE, CZĘŚĆ LASOWIC NA PÓŁNOC OD ULICY CZĘSTOCHOWSKIEJ I
TERENÓW LEŚNYCH**

usługowych, gospodarki rolnej, ogrodniczej i hodowlanej, produkcyjno, produkcyjno – usługowych, oczyszczalni ścieków, składowiska odpadów, ładowiska, przemysłowych przeznaczonych pod składowanie odpadów niebezpiecznych oraz odzysk, przemysłowych przeznaczonych do rekultywacji biologicznej. Tereny te stwarzają niebezpieczeństwo wystąpienia bezpośredniego skażenia środowiska (zanieczyszczenie powietrza, skażenie gleby, wód powierzchniowych lub podziemnych substancjami niebezpiecznymi, składowanie odpadów niebezpiecznych, wycieki substancji ropopochodnych) mającego zasięg lokalny lub obszarowy (skażenie wód podziemnych) oraz pośredniego skażenia środowiska (wybuchy, pożary substancji niebezpiecznych) mającego zasięg lokalny lub obszarowy.

W sąsiedztwie terenów: obsługi komunikacji samochodowej, usługowych, gospodarki rolnej, ogrodniczej i hodowlanej, produkcyjno, produkcyjno – usługowych, oczyszczalni ścieków oraz komunikacyjnych przewiduje się wprowadzenie funkcji zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo – usługowej, co stanowić może zagrożenie dla życia i zdrowia ludzkiego.

Celem ograniczenia zagrożenia środowiska w sytuacji niebezpiecznych awarii, realizacja ustaleń studium powinna uwzględniać następujące warunki:

1. wyznaczenie tras przejazdu pojazdów przewożących niebezpieczne substancje,
2. opracowanie planu operacyjno – ratowniczego dla sytuacji (awarie w tym lotnicze, katastrofy) stwarzających nadzwyczajne zagrożenie dla środowiska.
3. tereny zabudowy produkcyjnej, produkcyjno – usługowej, usługowej obsługi komunikacyjnej należy podłączyć do gminnych instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych,
4. zapewnienie dojazdów pożarowych dla jednostek interwencyjnych straży pożarnych,
5. zapewnienie przeciwpożarowego zaopatrzenia wodnego (dostosowanie sieci hydrantowej do wymagań przepisów przeciwpożarowych).

2.3 Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu

Niniejszy rozdział wypełnia wymogi zawarte w art. 51, ust.2, pkt2, litera c ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale

społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 08 Nr 199, poz. 1227).

Formy ochrony przyrody ustanowione na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r o ochronie przyrody występujące na obszarze zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla dzielnic północnych miasta Tarnowskie Góry to:

- 1) 88 pomników przyrody ożywionej oraz rośliny zaliczone do ochrony ścisłej i częściowej oraz owady, pająki, gady, ssaki i ptaki objęte ochroną,
- 2) obszar ochrony siedlisk sieci Natura 2000 PLH 240003 „Podziemia Tarnogórsko – Bytomskie”.

Ustalenia zmiany studium dotyczące form ochrony przyrody ustanowionych w trybie przepisów o ochronie przyrody:

1. obowiązuje ochrona pomników przyrody żywej obejmujących pojedyncze gatunki drzew; podlegają one ochronie aż do ich całkowitego samoistnego rozpadu, jeżeli nie stanowi to zagrożenia dla ludzi,
2. Dla obszaru ochrony siedlisk sieci „Natura 2000 PLH240003 Podziemia Tarnogórsko – Bytomskie” obowiązuje zakaz podejmowania działań mogących w istotny sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a w szczególności zakaz zasypywania otworów wentylacyjnych (wlotowych), nakaz zabezpieczenia otworów wentylacyjnych (wlotowych) przed penetracją osób postronnych oraz zakaz składowania odpadów przemysłowych.
3. utworzenie proponowanych małoobszarowych form ochrony przyrody,
4. objęcie ochroną prawną proponowanych pomników przyrody,
5. pielęgnowanie i konserwowanie istniejących pomników przyrody,
6. ochrona podziemi Tarnogórsko - Bytomskich (stworzenie koncepcji zagospodarowania zespołu wyrobisk podziemnych, zabezpieczenie miejsc pełniących rolę wlotów dla nietoperzy, budowa ścieżek i platform obserwacyjnych w obrębie wyrobisk kamieniołomów,
7. celem ochrony obszaru uznanego za pomnik historii: ”Tarnowskie Góry – Podziemia Zabytkowej Kopalni Rud Srebronośnych oraz Sztolni Czarnego Pstrąga”, który jednocześnie zgodnie z decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 28.05.1966r. został wpisany do rejestru zabytków pod numerem: A/608/66 (teren w

granicach obszaru NATURA 2000), ustala się:

- zakaz składowania odpadów oraz chemikaliów mogących przenikać do górotworu wraz z wodami powierzchniowymi,
- zakaz poruszania się pojazdów o masie całkowitej pow. 15 ton w granicach terenu budowy,
- zakaz stosowania ciężkich urządzeń podczas prowadzenia robót budowlanych powodujących drgania o wartości przyspieszenia drgań większych od 180mm/s^2 ,
- zakaz stosowania punktowego spływu wód opadowych oraz innych (dopuszcza się odprowadzenie wód poprzez stosowanie systemu rozsączającego itp.)
- nakaz zabezpieczenia wejść do wyrobisk uwzględniający możliwość migracji istniejących gatunków zwierząt chronionych.

Problemy ochrony środowiska:

- celem ochrony wysokich walorów przyrodniczych proponuje się objąć prawnymi formami ochrony przyrody tereny:
 - obszar leśny między kolonią Piaseczna Mała a Strzybnicą,
 - obszar Rybna,
 - rejon zbiornika wodnego po zachodniej stronie ulicy Armii krajowej w Pniowcu,
 - obszar łąk wzdłuż cieku płynącego w kierunku Tłuczykąt,
 - dolina cieku Pniowieckiego od jego źródeł do drogi Pniowiec – Tłuczykąt,
 - fragment terenów leśnych leżących przy północnej granicy miasta z gminą Tworóg i Miasteczko Śląskie.
- skażenia gleb,
- zagrożenie zanieczyszczeniem wód powierzchniowych,
- zagrożenie zanieczyszczeniem wód podziemnych,
- zagrożenie zwiększenia emisji hałasem,
- ograniczenie źródeł zanieczyszczeń powietrza (najważniejsze ograniczenie niskiej emisji),
- zagrożenie ze strony penetracji podziemi obszaru - Natura 2000 – Podziemia Tarnogórsko – Bytomskie, ochrona miejsc wlotu i wylotu nietoperzy,
- zagrożenie ze strony nowo lokalizowanych inwestycji znacząco mogących oddziaływać na środowisko.

2.4 Cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu

Niniejszy rozdział wypełnia wymogi zawarte w art. 51, ust.2, pkt2, litera d ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 08 Nr 199, poz. 1227).

Zapisy zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla dzielnic północnych miasta Tarnowskie Góry – Opatowice, Rybna, Strzybnica, Pniowiec, Sowice, część Lasowic na północ od ulicy Częstochowskiej i terenów leśnych, mają na uwadze ochronę przyrody i środowiska, w szczególności występujących na przedmiotowym terenie obszary prawnie chronione i proponowane do ochrony, obszary przyrodniczo cenne, lasy, zwierzęta i rośliny chronione, wody podziemne i powierzchniowe, krajobraz:

1. utworzenie systemu kształtowania i wykorzystania zasobów wodnych,
2. przywrócenie wysokiej jakości wód powierzchniowych oraz ochronie jakości wód podziemnych (Główny Zbiornik Wód Podziemnych – 330 – Gliwice, Główny Zbiornik Wód Podziemnych – 327 – Lubliniec - Myszków) i racjonalizacja ich wykorzystania,
3. prowadzenie działań służących poprawie stanu środowiska przyrodniczego miasta,
4. ograniczenie możliwości wprowadzania na analizowany obszar inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko i pogorszyć jego stan,
5. zachowanie ciągłości „korytarzy”, „ciągów” i „węzłów” ekologicznych w obrębie systemu dolin cieków wodnych (Stoła, Woda Graniczna, ciek Pniowiecki) wraz z terenami zieleni łąkowej oraz zwartymi kompleksami leśnymi,
6. ochronie obszaru najwyższej ochrony wód podziemnych (ONO),
7. kształtowanie terenów zieleni urządzonej - zieleni miejskiej,
8. zachowanie zwartych kompleksów terenów otwartych związanych z rolnictwem i produkcją rolną,
9. zablokowanie możliwości rozpraszania zabudowy na terenach wyznaczonych jako rolnicza przestrzeń produkcyjna,
10. uporządkowanie gospodarki ściekowej i odpadami,
11. opracowanie planu zagrożenia powodziowego,

12. zminimalizowanie ilości powstających odpadów, wzrost wtórnego wykorzystania i bezpieczne składowanie pozostałych odpadów,
13. ochronie i kształtowaniu rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
14. modernizacji i rozbudowie miejskich systemów ciepłowniczych (źródeł, sieci),
15. ograniczeniu niskiej emisji na obszarze zmiany studium (wykorzystanie alternatywnych źródeł energii cieplnej),
16. modernizacja systemu komunikacyjnego dla zwiększenia przepustowości i uzyskania większej płynności ruchu kołowego,
17. poprawie stanu technicznego dróg na terenie zmiany studium (poprawa stanu jakości powietrza terenów przyległych),
18. budowie i organizacji tras rowerowych,
19. poprawie klimatu akustycznego (zmniejszenie emisji hałasu do środowiska).
20. dla ochrony obszaru o najwyższej ochronie (ONO), zakazuje się lokalizacji inwestycji wymagających głębokich wykopów rozstrzelniających górotwór,
21. dla ochrony obszaru o najwyższej ochronie (ONO), zakazuje się lokalizacji inwestycji powodujących zanieczyszczenie gruntu, zmiany w chemii wód przesiąkowych (np. składowanie odpadów, produktów chemicznych i petrochemicznych, uciążliwe obiekty przemysłowe),
22. dla ochrony obszaru o najwyższej ochronie (ONO), zakazuje się stosowania rozwiązań technologicznych w zakresie gospodarki wodno – ściekowej, które mogłyby powodować dostawanie się ścieków do wód powierzchniowych i do gruntu,
23. dla ochrony obszaru o najwyższej ochronie (ONO), stosuje się na terenach parkingów, stacji obsługi samochodów, stacji paliw, placów oraz dróg utwardzonych szczelnych nawierzchni na podłożu izolowanym oraz urządzeń do odprowadzania wód opadowych wyposażonych w separatory związków ropopochodnych,
24. dla ochrony obszaru o najwyższej ochronie (ONO), celem realizacji niezbędnych zabezpieczeń dla inwestycji mogących zanieczyścić wody podziemne (np. stacji paliw płynnych) wymagane jest rozpoznanie warunków hydrogeologicznych zgodnie z przepisami szczególnymi w tym zakresie.
25. dla ochrony ujęć wód podziemnych wraz z ich strefami ochrony bezpośredniej obowiązuje zakaz prowadzenia działalności niezwiązanej z eksploatacją ujęć oraz inne

wymogi określone w decyzjach Wojewody Śląskiego o udzielenie pozwolenia wodnoprawnego na pobór wód podziemnych.

26. Dla ochrony pośredniej strefy ochronnej ujęć wód podziemnych Huty Cynku Miasteczko Śląskie obowiązuje zakaz prowadzenia działalności niezwiązanej z eksploatacją ujęć oraz inne wymogi określone w stosownej Decyzji Wojewody Katowickiego o ustanowieniu strefy ochronnej na pobór wód podziemnych.

27. zachowanie powierzchni biologicznie czynnej – % powierzchni działki lub terenu inwestycji

- zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna - od 1SRIV-MWI do 4SRIV-MW – 30%, od 1SRIV-MWII do 3SRIV-MWII, 1PIV-MWII, 1SOIV-MWII, 2SOIV-MWII – 30%, 1RBIV-MWIII, 1SRIV-MWIII, 2SRIV-MWIII, 1SOIV-MWIII, 2SOIV-MWIII, 1SIV-MWIII – 30%, 1SOIV-MWIV, 1RBIV-MWIV – 30%,
- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna - 1OIV-MNI, od 1RBIV-MNI do 23RBIV-MNI, od 1SRIV-MNI do 24SRIV-MNI, od 1PIV-MNI do 35PIV-MNI, od 1SOIV-MNI do 19SOIV-MNI – 30%, od 1OIV-MNII do 6OIV-MNII, od 1RBIV-MNII do 9RBIV-MNII, od 1PIV-MNII do 6PIV-MNII, 1SRIV-MNII, 2SRIV-MNII – 45%, od 1SRIV-MNIII do 14SRIV-MNIII – 30%,
- zabudowa mieszkaniowo – usługowa - od 1OIV-MNUI do 9OIV-MNUI, od 1RBIV-MNUI do 15RBIV-MNUI, od 1SRIV-MNUI do 24SRIV-MNUI, od 1PIV-MNUI do 9PIV-MNUI, od 1SOIV-MNUI do 13SOIV-MNUI, od 1LIV-MNUI do 8LIV-MNUI, od 1OIV-MNUII do 3OIV-MNUII, 1RBIV-MNUII, 2RBIV-MNUII, od 1SRIV-MNUII do 4SRIV-MNUII, od 1PIV-MNUII do 7PIV-MNUII – 30%,
- zabudowy rekreacji indywidualnej - 1PIV-MRI – 70%,
- tereny zabudowy usługowej z podstawowym przeznaczeniem pod usługi publiczne i komercyjne - od 1OIV-UPUKI do 6OIV-UPUKI, od 1RBIV-UPUKI do 5RBIV-UPUKI, od 1SRIV-UPUKI do 13SRIV-UPUKI, 1PIV-UPUKI, od 1SOIV-UPUKI do 3SOIV-UPUKI, od 1SIV-UPUKI do 3SIV-UPUKI – 20%,
- zabudowa usługowa - 1OIV-UKI, od 1RBIV-UKI do 5RBIV-UK, od 1SRIV-UKI do 3SRIV-UKI, od 1PIV-UKI do 3PIV-UKI, od 1SOIV-UKI do 5SOIV-UKI- 20%,

- zabudowa usługowa - 1OIIV-UPI, 2OIIV-UPI, 1RBIV-UPI od 1SRIV-UPI do 7SRIV-UPI, od 1PIV-UPI, do 3PIV-UPI, od 1SOIV-UPI, do 3SOIV-UPI, 1SIV-UPI, 2SV-UPI – 35%, 1RBIV-UPH – 50%,
- tereny ładowiska - 1LIV-ULI – 25%,
- tereny zabudowy usługowej z przeznaczeniem podstawowym pod obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² - 1OIIV-UCI, 1SIV-UCI – 20%, 1SIV-UCII, 1RBIV-UCII – 10%,
- tereny obsługi komunikacji samochodowej - 1RBIV-KSI, od 1SRIV-KSI do 3SRIV-KSI, 1LIV-KSI – 15%,
- tereny garaży i parkingów - od 1SRIV-GPI do 4SRIV-GPI, od 1SOIV-GPI do 3SOIV-GPI, 1LIV-GPI, 1SIV-GPI, 2SIV-GPI, 1LIV-GPI, 1RBIV-GPI – 10%,
- tereny sportu i rekreacji - 1OIIV-USI, 1PIV-USI, 2PIV-USI, 1LIV-USI, 2LIV-USI – 40%, 1RBIV-USII – 50%,
- tereny zabudowy produkcyjnej, produkcyjno – usługowej, składów i magazynów - 1RBIV-PUI, od 1SRIV-PUI do 3SRIV-PUI, od 1SOIV-PUI do 4SOIV-PUI, 1PIV-PUI, od 1LIV-PUI do 6LIV-PUI, 1RBIV-PUII, 1SRIV-PUII, 1SOIV-PUII, od 1SIV-PUII do 6SIV-PUII – 15%,
- tereny gospodarki rolnej i ogrodniczej - 1OIIV-RUI, od 1RBIV-RUI, do 3RBIV-RUI, od 1PIV-RUI do 8PIV-RUI, od 1SOIV-RUI, do 4SOIV-RUI – 30%,
- tereny gospodarki rolnej, ogrodniczej, hodowlanej - 1RBIV-RUII, 2RBIV-RUII, 1SRIV-RUII, 1SOIV-RUII, 2SOIV-RUII – 30%, od 1PIV-RUIII do 3PIV-RUIII - 60%,
- tereny gospodarki hodowlanej - 1PIV-RUIV, 1SOIV-RUIV – 65%,
- tereny przemysłowe przeznaczone do wtórnego zagospodarowania – POIII – 20%,
- tereny obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej - 1OIIV-IT, od 1SRIV-IT do 4SRIV-IT, 1PIV-IT, od 1SOIV-IT do 3SOIV-IT – 15%,
- tereny oczyszczalni ścieków - 1SOIV-OSI, 2SOIV-OSI, 1SRIV-OSI – 10%.

Ustalenia zmiany studium dodatkowo przewidują realizację funkcji o pozytywnych skutkach oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi:

- tereny, które zachowują, wzbogacają lub odtwarzają zasoby przyrody: zieleń urządzona, trwałe użytki zielone, tereny zieleni izolacyjnej, tereny zieleni niskiej, tereny rolnicze, lasy, zadrzewienia, ogrody działkowe, wody powierzchniowe, obszary o wartościach przyrodniczych,
- tereny zapewniające możliwość realizacji celów publicznych w zakresie sportu i rekreacji: tereny sportu i rekreacji,
- tereny, które zachowują, wzbogacają lub odtwarzają walory kulturowe: pomnik historii „Tarnowskie Góry - Podziemia zabytkowej kopalni rud srebrnośrebrnych oraz Sztolni Czarnego Pstrąga”, strefy ochrony konserwatorskiej, strefy obserwacji archeologicznej, tereny i obiekty wpisane do rejestru zabytków, obiekty sakralne małej architektury objęte ochroną konserwatorską, obiekty budownictwa obronnego (bunkry leżące w linii obrony B – 2 z 1944r).

Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tarnowskie Góry nakazuje:

- prowadzenie działań służących poprawie gospodarki wodno – ściekowej, uporządkowanie gospodarki odpadami zgodnie z planem gospodarki odpadami,
- utworzenie systemu kształtowania i wykorzystania zasobów wodnych zgodnie z „Strategią rozwoju województwa śląskiego na lata 2000 – 2015” oraz „Programem zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska powiatu tarnogórskiego”,
- przywrócenie wysokiej jakości wód powierzchniowych oraz ochronę jakości wód podziemnych i racjonalizację ich wykorzystania (Program Ochrony Środowiska Województwa Śląskiego),
- prowadzenie działań służących poprawie stanu środowiska przyrodniczego zgodnie ze „Strategią rozwoju powiatu tarnogórskiego”,

wprowadza:

- zasady porządkowania terenów wyznaczonych w studium do kategorii użytkowania, tak by uwzględniały potrzeby ochrony środowiska przyrodniczego oraz zdrowia i życia ludzi.

Ustalenia zmiany studium na analizowanym obszarze, uwzględniając zmiany zaproponowane w prognozie oraz przy zastosowaniu rozwiązań alternatywnych, eliminujących, zapobiegających, kompensujących lub ograniczających negatywne uciążliwości, będą zgodne z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska.

3 OCENA MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO USTALEŃ ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA TARNOWSKIE GÓRY

Niniejszy rozdział wypełnia wymogi zawarte w art. 51, ust.2, pkt1, litera d ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 08 Nr 199, poz. 1227).

Ustalenia zawarte w „Zmianie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla dzielnic północnych miasta Tarnowskie Góry – Opatowice, Rybna, Strzybnica, Pniowiec, Sowice, część Lasowic na północ od ulicy Częstochowskiej i terenów leśnych”, lokalizują inwestycje, mogące stwarzać uciążliwości wykraczające poza granice miasta, w zakresie czterech czynników: emisji zanieczyszczeń powietrza, emisji hałasu, stanu wód powierzchniowych i stanu wód podziemnych.

Uwzględniając położenie miasta Tarnowskie Góry (ok. 70 km do granicy Państwa z Czechami), charakter i wielkość oddziaływań planowanych inwestycji, stwierdza się, że nie ma możliwości jakichkolwiek bezpośrednich oddziaływań transgranicznych na środowisko z terenu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dzielnic północnych miasta Tarnowskie Góry.

4 METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA TARNOWSKIE GÓRY

Niniejszy rozdział wypełnia wymogi zawarte w art. 51, ust.2, pkt1, litera c ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 08 Nr 199, poz. 1227).

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DOTYCZĄCA ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA DZIELNIC PÓŁNOCNYCH MIASTA TARNOWSKIE GÓRY – OPATOWICE, RYBNA, STRZYBNICA, PNIOWIEC, SOWICE, CZĘŚĆ LASOWIC NA PÓŁNOC OD ULICY CZĘSTOCHOWSKIEJ I TERENÓW LEŚNYCH

Z punktu widzenia środowiska zaleca się wykonanie raz na kadencję Rady Miasta:

- analizy zagospodarowania przestrzennego miasta Tarnowskie Góry wraz z analizą zmian zachodzących w środowisku na skutek realizacji ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego,
- analizy dotyczącej przestrzegania zapisu o niezagospodarowywaniu terenów wokół obszarów szczególnej troski,
- analizy szczelności „przydomowych szamb” poprzez porównanie ilości wytwarzanych ścieków z ilością kupowanej wody.

Materiałem wyjściowym do takiej analizy powinny być raporty oddziaływania na środowisko inwestycji o przewidywanym znacząco oddziaływaniu, w których proponuje się przeprowadzanie monitoringu czy ewidencji, zgodnie z regulacjami wynikającymi z ustaw (rozdział 1) wraz z rozporządzeniami wykonawczymi do nich.

5 STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Niniejszy rozdział wypełnia wymogi zawarte w art. 51, ust.2, pkt1, litera e ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 08 Nr 199, poz. 1227).

Celem niniejszego opracowania była analiza środowiska, identyfikacja zagrożeń i potencjalnych konfliktów, sformułowanie alternatywnych rozwiązań ograniczających zagrożenie dla środowisk, prognoza zmian w środowisku mogących zajść podczas realizacji ustaleń zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla dzielnic północnych miasta Tarnowskie Góry, obejmujący obszar pomiędzy: od strony zachodniej - począwszy od ul. Sielanka granica administracyjna miasta Tarnowskie Góry z gminą Zbrosławice i gminą Tworóg, od strony północnej - granica administracyjna miasta Tarnowskie Góry z gminą Tworóg i miastem Miasteczko Śląskie, od strony wschodniej - granica administracyjna miasta Tarnowskie Góry z gminą Świerklaniec aż do skrzyżowania ul. Obwodnicy z ulicą dojazdową do terenów wojskowych, od strony południowej - granica biegnie wzdłuż ulicy dojazdowej do terenów wojskowych, poprzez tereny kolejowe i północne ogrodzenie byłych zakładów chemicznych, wzdłuż ulicy Grzybowej, wzdłuż ulicy

Reja w kierunku torów kolejowych, aż do ul. Towarowej, następnie wzdłuż ulicy Towarowej do skrzyżowania z ul. Opolską, wzdłuż ul. Opolskiej do skrzyżowania z ul. Obwodnicą, wzdłuż ul. Obwodnicy do skrzyżowania z ul. Opatowicką, następnie wzdłuż ul. Opatowickiej i ul. Sielanka aż do granicy administracyjnej miasta z gminą Zbrosławice.

Obecne zagospodarowanie terenu miasta Tarnowskie Góry stwarza zagrożenie dla środowiska naturalnego, stanowi w awaryjnych sytuacjach zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Miasto emituje do środowiska odpady, ścieki, pyły, gazy, hałas w wyniku, czego zanieczyszcza powietrze atmosferyczne, wody powierzchniowe i podziemne, gleby, przekształca powierzchnie terenu, stwarza zagrożenie dla swobodnego funkcjonowania przyrody oraz zmienia naturalny krajobraz.

Warunki klimatyczne kształtowane są przez masy powietrza atlantyckiego, występują stosunkowo łagodne zimy i ciepłe lata. Większość analizowanego obszaru charakteryzuje się korzystnymi warunkami topograficznymi. Zanieczyszczenie powietrza kształtują źródła lokalne (paleniska domowe, kotłownie, zakłady produkcyjne i produkcyjno – usługowe, usługi oraz ciągi komunikacyjne). Zauważalna jest w ostatnich latach, poprawa jakości powietrza na terenie miasta Tarnowskie Góry.

Na przedmiotowym terenie występują utwory z okresu triasu, trzeciorzędu i czwartorzędu. W wyniku wieloletniej działalności gwarkowskiej wyeksploatowano naturalne warstwy geologiczne (m.in. galman, żelaziak brunatny, ility, dolomity), wydrążono 20 000 szybów, szybków, około 400 km chodników, chodniki wodne oraz sztolnie na około 70 km długości.

Obszar północnych dzielnic miasta Tarnowskie Góry znajduje się w dorzeczu rzeki Odry w zlewni rzeki Mała Panew oraz rzeki Kłodnica. Północna, północno – wschodnia, zachodnia i centralna część obszaru odwadniana jest przez rzekę Stołę oraz jej dopływy, natomiast południowo - zachodnia część miasta odwadniana jest przez rzekę Drama (oraz jej dopływy). Stosunki wodne zostały znacznie zmienione - zaburzenia spadków rzek, regulacja koryt, wzrost ilości wód obcych (w tym zmiana chemizmu wód), utrudnienie spływu powierzchniowego na terenach pogórnich.

Wody podziemne występują w utworach czwartorzędowych i triasowych. Czwartorzędowy poziom występuje na całym omawianym terenie, nie ma większego znaczenia użytkowego. Triasowe warstwy wodonośne związane są z utworami węglanowymi

wykorzystywane są przez ujęcia wód podziemnych. W granicach zmiany studium lokalizuje się Główny Zbiornik Wód Podziemnych GZWP 330 – Gliwice (południowa część opracowania) oraz Główny Zbiornik Wód Podziemnych GZWP 327 Lubliniec – Myszków, które zaliczono do obszarów o wysokiej ochronie wód podziemnych (OWO) - rejon ul. Powstańców Warszawskich i Polarnej, w kierunku granicy z gminą Zbrośławice, o zwykłej ochronie wód podziemnych (OZO) - obszar przy granicy z miastami Miasteczko Śląskie, Kalety i gminą Tworóg, o najwyższej ochronie wód podziemnych (ONO) - pozostały teren opracowania. Wody podziemne uległy degradacji, poprzez zmniejszenie zasobów wód podziemnych (wieloletnia działalność kopalni rud żelaza, cynku, ołowiu, surowców pospolitych - glin, piasków, żwirów oraz wapieni i dolomitów oraz ujęć wody podziemnej), zmniejszenie infiltracji wód opadowych na terenach izolowanych i skanalizowanych, zanieczyszczenie płytkiego poziomu wód gruntowych.

Na analizowanym terenie występują formy ochrony przyrody ustanowione na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 o ochronie przyrody:

- pomniki przyrody wpisane do WKP - 88 pomników przyrody żywej oraz rośliny i owady, pająki, gady, ssaki, ptaki objęte ochroną.

Na terenie zmiany studium zlokalizowany jest obszar Natura 2000 „Podziemia Tarnogórsko – Bytomskie, celem jego ochrony (siedliska nietoperzy - 1 strefa specjalnej troski), zabrania się penetracji przez osoby postronne, zaleca się zapewnić drożność otworów ze względów wentylacyjnych i wnikania nietoperzy, nie dopuszcza się jakiegokolwiek zainwestowania w obszarach specjalnej troski. Dla pozostałych obszarów w granicach NATURY 2000 Podziemia Tarnogórsko – Bytomskie, dopuszcza się prowadzenie inwestycji niewpływających negatywnie na środowisko (m.in. budownictwo mieszkaniowe). Inwestycja (rozbudowa, przebudowa, nadbudowa obiektów, budowa nowych obiektów) powinna być poprzedzona wykonaniem opinii geologiczno – górniczej, określającej warunki geologiczno – górnicze terenu, zagrożenia budowlane, możliwość oddziaływania prac budowlanych na stan wyrobisk podziemnych oraz wpływ prac na siedliska obszaru Natura 2000 „Podziemia Tarnogórsko – Bytomskie”.

Na przedmiotowym obszarze miasta Tarnowskie Góry występują tereny leśne uznane za lasy ochronne. Lasy należą do Nadleśnictwa Brynek, gdzie wyróżnia się 10 typów siedliskowych lasów oraz do Nadleśnictwa Świerklaniec gdzie wyróżnia się 11 typów

siedliskowych lasów. Głównym gatunkiem lasotwórczym panującym w Nadleśnictwie Brynek jest sosna – 69,66% powierzchni leśnej, w Nadleśnictwie Świerklaniec głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna - 82% powierzchni leśnej.

Prognozuje się, że realizacja inwestycji na nowo projektowanych terenach w niewielkim stopniu wpłynie na pogorszenie stanu sanitarnego powietrza, wód podziemnych i powierzchniowych, jakości gleb czy klimatu akustycznego, w stosunku do stanu obecnego. Nowo projektowane tereny (inwestycje), będą stanowiły lokalne źródła zanieczyszczeń środowiska oraz zagrożeń dla życia i zdrowia ludzi, co spowoduje obniżenie standardów sanitarnych, głównie w zakresie emisji zanieczyszczeń, uciążliwych zapachów i odorów oraz rozprzestrzeniania się hałasów komunikacyjnych. Prognozuje się, że tereny te, będą stwarzały bezpośrednie, skumulowane, stałe lub chwilowe zagrożenie dla środowiska naturalnego, co może wpłynąć na ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej, niszczenie roślin, ograniczenie korytarzy dla średniej i drobnej zwierzyny, ograniczenie żerowisk nietoperzy, penetrację i zanieczyszczanie zbiorowisk leśnych, naruszenie naturalnego spływu powierzchniowego wód opadowych, wytwarzanie i składowanie odpadów w tym niebezpiecznych, zanieczyszczenie powietrza, wód powierzchniowych i podziemnych, zwiększona emisja hałasu, emisja ścieków przemysłowych, zmiany ukształtowania powierzchni terenu, skażenie gleb.

Rozwiązania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tarnowskie Góry, wytworzą system terenów otwartych, stanowiących ekosystem gminy. Zachowana została ciągłość ekosystemu, co ma znaczenie dla przewietrzania terenu w wyniku, czego jest małe niebezpieczeństwo stagnacji powietrza i zalegania zanieczyszczeń w przyziemnej warstwie atmosfery. Wzbogacenie terenu w roślinność urządzoną – pełniącą funkcje biotyczne, ochronne i izolacyjne oraz pochłaniającą część zanieczyszczeń i wymuszającej cyrkulację powietrza – może w znacznym stopniu zneutralizować skutki przedstawionych zmian.

Nowe inwestycje lokalizowane w najbliższym sąsiedztwie lasów ochronnych Nadleśnictw: Brynek i Świerklaniec, nie przyczynią się do pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, nie wpłyną negatywnie na gatunki chronione na obszarze, nie wpłyną na pogorszenie się integralności obszaru.

Ustalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dzielnic północnych miasta Tarnowskie Góry, nie wpłyną negatywnie na gatunki chronione - pomniki przyrody żywej oraz najbliższe ich sąsiedztwo.

Ustalenia zmiany studium nie pogorszą stanu siedlisk zwierząt (nietoperzy), dla których wyznaczono obszar NATURA 2000, nie pogorszą integralność tego obszaru oraz nie wpłyną negatywnie na chroniony gatunek (nietoperze).

Charakter i wielkość oddziaływań inwestycji zarówno z nowo projektowanych obszarów jak i z pozostałych terenów miasta wykazuje, że nie ma możliwości występowania jakichkolwiek oddziaływań transgranicznych.

Przestrzeganie ustaleń zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dzielnic północnych miasta Tarnowskie Góry, reżimu technologicznego zawartego w projektach poszczególnych inwestycji, a przede wszystkim zasad ochrony środowiska oraz proponowanych alternatywnych rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne uciążliwości, to warunki konieczne by: ograniczyć lokalne zmiany w środowisku naturalnym, zachować ciągłość przestrzenną i funkcjonalną struktury przyrodniczej obszaru (system ekologiczny miasta), czynnie chronić populację gatunków nietoperzy i ich siedlisk (obszar Natura 2000 – „Podziemia Tarnogórsko – Bytomskie), zapewnić korzystne warunki (komfort, atrakcyjność) miejsca zamieszkania, ograniczyć negatywne oddziaływanie na życie i zdrowie ludzi.

Źródła informacji

- „Projekt planu gospodarki odpadami powiatu tarnogórskiego na lata 2004 - 2015”, Wrocław, kwiecień 2004,
- „Prognoza oddziaływania na środowisko planu zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego.”; Biuro Planowania Przestrzennego w Bielsku - Białej,
- „Raport o stanie sanitarnym powietrza w województwie śląskim w roku 2007”; Wojewódzka Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna w Katowicach, Katowice, luty 2008,
- „Przyroda Podziemi Tarnogórskich”; Grzegorz Kłys, 2004,
- „Historia Bobrownik Śląskich”; Franciszek Żurek, Tarnowskie Góry 2003.

- „Przyroda na Górnym Śląsku. Jak zachować jej najcenniejsze wartości. Tarnowskie Góry.”, PRO NATURA, Tarnowskie Góry 1999,
- „Ochrona i możliwości zagospodarowania unikatowego w skali europejskiej ekosystemu przyrodniczego – Podziemia Tarnogórsko – Bytomskie: Badanie liczebności i składu gatunkowego zimujących nietoperzy. Rozpoznanie miejsc wlotu. Analiza mikroklimatyczna. Metody zabezpieczeń i ochrony.”; G. Kłys, A. Wójcie, A. Polonius, Z. Caputa, B. Adamska, J. Kocot, A. Stępień, Opole luty 2007,
- Raport oddziaływania na środowisko – Ochrona GZWP 330 – Gliwice poprzez kompleksowe unieszkodliwienie odpadów wraz z rekultywacją terenów skażonych Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach w likwidacji.”, CIEC S.A.; Katowice kwiecień 2005,
- Raport oddziaływania na środowisko dla inwestycji polegającej na budowie obiektu handlowego typu „Dom, Wnętrze, Ogród” wraz z zespołem parkingów i dróg wewnętrznych oraz przebudowie układu komunikacyjnego przewidzianego do realizacji w rejonie ulic: Obwodnicy – Bałtyckiej w Tarnowskich Górach.”, EkonNorm, Katowice, grudzień 2005,
- Raport oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia pn.: „Budowa warsztatu naprawczego, tj. blacharni – lakierni samochodowej, w Tarnowskich Górach, przy ulicy Gliwickiej.”, EKOWIZJER, Katowice październik 2008,
- Raport o oddziaływaniu stacji bazowej Nr 2255 na środowisko, WASKO, Gliwice styczeń 2008,
- „Podstawowe opracowanie ekofizjograficzne dla miasta Tarnowskie Góry”;
- „Waloryzacja przyrodnicza miasta Tarnowskie Góry”, Polskie Towarzystwo Przyjaciół Przyrody „pro Natura”, Górnośląskie Koło PTPP „pro Natura” o/o Dział Przyrody Muzeum Górnośląskiego, praca pod kierunkiem dr Piotra Cempulika, Bytom, styczeń 1996,
- „Waloryzacja przyrodnicza, ze szczególnym uwzględnieniem szaty roślinnej i dendroflory, w otoczeniu kopca pamiątkowego kopalni „Fryderyk” w Bobrownikach, gmina Tarnowskie Góry”; „ECO CONSENSUS” Sp. z o. o. Tarnowskie Góry - Bobrowniki - październik 2001,

- „Waloryzacja przyrodnicza zachodniej części Rybnej, dzielnicy Tarnowskich Gór, w celu ustanowienia zespołu przyrodniczo krajobrazowego "Rybna"", „ECO CONSENSUS” Sp. z o. o. Tarnowskie Góry - Rybna - październik 2001,
- „Program ochrony przyrody. Nadleśnictwo Świerklaniec”; J. Irlik, listopad 2000,
- „Plan ochrony przyrody na okres gospodarcza 01.01.2002 – 31.12.2011 r.”; Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach, Nadleśnictwo Brynek.

Załączniki:

1. Mapa zbiorcza – prognoza oddziaływania na środowisko zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla dzielnic północnych miasta Tarnowskie Góry - Opatowice, Rybna, Strzybnica, Pniowiec, Sowice, Część Lasowic na północ od ulicy Częstochowskiej i terenów leśnych.